

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare ändras.

Gruppen lantbruksföretagare med rätt till avbytarservice avgränsas, förutsättningarna för att få avbytarservice och rätten till vikariehjälp begränsas, och företagarens eget ansvar ökas. Avbytarservice under semester förblir avgiftsfri och den beviljas också i fortsättningen för 26 dagar per kalenderår.

Syftet med denna proposition är att harmonisera den finska lagstiftningen med Europeiska unionens lagstiftning, och att genomföra de sparkrav som ställs i statsminister Sipiläs regeringsprogram. I avbytarservicen för pälsuppfödare föreslås liknande ändringar som i avbytarservicen för lantbruksföretagare.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2016 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare avses träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet. Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare avses träda i kraft den 1 januari 2016.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Avbytarserviceförmåner för lantbruksföretagare	4
1.2 Avbytarserviceförmåner för pälsdjursuppfödare	5
1.3 Verkställigheten av avbytarservice	5
1.4 Finansiering.....	6
1.5 Användningen av avbytarservice	6
1.6 Den personal som deltar i utförandet av servicen	7
2 BEDÖMNING AV NULÄGET.....	7
2.1 EU:s regler om statligt stöd.....	7
Förutsättningar för erhållande av avbytarservice	8
Förutsättningar som anknyter till avbytarförmånernas innehåll.....	8
Förutsättningar som anknyter till genomförandet av avbytarservicen	9
Stödberättigande i fråga om mervärdesskatt	9
2.2 Kostnaderna för avbytarservice	11
2.3 Krav på förändring av avbytarservicens innehåll.....	11
Rätt till avbytarservice	11
Övervakning av automation	12
2.4 Krav på ändringar av förvaltningen och verkställigheten av avbytarservicen	12
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	13
3.1 Målsättning	13
3.2 Anpassning av avbytarservicen till EU:s regler om statligt stöd	14
Vikariehjälp för lantbruksföretagare	14
Avbytarservicens omfattning	14
Avbyttjänst som en lantbruksföretagare själv ordnar.....	15
3.3 Ändringar som besparingarna förutsätter i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare	15
Höjning av gränsen för antalet husdjursenheter	15
Ändringar som gäller avgiftsbelagd avbyttjänst	15
Avbyttjänst	16
Övervakningsbesök och beredskap	16
Meddelande av tidpunkten för avbyttjänst när det gäller avbytarservice som den lokala enheten ordnar	16
Serviceplaner	17
Avgifter	17
3.4 Ändringar i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare.....	17
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	17
4.1 Ekonomiska konsekvenser	17
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	19
4.3 Konsekvenser för serviceanvändarna	20
4.4 Konsekvenser för lantbruksavbyttarna.....	20
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	21
5.1 Beredningsskeden	21
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	21
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	22
DETALJMOTIVERING	23
1 LAGFÖRSLAG	23

RP 112/2015 rd

1.1	Lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare.....	23
1.2	Lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare.....	44
2	IKRAFTTRÄDANDE	48
2.1	Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare.....	48
2.2	Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare.....	49
	LAGFÖRSLAG	51
	Lag om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare	51
	Lag om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare	66
	BILAGA	73
	PARALLELTEXT	73
	Lag om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare	73
	Lag om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare	101

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Avbytar-serviceförmåner för lantbruksföretagare

Enligt lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare (1231/1996) har en lantbruksföretagare som bedriver husdjursproduktion som huvudsyssla rätt till 26 dagar semester per år. Förutsättningen är att lantbruksföretagaren omfattas av den så kallade obligatoriska LFöPL-försäkringen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006), och att husdjursproduktionen omfattar minst fyra sådana husdjursenheter som fastställs genom förordning. Avbytar-service på grund av semester är avgiftsfri.

En lantbruksföretagare som bedriver husdjursproduktion eller växtodling har rätt till vikariehjälp då han eller hon av en tillfällig orsak som föreskrivs i lagen inte har möjlighet att sköta de nödvändiga göromål som hör till skötseln av företaget. Grunderna för vikariehjälp är

- arbetsoförmåga till följd av sjukdom eller olycksfall,
- rehabilitering enligt läkarordination eller lag,
- verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan,
- vård och rehabilitering av ett sjukt barn,
- graviditet och förlossning samt vård av ett nyfött barn och ett adoptivbarn,
- vård av ett annat barn som inte har fyllt 3 år,
- vuxenutbildning
- beväringstjänst och civiltjänst samt repetitionsövningar eller kompletterande tjänstgöring,
- anhörigs död och begravning,
- en producentorganisations möten,
- en annan tillfällig orsak som är jämförbar med ovannämnda orsaker samt
- organisering av företagsverksamheten.

I lagen fastställs maximitiden för vikariehjälp i fråga om respektive grund.

I lagen och förordningen ingår bestämmelser om hur avbytar-dagarnas längd bestäms, det vill säga hur många timmar avbytaren arbetar på gården för den avbytta lantbruksföretagarens räkning.

Avbytar-service på grund av semester är avgiftsfri. Av den som får vikariehjälp tas det ut en timavgift för vikariehjälp. Avgiften består av en grunddel på tre euro samt en inkomstrelaterad del, som bestäms enligt FöPL-arbetsinkomsten för den som får vikariehjälp. När timavgiften bestäms divideras arbetsinkomsten med 6000. Till exempel är avgiften för vikariehjälp 2014 cirka 6,33 euro per timme beräknad utifrån den genomsnittliga FöPL-arbetsinkomsten (cirka 20 000 euro om året). I vissa fall påverkas avgiftens storlek av det på vilken grund vikariehjälp har fått. Om vikariehjälp lämnas på grund av moderskapspenning, tas avgiften enligt huvudregeln ut sänkt med 50 procent. Om den som får vikariehjälp har löne- eller företagarinkomst på grund av arbete utanför gården, tas avgiften ut förhöjd med 50 procent. På samma sätt görs det om grunden för vikariehjälp är sådan vård av ett barn som inte fyllt 3 år som innebär att lantbruksföretagaren har rätt till stöd för vård i hemmet, eller sådan vuxenutbildning för vilken betalas studiepenning eller vuxenutbildningsstöd för lantbruksföretagare. I vissa fall tas det för vikariehjälp ut en avgift som är lika stor som för understödd eller helt och hållet avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp kan lämnas lantbruksföretagare som har rätt till semester. Tjänstens maximala omfattning är 120 timmar per kalenderår. Avgiften för tjänsten har

RP 112/2015 rd

ställt i proportion till minimigrundlönen för en avbytare med månadslön. År 2015 är avgiften 11,60 euro per timme.

Avbytarhjälp kan också lämnas enligt den så kallade principen om full ersättning. Den som får servicen behöver inte ha rätt till avbytar-service, utan den lokala enheten kan sälja servicen till vem som helst. Avgiften för servicen är 26,50 euro per timme 2015.

1.2 Avbytar-serviceförmåner för pälsdjursuppfödare

Enligt lagen om avbytar-service för pälsdjursuppfödare (1264/2009) ordnas för pälsdjursuppfödare avbytar-service för semester avgiftsfritt och extraledighet mot en avgift inom ramen för ett anslag som anvisas i statsbudgeten. Förutsättningen är att pälsdjursuppfödaren omfattas av en försäkring enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och att pälsfarmen omfattar minst fyra djurenheter. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer det maximala antalet semesterdagar och extraledighetstimmar under ett kalenderår. År 2015 är den maximala semestern 18 dagar och extraledigheten 120 timmar. Avbytar-service som lämnas för semester är avgiftsfri, men för extraledighet tas det ut en avgift som 2015 är 5,54 euro per timme.

1.3 Verkställigheten av avbytar-service

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytar-servicen ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Ansvaret för verkställigheten av serviceverksamheten ankommer på Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA). LPA ska sörja för ordnandet av den lokala förvaltningen så att service enligt lagen kan lämnas så ändamålsenligt som möjligt i alla de kommuner där behov av service förekommer.

LPA ska i första hand ordna den lokala förvaltningen med hjälp av uppdragsavtal som LPA ingår med kommunerna. I de områden där det inte går att ordna den lokala förvaltningen med stöd av uppdragsavtal ska LPA inrätta egna lokala enheter. I praktiken har den lokala förvaltningen fungerat med stöd av uppdragsavtal i hela landet. Tills vidare har LPA inte behövt inrätta egna lokala enheter. LPA har strävat efter att slå samma de lokala enheterna till större enheter för att kunna trygga en lönsam verksamhet och smidig service. För närvarande finns det 45 lokala enheter. Av de kommuner som ingått uppdragsavtal om avbytar-service för lantbruksföretagare har 30 även avtal om avbytar-service för pälsdjursuppfödare. För närvarande finns det dock företagare som utnyttjar avbytar-service för pälsdjursuppfödare inom bara drygt 20 lokala enheters område.

Den lokala enheten ska ordna avbytar-service för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare inom dess verksamhetsområde. Den lokala enheten beslutar om lämnande av avbytar-service, om ersättningen för avbytar-tjänst som en företagare själv ordnar och om uppbörd av kundavgifter. Omprövning av den lokala enhetens beslut kan begäras hos LPA. I beslut som LPA meddelat med stöd av lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Den lokala enheten kan ordna service genom att anlita avbytare som är i dess tjänst eller köpa tjänster av en offentlig eller privat serviceproducent. På de lokala enheternas personal i arbetsavtalsförhållande tillämpas det allmänna kommunala tjänste- och arbetskolektivavtalet. Det innehåller specialföreskrifter om avbytare som gäller bland annat ordinarie arbetstid, mer- och övertidsarbete, beredskap, fritid per vecka och dygnsvila, inplacering av arbetstiden samt ersättning för resekostnader.

Lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare har rätt att välja huruvida de använder avbytar-service som den lokala enheten ordnar eller om gårdens företagare själva ordnar avbytar-tjänst,

RP 112/2015 rd

varvid den lokala enheten betalar dem de kostnader som avbyttjänsten orsakar. Merparten av lantbruksföretagarna (91,5 %) använder numera avbyttarservice som den lokala enheten ordnar. Majoriteten av pälsdjursuppfödarna (87 %) ordnar själva avbyttjänst.

Avbyttarservice som den lokala enheten ordnar är förenad med vissa begränsningar som syftar till att säkerställa att avbyttarbetet kan genomföras så kostnadseffektivt som möjligt. Till dem hör samtidig semester och den så kallade söndagsbegränsningen. Samtidig semester betyder för lantbruksavbyttarverksamhetens del att lantbruksföretagare som arbetar på samma gård ska ta ut minst 20 dagar av sin semester samtidigt, om företagsverksamhetens kontinuitet kan tryggas med en heltidsanställd lantbruksavbyttares arbetsinsats som motsvarar den genomsnittliga arbetstiden. Pälsdjursuppfödare som arbetar på samma farm ska utan undantag ta ut hela sin semester samtidigt. Söndagsbegränsningen betyder i fråga om lantbruksavbyttarverksamhet att det i semestern får ingå högst tre och vid avbyttarservice för pälsdjursuppfödare högst två söndagar eller sådana högtidsdagar för vilka ersättning för söndagsarbete betalas till avbyttaren för arbete som utförs dessa dagar.

1.4 Finansiering

LPA ersätter de lokala enheterna för de nettokostnader som avbyttarservice enligt lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare och lagen om avbyttarservice för pälsdjursuppfödare orsakar och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga. Sådana kostnader är bland annat kostnaderna för avbyttarnas lön och kompletterande fackutbildning, kostnaderna för avbyttarservice som den lokala enheten köpt, ersättningar för själv ordnad avbyttjänst samt skadestånd som anknyter till skötseln av uppgifter enligt lagen.

I fråga om avbyttarservice för lantbruksföretagare betalas ersättningen av ett anslag i statsbudgeten. LPA ersätter de lokala enheterna för kostnaderna för avbyttarservice för pälsdjursuppfödare inom ramen för ett tvåårigt överföringsanslag som anvisats i statsbudgeten.

LPA betalar de lokala enheterna månatligen ett förskott för lantbruksföretagares och pälsdjursuppfödares avbyttarkostnader. På våren följande år ger de lokala enheterna LPA en redovisning över finansårets kostnader. Med stöd av redovisningen betalar LPA de lokala enheterna slutposter, om förskotten inte har räckt till för att täcka kostnaderna, eller återkräver förskott som betalats till för stort belopp av de lokala enheterna.

För kostnaderna för lokalförvaltningen får de lokala enheterna av LPA en statlig ersättning som bestäms på kalkylmässiga grunder och som betalas av ett fast anslag i statsbudgeten. Anslaget fördelas mellan de lokala enheterna i regel enligt antalet avbyttade dagar inom respektive lokal enhets verksamhetsområde.

LPA betalas en skälig ersättning av statens medel för de förvaltningskostnader som skötseln av avbyttaruppgiftens orsakat.

1.5 Användningen av avbyttarservice

År 2014 fanns det sammanlagt cirka 20 800 lantbruksföretagare som var berättigade till semester och antalet avbyttade semesterdagar var cirka 530 200.

RP 112/2015 rd

Vikariehjälp utnyttjades av cirka 8 400 lantbruksföretagare och antalet vikariehjälpdagar var cirka 359 800. Mest avbytarservice användes på grund av arbetsförmåga. På denna grund användes avbytarservice av 6 200 lanbruksföretagare.

Antalet lantbruksföretagare som utnyttjade understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp var cirka 10 900 och antalet avbyttjänstdagar cirka 101 200. Antalet som utnyttjade så kallad helt och hållet avgiftsbelagd avbytarhjälp var cirka 700 och antalet avbyttjänstdagar cirka 3 500.

Semester för pålsdjursuppfödare utnyttjades av cirka 700 pålsdjursuppfödare och extraledighet av cirka 400 pålsdjursuppfödare 2014.

1.6 Den personal som deltar i utförandet av servicen

I en lokal enhet ska finnas en ansvarsperson som förordnats att svara för förvaltningsuppgifterna samt ett nödvändigt antal andra anställda för arbetslednings- och byråuppgifter. År 2014 hade de lokala enheterna tillsammans under 300 förvaltningsanställda.

År 2014 hade de lokala enheterna cirka 3 700 avbytare i arbetsavtalsförhållande som var i kraft till vidare, och av dem arbetade över hälften på deltid. Under 2014 fanns det cirka 6 000 avbytare i arbetsavtalsförhållande för viss tid.

Om en lantbruksföretagare av särskilda skäl inte kan anlita en avbytare som är anställd hos den lokala enheten eller vars tjänster den lokala enheten köper, kan den lokala enheten också anställa en person som företagaren föreslår som avbytare. År 2014 hade de lokala enheterna anställt sammanlagt cirka 1 700 personer som lantbruksföretagarna föreslog.

I början av 2015 hade de lokala enheterna gällande avtal om köpta tjänster för produktion av avbytarservice med åtminstone 256 företag eller yrkesutövare. Det exakta antalet avtal om köpta tjänster är inte känt, eftersom alla lokala enheter inte har skrivit sina avtal om köpta tjänster på ett sådant sätt att de skulle ha kunnat beaktas i kalkylerna.

År 2013 har det funnits cirka 400 sådana yrkesutövare från vilka kommunen har köpt tjänster eller som har producerat själv ordnad avbyttjänst.

År 2014 producerades själv ordnad avbyttjänst av cirka 360 yrkesutövare och dessutom av cirka 300 andra företag eller sammanslutningar som producerar avbytarservice. Dessutom producerade själv ordnad avbyttjänst av cirka personer i arbetsavtalsförhållande till lantbruksföretagare.

2 Bedömning av nuläget

2.1 EU:s regler om statligt stöd

Stöd för avbyttjänster inom jordbrukssektorn som betalas av statens med betraktas ur EU:s synvinkel som en del av gemenskapens konkurrenspolitik. Europeiska unionens nya riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden för åren 2014—2020 (2014/C 204/ 01, nedan riktlinjerna för statligt stöd) trädde i kraft i början av juli 2014. I riktlinjerna har inskrivits de villkor och grunder som kommissionen anser att ska föreligga för att stöd som beviljas för avbytarservice ska vara förenligt med den inre marknaden.

RP 112/2015 rd

I Finland räknas avbytar-service till välfärdstjänsterna för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare och den används också för att stöda den sociala tryggheten för dessa företagargrupper. Av denna orsak uppfyller Finlands avbytar-system inte till alla delar kraven i riktlinjerna för statligt stöd. Finland inledde förhandlingar med kommissionen hösten 2014. Under förhandlingarna behandlades i synnerhet Finlands behov av flexibilitet i fråga om avbytar-tjänstens maximala längd på grund av sjukdom samt till vissa delar moderskaps- och vårdle-dighet. I vederbörligen motiverade fall kan kommissionen tillåta avbytar-tjänst under en längre tidsperiod än vad som definieras i riktlinjerna. Det fanns förståelse för Finlands avbytar-system som ett sätt att stöda företagarnas sociala trygghet, men kommissionen ansåg det viktigt att re-formen genomförs så snabbt som möjligt för avbytarförmånernas del.

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare anpassar Finlands avbytar-system för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfö-dare till riktlinjerna för statligt stöd med undantag av avbytar-tjänstens maximala längd. Ef-tersom kommissionen ska godkänna att avbytar-systemet är förenligt med konkurrenspolitiken och med den inre marknaden, ska avbytar-systemet för lantbruksföretagare notifieras till kom-missionen under 2015. Lagen kan sättas i kraft först när Finland får kommissionens godkän-nande för avbytar-systemet. I fråga om avbytar-service för pälsdjursuppfödare ska Finland lämna den anmälan som förutsätts i kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 (gruppun-dantagsförordningen för jordbrukssektorn) till kommissionen innan det reviderade systemet införs, det vill säga innan lagen träder i kraft.

Förutsättningar för erhållande av avbytar-service

För att en företagare ska erhålla service måste företaget vara ett sådant litet eller medelstort fö-retag eller mikroföretag som avses i reglerna om statligt stöd. Service får inte beviljas om fö-retaget är ett sådant företag i svårigheter som avses i reglerna om statligt stöd. Detsamma gäl-ler ett sådant företag som är föremål för ett återbetalningskrav med stöd av kommissionens be-slut om att stödet är olagligt och oförenligt med den inre marknaden och fordran fortfarande är obetalad. Förutsättningarna i fråga ska fogas till lagstiftningen så att de avgränsar tillämp-ningsområdet.

Förutsättningar som anknyter till avbytarförmånernas innehåll

Enligt riktlinjerna för statligt stöd kan stöd erhållas för de faktiska avbytar-kostnader som orsa-kas av att en jordbrukare, en person som är en medlem i jordbrukshushållet eller en anställd är frånvarande av följande orsaker:

- sjukdom (inbegripet barns sjukdom),
- semester,
- mödraledighet och föräldraledighet eller
- dödsfall
- och möjligen som ny förutsättning obligatorisk beväringstjänst.

Understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp jämförs med semester som avses i riktlinjerna.

En del av de nuvarande grunderna för vikariehjälp enligt lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare uppfyller inte ovannämnda krav. Därför måste bestämmelserna om grunderna för vikariehjälp ändras.

RP 112/2015 rd

Enligt riktlinjerna för statligt stöd kan stöd beviljas även för avbyttarkostnader för en person som deltar i yrkesutbildning under utbildningstiden. Ett villkor är att stödet betalas till den som tillhandahåller utbildningen. I lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare är deltagande i vuxenutbildning en grund för vikariehjälp. Denna grund kunde godkännas enligt riktlinjerna, men kravet på att stödet ska betalas till den som tillhandahåller utbildningen är problematiskt i finländska förhållanden, eftersom sådan vuxenutbildning som avses i lagen tillhandahålls av väldigt många organisationer av olika typ.

Den totala längden för avbyttartjänst för vilken stöd erhålls bör vara begränsad till tre månader per år och stödmottagare, med undantag för mödraledighet och föräldraledighet, som vardera ska vara begränsade till sex månader. I tillbörligt motiverade fall får kommissionen dock godkänna en längre tidsperiod.

Med kommissionen har det förhandlats om Finlands möjligheter att avvika från den maximala längden för avbyttarservicen i fråga om vikariehjälp som ges på grund av arbetsförmåga och familjeledigheter. Finland har motiverat sitt förslag med att det i nämnda fall är fråga om tjänster genom vilka lantbruksföretagare garanteras socialskyddsförmåner på samma sätt som den del av befolkningen som är i förvärsarbete. Kommissionen har visat förståelse för Finlands motiveringar.

Det ställe i riktlinjerna för statligt stöd enligt vilket stöd kan fås vid dödsfall, har enligt Finlands uppfattning lämnat rum för tolkning. Finland ansöker hos kommissionen godkännande för en tolkning enligt vilken vikariehjälp kunde beviljas både vid lantbruksföretagarens och hans eller hennes familjemedlems död, begravningen medräknad. Kommissionens ståndpunkt i frågan till denna del framkommer i samband med notifieringsbehandlingen av vårt system.

Förutsättningar som anknyter till genomförandet av avbyttarservicen

Den viktigaste förutsättningen i fråga om genomförandet av avbyttarservice är att stödet inte får innefatta direktstöd till jordbrukaren och att stödet måste betalas ut till den som tillhandahåller gårdarna avbyttarservice. Detta krav förutsätter ändringar i bestämmelserna om avbyttartjänst som lantbruksföretagarna och pålsdjursuppfödarna själva ordnar.

I riktlinjerna för statligt stöd förutsätts dessutom att en skriftlig ansökan om service ska göras innan servicen lämnas.

Prissättningen för helt och hållet avgiftsbelagd avbyttarservice ska höjas så att den blir marknadsmässig. Då innehåller kostnadsneutral service inte statligt stöd och på servicen ställs inga krav enligt riktlinjerna för statligt stöd. Helt och hållet avgiftsbelagd avbyttarservice kan således användas till exempel för vuxenutbildning eller för deltagande i en producentorganisations möten.

Stödberättigande i fråga om mervärdesskatt

Punkt 86 i riktlinjerna för statligt stöd lyder: ”Mervärdesskatt är inte stödberättigande, utom om den inte kan återvinnas enligt nationell lagstiftning om mervärdesskatt”.

Anskaffning av avbyttarservice innehåller i regel moms, då en kommun som ingått uppdragsavtal köper tjänster från en privat serviceproducent eller skaffar till exempel skyddskläder eller fortbildning åt en avbyttare som kommunen har anställd. Den moms som ingår i sådana anskaffningar berättigar till återbäring enligt mervärdesskattelagen. Bestämmelser om detta finns

RP 112/2015 rd

i 130 § i mervärdesskattelagen, enligt vilken kommunerna har rätt till återbäring av skatt enligt 10 kap. i lagen som ingår i en anskaffning och från vilken avdrag inte får göras eller för vilken inte betalas återbäring enligt 131 § i lagen. Kommunerna får den moms som ingår i deras anskaffningar tillbaka antingen genom avdragsförfarandet (i fråga om momspliktig affärsverksamhet) eller genom återbäringsförfarandet (i fråga om skattefri verksamhet). Anordnande av avbytarservice för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare har betraktas som skattefri verksamhet för kommunen.

Förutom återbäring enligt mervärdesskattelagen har det betalats statlig ersättning till fullt belopp för moms även från avbytarsystemet. LPA har 2014 betalat drygt 2 miljoner euro i ersättning för moms som berättigar till återbäring till de kommuner som ingått uppdragsavtal.

Det har framförts olika åsikter om huruvida bestämmelserna om avbyttjänst borde ändras med stöd av punkt 86 i riktlinjerna för statligt stöd så att den moms som avses ovan inte längre skulle berättiga till statlig ersättning. Frågan gäller om dessa kostnader ska betraktas som sådana som ”inte kan återvinnas” i den mening som avses i riktlinjerna för statligt stöd.

Före 2002 gällde ett system med återkrav av kommunernas momsåterbäringar, genom vilket ett belopp som motsvarade återbäringarna återkrävdes från kommunerna. Det belopp som skulle återkrävas fastställdes som en andel av det sammanlagda återburna momsbeloppet i hela landet som bestämdes utifrån kommunens invånarantal. De återbäringar som en kommun fick och de belopp som återkrävdes av kommunen avvek ofta avsevärt från varandra och bland annat av denna orsak beslöt man att slopa systemet. Detta genomfördes genom en lagändring (RP 130/2001 och 123/2002), som trädde i kraft vid ingången av 2002. Ändringen genomfördes så att den var kostnadsneutral för staten och kommunerna genom att kostnadsgrunderna för statsandelen minskades med 153 miljoner euro och utdelningen av samfundsskatt med 772 miljoner euro.

På den grund som beskrivs ovan har det framförts en sådan åsikt att kommunerna visserligen får återbäring av den moms som ingår i avbyttarkostnaderna, men i själva verket kan momsen inte återvinnas och blir en slutlig kostnad för kommunen, eftersom saken har beaktats i arrangemanget mellan staten och kommunerna. I fråga om EU-projekt som kommunerna genomför har inrikesministeriet i ett brev av den 16 maj 2002 ansett att där ska efter att återkravet av återbäringar slopas fortfarande iaktas den syn som högsta förvaltningsdomstolen omfattade i sitt avgörande (HFD 1998 T 825), det vill säga att moms som kommunen betalat för anskaffningar i sin myndighetsverksamhet i själva verket blir en slutlig kostnad för kommunen och är alltså en stödberättigande utgift enligt regel 7 i kommissionens förordning (EG) nr 1685/2000 i samband med insatser som medfinansieras av Europeiska gemenskapens strukturfonder. Med beaktande av det som nämns ovan har man kommit till den tolkningen, att i själva verket kan mervärdesskatten inte återvinnas och blir en slutlig kostnad för kommunen. Av denna orsak är det inte nödvändigt att ändra mervärdesskattebestämmelserna på grund av riktlinjerna för statligt stöd.

Till följd av att återkravet av mervärdesskatt ändrades blev alla kommuner tvungna och är fortfarande tvungna att solidariskt svara för statens inkomstförlust. Det är fråga om en betydande utgift jämfört med den nu aktuella momsen på avbytarservice. En enskild kommuns andel av det solidariska ansvarets ekonomiska värde påverkas inte av om kommunen sköter avbytarservice eller inte, har kommunen någon gång skött avbytarservice eller inte, och inte heller av om kommunen får momsåterbäring för att den ordnar avbytarservice eller hur mycket den får. För närvarande finns det bara 45 kommuner som handhar avbytarservice. Dessa kommuner ordnar verksamhet också inom flera andra kommuners område. Arrangemanget i anslutning till att återkravet av mervärdesskatten slopades berörde alla kommuner medan det nu aktuella arrangemanget gäller mervärdesskatt på avbytarservice, så de har mycket olika inriktning.

Eftersom de 45 kommuner som ingått uppdragsavtal betalas moms till fullt belopp i form av både återbäring enligt mervärdesskattelagen och statlig ersättning enligt lagen om avbytarservice, får en kommun som ingått uppdragsavtal i själva verket en större statlig ersättning än den kostnad som åsamkats kommunen.

2.2 Kostnaderna för avbytarservice

Utsikterna för statsfinanserna är som känt mycket dystra. Det är nödvändigt att åstadkomma besparingar inom alla möjliga områden, inbegripet avbytarservicen. Enligt regeringsprogrammet ska det sparas 20 miljoner euro av kostnaderna för avbytarservice 2016.

Priset per enhet för avbytarverksamheten, det vill säga det kalkylerade priset på en avbytar dag varierar stort mellan de lokala enheterna. År 2014 var det genomsnittliga bruttopriset för en avbytar dag 206 euro. Variationen beror delvis på skillnader i resekostnader och produktionsinriktningar mellan olika områden. Produktionsinriktningen påverkar avbytar dagens omfattning och därigenom avbytar dagens pris. Exempelvis i områden där det finns många svingårdar är avbytar dagarna kortare än i områden där mjölkgårdarna dominerar. Variationerna i resekostnader och produktionsinriktningar kan dock inte ensamma förklara den stora skillnaden i dagskostnaderna, eftersom det genomsnittliga bruttopriset för en avbytar timme utan resekostnader också varierar från en lokal enhet till en annan mellan cirka 24 euro och cirka 34 euro. Det genomsnittliga bruttopriset för en avbytar timme utan resekostnader var cirka 29 euro år 2014.

En sannolik förklaring är att tolkningen av de nuvarande bestämmelserna och verksamhetskulturen varierar mellan de lokala enheterna trots att LPA inom ramen för de möjligheter som lagen erbjuder har arbetat för att bestämmelserna ska tolkas enhetligt och avbytarservicen ordnas kostnadseffektivt. De nuvarande bestämmelserna innehåller många möjligheter till olika tillämpningspraxis.

Antalet lantbruksföretagare minskar med ökande hastighet. År 2014 och 2015 minskar antalet företagare med ca 5 % per år. År 2016 beräknas det att antalet företagare minskar med 10 %. På motsvarande sätt minskar antalet semesterdagar i samma förhållande. Av denna anledning beräknas det att de statsliga ersättningarna minskar med cirka 8,8 % år 2016.

2.3 Krav på förändring av avbytarservicens innehåll

Ovan i punkt 2.1 beskrivs de krav på förändringar som riktar sig mot avbytarservicens innehåll på grund av EU:s regler om statligt stöd. Dessutom finns det också krav med nationella utgångspunkter. De anknyter till de sparkrav som ställs i regeringsprogrammet.

Rätt till avbytarservice

För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter är det nödvändigt att begränsa inriktningen av avbytarservicen för lantbruksföretagare. Det är motiverat att rikta servicen till de lantbruksföretagare som behöver den allra mest för att de ska orka i arbetet. Till dem hör företagare som bedriver husdjursproduktion, eftersom skötseln av husdjur binder lantbruksföretagaren alla veckodagar året runt. Växtodlarnas arbete är koncentrerat till vissa årtider.

Nuförtiden har växtodlare rätt till vikariehjälp. Maskinparken och specialiseringen på växtodlargaårdarna har lett till att de avbytare som är anställda hos de lokala enheterna inte är tillräckligt yrkeskunniga för att sköta sällan återkommande växtodlingsuppgifter. Därför har de lokala enheterna i huvudsak skött vikariehjälp med hjälp av köpta avbyttjänster. För en lokal enhet är det också svårt att ordna en avbytare i arbetsavtalsförhållande för växtodlare, eftersom växtodlingsuppgifterna i mycket stor utsträckning är ackordliknande verksamhet där uppgifterna hopas under en kort tidsperiod.

Det är motiverat att med statliga medel stöda endast sådan produktion som är av ekonomisk betydelse för att trygga producentens utkomst. Den nuvarande gränsen på fyra husdjursenheter har varit i kraft sedan början av 1993. Gårdsstorlekarna och produktionsvolymerna har vuxit mycket sedan dess. Dessutom är den arbetsmängd som respektive husdjursenhet numera kräver betydligt mindre än då, eftersom arbetsmetoderna och produktionsförhållandena har utvecklats avsevärt. Fyra husdjursenheter motsvarar i praktiken inte längre uppfattningen om yrkesmässig husdjursproduktion som utgör huvudsyssla. Den arbetsgrupp som utrett möjligheterna att utveckla lantbruksavbyttjänstverksamheten (SHM utredningar 2006:40) föreslog att gränsen för antalet husdjursenheter som berättigar till semester skulle höjas till åtta.

Övervakning av automation

Husdjursproduktionen har automatiserats i snabb takt den senaste tiden. Detta gäller bland annat utfordringen av djuren, ventilationen av produktionsutrymmena och mjölkningen. Automationen har förändrat avbyttjänstverksamhetens karaktär så att tyngdpunkten ligger på övervakning. Övervakningsarbete är utmanande med tanke på en kostnadseffektiv avbyttjänstservice, eftersom övervakningsbehov i praktiken förekommer dygnet runt. Övervakning dygnet runt är problematisk även med tanke på bestämmelserna och kollektivavtalsföreskrifterna om avbyttjänsternas arbetstid.

Lagen om avbyttjänstservice för lantbruksföretagare innehåller i nuvarande form inga bestämmelser om hur avbyttjänstservice ska ges för övervakning av automation i anslutning till ett lantbruksföretags husdjursproduktion, för när lagen stiftades var automationen inte så långt framskriden som i dag. I den gällande lagen föreskrivs endast om övervakningsbesök som är avsedda att säkerställa att produktionen förlöper störningsfritt. Övervakningsbesök ska ordnas om båda företagen på gården har semester eller om det finns bara en företagare på gården och han eller hon har semester.

Trots avsaknaden av bestämmelser har beredskap i praktiken ordnats, men praxisen har varierat. Beredskap har kunnat ordnas som en del av semestern utan avgift och som en del av vikariehjälp mot avgiften för vikariehjälp. Ibland har en avgift som motsvarar avgiften för understödd eller helt och hållet avgiftsbelagd avbyttjänsthjälp tagits ut. För att förenhetliga praxisen är det nödvändigt att till lagen om avbyttjänstservice för lantbruksföretagare foga bestämmelser om beredskap för övervakning av automation och om avgiften för den. Samtidigt är det skäl att utvärdera innehållet i bestämmelserna om övervakningsbesök.

2.4 Krav på ändringar av förvaltningen och verkställigheten av avbyttjänstverksamheten

Till följd av jordbrukets strukturförändring har antalet företagare som använder avbyttjänstservice krympt kraftigt under hela den tid som den nuvarande lagen om avbyttjänstservice för lantbruksföretagare har varit i kraft. Den kraftiga strukturförändringen antas fortsätta även de kommande åren. När den nuvarande lagen trädde i kraft 1997 fanns det cirka 55 000 lantbruksfö-

RP 112/2015 rd

tagare i Finland som hade utnyttjat möjligheten till semester. År 2005 var de cirka 35 000 och 2014 cirka 20 800. Fram till år 2020 beräknas antalet sjunka till cirka 15 000.

I och med att antalet gårdar minskat har gårdarna blivit större, produktionsmetoderna har blivit mera tekniska och automationen har vunnit terräng. Som helhet minskar efterfrågan på avbytarservice och behovet av avbytarpersonal. Å andra sidan blir avbytararbetet mera krävande bland annat till följd av de tekniska lösningarna på gårdarna. I fortsättningen behövs det alltså en mindre avbyttarkår med starkare yrkeskunnighet än för närvarande. När efterfrågan på service minskar behövs det också mindre förvaltningspersonal.

Jordbruksproduktionen koncentreras geografiskt, vilket ökar behoven av att revidera förvaltningen och verkställigheten av avbytarservicen. I flera områden än nu kommer det i fortsättningen att inte finnas någon eller mycket liten efterfrågan på avbytarservice.

LPA har lagstadgat ansvar för genomförandet av avbytarservicen. Till det hör som en väsentlig del att LPA ska sörja för ordnandet av den lokala förvaltningen för avbytarservicen. LPA ska ordna den lokala förvaltningen för avbytarservicen i första hand med hjälp av de uppdragsavtal som avses i 2 § 2 mom. i kommunallagen och som ingåtts med kommunerna. I uppdragsavtalen avtalas det bland annat om avtalets giltighetstid och uppsägningstid. I de kommuner där det inte är möjligt eller ändamålsenligt att ordna den lokala förvaltningen genom avtal, ska LPA ordna den lokala förvaltningen med hjälp av sina egna lokala enheter.

För närvarande ansvarar 45 kommunala lokala enheter för ordnandet av den lokala förvaltningen av avbytarservice. LPA:s egna lokala enheter har tills vidare inte behövts, eftersom en tillräcklig mängd kommuner har önskat ordna avbytarservice i hela landet. Inom den närmaste framtiden kommer detta kanske inte att vara situationen överallt, och det kan bli nödvändigt att inrätta LPA:s egna lokala enheter. Enligt de nuvarande avtalen kan detta bli aktuellt redan vid ingången av 2017. Sannolikt är det inte möjligt att fram till den tidpunkten få den nya modellen klar för verksamhet.

Behoven av att revidera förvaltningen och genomförandet samt olika alternativ för detta har dryftats mer ingående i utvecklingsarbetsgruppen för lantbrukets avbyttarsystem, vars promemoria publicerades hösten 2015. I arbetsgruppen diskuterades det att bestämmelserna för genomförandet borde revideras i sin helhet, men detta kräver sannolikt en övergångsperiod på flera år. Beredningen med sikte på en reform bör fortsätta omedelbart efter att arbetsgruppens promemoria varit på remiss.

3 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Propositionen har två huvudsakliga mål. I lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och lagen om avbytarservice för pålsdjursuppfödare måste sådana ändringar företas att systemen blir förenliga med Europeiska kommissionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden för åren 2014—2020. Propositionen genomför dessutom regeringsprogrammets mål. I regeringsprogrammet har det förutsatts att 20 miljoner ska sparas i kostnaderna för avbyttartjänster 2016. I regeringsprogrammet har det också inskrivits att lantbruksföretagarnas självriskandel ska utökas och förvaltningsmodellen för avbyttarverksamheten ska effektiviseras. Till regeringsprogrammets mål hör också att utöka användningen av servicesedlar. Målet gäller också avbytarservice vid sidan av andra tjänster.

De föreslagna ändringarna är planerade så att de olägenheter de medför för dem som använder servicen blir så små som möjligt med hänsyn till vad som krävs för att uppnå de huvudsakliga målen.

Avbyttjänst som företagarna själva ordnar ändras så att det mera blir fråga om avbyttjänst med servicesedlar, då serviceproducenten i fortsättningen kan vara endast en aktör i företagsform och inte längre en person som står i arbetsavtalsförhållande till lantbruksföretagaren.

Syftet med de föreslagna ändringarna är att lätta upp lokalförvaltningens arbetsbörda bland annat genom att avlägsna skyldigheten att utarbeta serviceplaner. Det är nödvändigt att lätta upp det administrativa arbetet för att åstadkomma besparingar inom förvaltningen. Dessutom är det bra med tanke på den framtida reformen av avbyttjänstförvaltningen.

De föreslagna ändringarna leder i viss mån till att behovet av avbyttjänst minskar, så det blir nödvändigt att i någon mån minska antalet avbyttjänstare som är anställda hos de lokala enheterna.

3.2 Anpassning av avbyttjänstservicen till EU:s regler om statligt stöd

Vikariehjälp för lantbruksföretagare

För att anpassa avbyttjänstsystemet för lantbruksföretagare till riktlinjerna för statligt stöd är det nödvändigt att bland de nuvarande grunderna för vikariehjälp stryka dem som klart strider mot riktlinjerna för statligt stöd. En sådan grund är deltagande i ett möte för en producentorganisations förtroendeorgan. Dessutom är man tvungen att slopa rätten till vikariehjälp av andra orsaker som är jämförbara med i lagen nämnda orsaker. Vikariehjälp har beviljats på denna grund bland annat under tiden för särskild moderskapspenning. Reglerna om statligt stöd hindrar inte att vikariehjälp beviljas en lantbruksföretagare som har rätt till särskild moderskapspenning. Av denna anledning föreskrivs det särskilt i lagen om rätt till vikariehjälp för den som får särskild moderskapspenning. Däremot ska man inte längre ha rätt till vikariehjälp till exempel för sin egen bröllopsdag och 50- och 60-årsdag. I fortsättningen måste man använda antingen semesterdagar eller avgiftsbelagd avbyttjänsthjälp för dessa syften.

Vikariehjälp som beviljas på grund av vuxenutbildning kan godkännas enligt riktlinjerna. Ett absolut villkor är emellertid att statligt stöd som beviljas för detta ändamål betalas till den som tillhandahåller vuxenutbildningen. Detta villkor kan inte samordnas med servicesystemet i Finland. Därför måste rätten till vikariehjälp på grund av vuxenutbildning slopas.

Avbyttjänstservicens omfattning

Antalet semesterdagar och det maximala antalet timmar av understödd avgiftsbelagd avbyttjänsthjälp ändras inte. Även i fråga om de återstående grunderna för vikariehjälp förblir den maximala omfattningen med vissa undantag oförändrad.

Det viktigaste undantaget gäller vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga som föranletts av sjukdom eller olycksfall. Det nuvarande bestämmelserna innebär att man på denna grund har kunnat få vikariehjälp i upp till tio års tid utan avbrott. Enligt förslaget är huvudregeln att man ska få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga högst 20 dagar per kalenderår. Den föreslagna maximitiden är tillämplig på största delen av fallen. I vissa fall räcker den emellertid inte till för att stöda lantbruksföretagarens sociala trygghet och fortsatta arbetskarriär. Om lantbruksföretagaren får sjukdagpenning eller någon annan motsvarande social trygghetsförmån kan

han eller hon få vikariehjälp under sammanlagt ungefär ett år. Efter det, när rätten till ovan nämnda sociala trygghetsförmåner upphör, kan vikariehjälp fortsätta endast om den som får vikariehjälp har lämnat in en ansökan om sjukpension. Vikariehjälp upphör när lantbruksföretagaren beviljas sjukpension tills vidare eller om pension inte beviljas. Om lantbruksföretagaren beviljas rehabiliteringsstöd, fortgår hans eller hennes rätt till vikariehjälp högst tre år efter det att arbetsoförmågan inträdde. Vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga kan således fås under högst ungefär tre år utan avbrott.

Avbyttjänst som en lantbruksföretagare själv ordnar

I enlighet med riktlinjerna för statligt stöd ska ersättning för avbyttjänst som företagaren själv ordnar betalas till serviceproducenten och inte längre till lantbruksföretagaren eller pälsdjursuppfödaren. Lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare kan skaffa tjänster endast från serviceproducenter som är införda i förskottsuppbördsregier och alltså inte längre anställa en avbyttare i arbetsavtalsförhållande.

Servicen ska inte längre kunna produceras av till exempel en person som är lantbruksföretagarens eller pälsdjursuppfödarens familjemedlem. Syftet med begränsningen är att i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd säkerställa att det statliga stödet inte i själva verket går till den som använder servicen eller personer som tillhör samma ekonomiska helhet som honom eller henne.

3.3 Ändringar som besparingarna förutsätter i lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare

En del av de eftersträlvade besparingarna uppkommer till följd av de ändringar som beskrivs i punkt 3.2. En annan del av inbesparingarna uppkommer genom nedskärningar i medlen för administration, av den inbesparing som följer av lantbruksföretagarnas strukturutveckling, och av åtgärder genom vilka utgifterna för lantbruksavbyttarnas löner minskar, eftersom största delen av utgifterna för avbyttarservicen utgörs av dessa. För att krympa avbyttarnas lönekostnader behövs det lagändringar som minskar användningen av avbyttarservice. Dessutom ökas inkomsterna av de avgifter som tas ut för servicen.

Höjning av gränsen för antalet husdjursenheter

För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter höjs gränsen för det antal husdjursenheter som berättigar till semester till sex och gränsen ska till skillnad från nuläget gälla också vikariehjälp och så kallad helt och hållet avgiftsbelagd avbyttarhjälp. För att åstadkomma besparingar redan 2016 föreslås att i ändringen inte ingår den övergångsbestämelse som den arbetsgrupp som utrett möjligheterna att utveckla lantbruksavbyttarverksamheten föreslog och enligt vilken de företagare skulle ha behållit sin semesterrätt som hade minst fyra husdjursenheter på gården innan ändringen trädde i kraft.

Ändringar som gäller avgiftsbelagd avbyttarhjälp

När det gäller avbyttjänst som den lokala enheten ordnar har understödd avgiftsbelagd avbyttarhjälp använts mest på söndagar. Enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet ska det till en avbyttare för arbete som utförs på en söndag utöver den egentliga lönen betalas ohöjd timlön för varje arbetstimme, eller alternativt ska motsvarande fritid ges.

RP 112/2015 rd

För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter föreslås det att timpriset för understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp höjs till 13,50 euro.

Helt och hållet avgiftsbelagd avbytar-service har de facto inte motsvarat de kostnader som servicen i medeltal föranlett staten. För att servicen ska kunna bibehållas, och för att man inte ska bli tvungen att tillämpa riktlinjerna för statligt stöd på den, föreslås det att avgiften höjs så att den blir marknadsmässig. Då innehåller servicen inte statligt stöd, och riktlinjerna för statligt stöd tillämpas inte.

Avbytaruppgifter

Eftersom avbytar-service för växtodlare avlägsnas, föreslås det att det med semester- och vikariehjälpavbytar-tjänst sköts de nödvändiga uppgifter som ingår i den dagliga skötseln av husdjuren i lantbruksföretag till den del de hör till uppgiftsandelen för den lantbruksföretagare som har semester eller får vikariehjälp.

Också i fråga om avgiftsbelagd avbytarhjälp föreslås det att de uppgifter som sköts ska ingå i skötseln av husdjuren i den lantbruksföretagares som använder avbytarhjälp lantbruksföretag.

Övervakningsbesök och beredskap

För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter, för att förenhetliga tillämpningspraxis och för att avbytar-service som företagarna själva ordnar ska få en mera jämlik ställning med sådan avbytar-service som ordnas av den lokala enheten när det gäller övervakningsbesök och beredskap, föreslås det att den lokala enheten i vissa situationer kan ordna övervakningsbesök och beredskap, men att den lokala enheten inte ska vara skyldig att ordna dessa. Dessutom strävar man efter att ordna dessa kostnadsneutralt för staten, dvs för övervakningsbesöken och beredskapen ska tas ut de fasta klientavgifter som bestäms i lag. De föreslagna avgifterna har bestämts så att de så väl som möjligt motsvara den genomsnittliga kostande som servicen föranleder staten.

Meddelande av tidpunkten för avbytar-tjänst när det gäller avbytar-service som den lokala enheten ordnar

Enligt den gällande lagen ska i ansökan om semester uppges tidpunkterna för den tänkta semesteren för vare lantbruksföretagares del. Lantbruksföretagaren har dock rätt att komplettera eller ändra ansökan också efter det att tidsfristen gått ut. I tillämpningspraxis har det dock ansetts att meddelandet av tidpunkterna för semesteren inte är obligatoriskt före det att beslut om semesteransökan har meddelats, utan ansökan kan kompletteras i fråga om de önskade semestertidpunkterna under semesteråret.

I princip är det så att ju tidigare tidpunkterna för avbytar-servicen är kända desto mera ekonomiskt fördelaktigt är det att ordna avbytar-service, Detta är också viktigt vid planeringen av antalet avbytararbetskraft som är anställd hos den lokala enheten och också vid planeringen av avbytarernas semestrar. För att den lokala enheten ska kunna sysselsätta sina avbytare på ett jämnt sätt, borde lantbruksföretagarna använda sina semestrar jämnt längs med kalenderåret. Av denna orsak föreslås det att det i semesteransökan ska meddelas tidpunkten för den tänkta semesteren för vare lantbruksföretagares del. Det föreslås att den skilda bestämmelsen om komplettering och ändring av ansökan stryks. Tillämplig blir alltså endast förvaltningslagens (434/2003) bestämmelse om komplettering av handlingar.

RP 112/2015 rd

I den gällande lagen finns inte någon tidsfrist för ansökande av vikariehjälp. I princip är ordnandet av avbytarservice mera ekonomiskt om vikariehjälp redan är känd när avbytarens arbetsskiftsförteckning uppgörs. Lantbruksföretagaren känner till en del av avbytarens behov redan i god tid. För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter och för att lätta upp det administrativa arbetet föreslås det att ansökan om vikariehjälp ska göras utan dröjsmål efter det att lantbruksföretagaren har fått kännedom om grunden för vikariehjälp och om tidpunkten för när behovet av service börjar.

Serviceplaner

För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter och för att lätta upp det administrativa arbetet föreslås det att serviceplaner inte längre ska uppgöras. Dessutom leder den med nuläget jämfört mera schematiska definitionen av en avbytare till att serviceplanens betydelse minskar.

Avgifter

Det säkraste sättet att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter bedöms vara att höja de avgifter som tas ut för vikariehjälp och avgiftsbelagd avbytarehjälp.

I propositionen föreslås att 27 § i lagen om avbytarservice ändras, som är den paragraf enligt vilken timavgiften för vikariehjälp i regel bestäms. Ändringen gäller den del av avgiften som är bunden till LFöPL-arbetsinkomsten.

Avgiftens bindning till LFöPL-inkomsten för den som får vikariehjälp stärks genom att krympa den divisor enligt vilken den andel av avgiften som baserar sig på LFöPL-arbetsinkomsten bestäms.

Timpriset för avgiftsbelagd avbytarehjälp som beviljas en till semester berättigad lantbruksföretagare höjs från nuvarande 11,60 euro till 13,50 euro. Priset för avbytarehjälp som beviljas en i 3 § avsedd lantbruksföretagare höjs så att det motsvarar de faktiska kostnaderna.

3.4 Ändringar i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter och för att pälsdjursuppfödare ska få en mera jämlik ställning med lantbruksföretagare i fråga om det antal djur som krävs för erhållande av avbytarservice, föreslås det att det också antalet husdjursenheter inom avbytarens service för pälsdjursuppfödare höjs från fyra till sex husdjursenheter.

För att åstadkomma de besparingar som regeringsprogrammet förutsätter föreslås det att avgiften för extraledighet höjs från nuvarande 5,54 euro till 6,50 euro per timme.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

De lagändringar som föreslås i propositionen minskar kostnaderna för avbytarens verksamhet och ökar inkomsterna av den. En del av ändringarna påverkar omfattningen av användningen

RP 112/2015 rd

av servicen, varvid kostnadsbesparingar åstadkoms så småningom och det fulla sparbeloppet uppnås med en liten fördröjning. Den sammanlagda effekten av åtgärderna beräknas vara de besparingar på 20 miljoner euro som regeringsprogrammet förutsätter för 2016. Av besparingarna styrs 19 miljoner euro till moment 33.80.40 Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare i statsbudgeten. Det återstående sparbeloppet på 1 miljon euro styrs till moment 33.80.50 Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pålsdjursuppfödare. Besparingarna på 19 miljoner euro i kostnaderna för avbytarservicen uppkommer av den allt snabbare strukturutvecklingen inom jordbruket samt de föreslagna ändringarna i lagarna om avbytarservice.

Avbytarservicen omfattar uppskattningsvis 19 800 lantbruksföretagare år 2015 och antalet avbytartjänstdagar uppgår till omkring 942 000 dagar. Antalet lantbruksföretagare förväntas minska i betydande grad på grund av strukturutvecklingen inom husdjursproduktionen. År 2016 beräknas avbytarservicen omfatta 17 800 lantbruksföretagare och antalet avbytartjänstdagar uppgå till omkring 850 000 dagar. Detta beräknas minska efterfrågan på avbytarservice och behovet av anslag med 15 miljoner euro på årsnivå.

Att växtodlarna ställs utanför lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare minskar antalet som använder servicen och ger en årlig besparing på uppskattningsvis 420 000 euro. Det att växtodlingsarbete inte omfattas av avbytarservicen för lantbruksföretagare ger dessutom en årlig besparing på uppskattningsvis 150 000 euro. Enligt beräkningarna ska det fulla sparbeloppet uppnås redan 2016.

Lagens tillämpningsområde begränsas så att lagen endast tillämpas på lantbruksföretagare vars lantbruksföretags husdjursproduktion omfattar minst sex husdjursenheter vid tidpunkten för avbytarservicen. När gränsen för antalet husdjursenheter höjs till sex husdjursenheter i stället för nuvarande fyra, minskar antalet företagare som har rätt till avbytarservice och därmed också antalet avbyttardagar. Ändringen krymper de årliga avbyttarkostnaderna som berättigar till statlig ersättning med uppskattningsvis 1 550 000 euro år 2016.

Vuxenutbildning som grund för vikariehjälp försvinner och krymper lönekostnaderna för avbyttare med uppskattningsvis 790 000 euro per år. Vikariehjälpen på grund av ett möte för en producentorganisations förtroendeorgan slopas, vilket beräknas minska avbyttarnas lönekostnader med 100 000 euro per år. Vikariehjälp på grund av andra motsvarande orsaker frångås också, och den ändringen beräknas också medföra en kostnadsbesparing på 100 000 euro.

Höjningen av avgiften för avgiftsbelagd avbyttarhjälp beräknas öka avgiftsinkomsterna med cirka 500 000 euro 2016. I kalkylen har det beaktats att de höjda avgifterna minskar användningen av servicen med uppskattningsvis 29 800 timmar, vilket medför en besparing på cirka 950 000 euro i lönekostnaderna för lantbruksavbyttare. Till följd av avgiftshöjningen krymper de avbyttarkostnader som berättigar till statlig ersättning med sammanlagt cirka 1 450 000 euro 2016. När den helt och hållet avgiftsbelagda avbyttarverksamheten ändras så att den motsvarar den genomsnittliga kostnadsnivån 2016, minskar avbyttarkostnaderna med uppskattningsvis 100 000 euro på årsnivå och detta åstadkoms till fullt belopp redan 2016.

Ändringarna i skyldigheten att anmäla semestertidpunkten förbättrar avbyttarnas arbetstidsplanering och detta uppskattas medföra en kostnadsbesparing på 100 000 euro. Ändringen i grunderna för fastställande av avgiften för vikariehjälp beräknas öka avgiftsinkomsterna och därigenom medföra en besparing på cirka 930 000 euro år 2016.

Rätten till vikariehjälp under en besvärsprocess som gäller invalidpension slopas. Detta beräknas medföra en årlig kostnadsbesparing på 100 000 euro.

RP 112/2015 rd

När övervakningsbesöken på gårdarna blir beroende av prövning och avgiftsbelagda, minskar antalet övervakningsbesök. Ändringen beräknas krympa lönekostnaderna för avbytare och de avbytaskostnader som berättigar till statlig ersättning med 900 000 euro per år. Det beräknas att det fulla sparbeloppet uppnås redan 2016.

Då beredskapen blir avgiftsbelagd beräknas det medföra en besparing på 200 000 euro på årsnivå.

När skyldigheten att göra upp serviceplaner slopas minskar det administrativa arbetet och finansieringen av resekostnader i anslutning därtill. Detta beräknas minska avbytaskostnaderna med 100 000 euro om året. Det beräknas att det fulla sparbeloppet uppnås redan 2016.

Det att gränsen för antalet husdjursenheter inom avbytar servicen för pälsdjursuppfödare höjs till sex husdjursenheter i stället för nuvarande fyra leder till att antalet företagare som är berättigade till avbytar service och antalet avbytar dagar minskar. Ändringen krymper de årliga avbytaskostnaderna som berättigar till statlig ersättning med uppskattningsvis 10 000 euro från och med 2016. Till följd av höjningen av den kundavgift som tas ut för pälsdjursuppfödarens extraledighet krymper de avbytaskostnader som berättigar till statlig ersättning dessutom med uppskattningsvis 40 000 euro från och med 2016.

På grund av EU:s bestämmelser om statligt stöd kan i fortsättningen endast avbytarföretagare vara avbytare vid avbytar tjänst som en företagare själv ordnar, och detta gör att ersättningsnivån stiger. Nu har avbytare kunnat stå i arbetsavtalsförhållande till den som använder servicen, varvid ersättningen är mindre. Till följd av denna ändring stiger de avbytaskostnader som berättigar till statlig ersättning med uppskattningsvis 3 040 000 euro per år.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

De lokala enheternas arbetsmängd ökar i början på grund av ändringarna. Till exempel den ändring som föreslås om betalningen av ersättning för avbytar service som företagarna ordnar själva orsakar extra arbete då avbytaravgifterna ska tas ut. En del av ändringarna effektiviserar och förtydligar dock direkt arbetet för de lokala enheternas förvaltningspersonal. Till exempel det att avbytar servicen inte längre ska omfatta mindre husdjursgårdar och att antalet avbytar dagar som är kortare än genomsnittet då minskar, underlättar planeringen av en effektiv användning av lantbruksavbytarens arbetstid.

När serviceplaner inte längre är obligatoriska minskar arbetstimmarna för de anställda inom lokalförvaltningen med uppskattningsvis 2 timmar per plan. Eftersom serviceplaner utarbetas för cirka 3500 gårdar per år, minskar antalet arbetstimmar med cirka 7 000. Omvandlat till årsverken innebär detta att de anställda inom lokalförvaltningen kan minskas med uppskattningsvis 4 årsverken.

De andra ändringarna i lagstiftningen beräknas minska antalet avbytar dagar med 24 000 dagar 2016. En förvaltningsanställd ordnar i medeltal 4000 avbytar dagar per år. Detta skulle medföra en minskning på uppskattningsvis 6 årsverken 2016 inom lokalförvaltningen.

Till följd av lantbrukets strukturutveckling minskar antalet avbytar dagar dessutom med uppskattningsvis 92 000 dagar 2016. Då en förvaltningsanställd ordnar i medeltal 4000 avbytar dagar per år, minskar strukturförändringen behovet av årsverken inom lokalförvaltningen med uppskattningsvis 23 årsverken 2016.

De föreslagna lagändringarna och strukturutvecklingen medför en årlig besparing på sammanlagt cirka 33 årsverken för lokalförvaltningen. Ett årsverke beräknas motsvara 40 000 euro per år, varför ändringarna beräknas minska kostnaderna med ca 1,3 miljoner euro. Anpassningen av förvaltningspersonalen sker sannolikt med en viss fördröjning och lagändringarna orsakar extra uppgifter, varför den beräknade besparingen inte nödvändigtvis åstadkoms i sin helhet 2016.

Lagändringarna förutsätter att LPA satsar på att få informationssystemen att motsvara den reviderade lagstiftningen. Moderniseringen av informationssystemet beräknas kosta 500 000 euro för LPA. LPA ska också sköta informationen samt handledning och utbildning för de anställda inom lokalförvaltningen. Ändringarna i bestämmelserna om sökande av ändring i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare träder dessutom i kraft den 1 januari 2016. Detta innebär att begäran om omprövning av beslut som gäller avbytarservice vid årsskiftet helt och hållet överförs på LPA och det motsvarande arbetet upphör vid de lokala enheterna. Kommunernas lokala enheter har för närvarande tagit emot över tusen begäran om omprövning per år, men antalet förväntas öka i betydande grad med anledning av de ändringar som nu föreslås. LPA har beräknat att de behöver rekrytera cirka tre nya arbetstagare endast för behandlingen av de kommande begäran om omprövning.

4.3 Konsekvenser för serviceanvändarna

I fortsättningen ska lantbruksföretagare använda sin semester eller skaffa avgiftsbelagd avbytarhjälp om de vill vara lediga från sina uppgifter i situationer som är baserade på de grunder för vikariehjälp som föreslås bli slojade. Av grunderna för vikariehjälp föreslås det att vuxenutbildningen, deltagande i en producentorganisations möten samt andra motsvarande grunder slopas. Omkring 1 800 lantbruksföretagare har årligen använt vikariehjälp på ovan nämnda grunder.

Det skriftliga ansökningsförfarandet för att få avbytarservice kommer att bidra till att vikariehjälp inte längre används för ett plötsligt och oförutsett behov av vikarie. Detta ökar företagarens eget ansvar, eftersom lantbruksföretagaren måste förbereda sig på plötsliga situationer med hjälp av något annat reservsystem. Det skriftliga ansökningsförfarandet förutsätter också att semestrarna planeras noggrannare på förhand.

Höjningen av husdjursenhetsgränsen gör att uppskattningsvis 600 lantbruksföretagare utesluts ur systemet med avbytarservice. Av dem är en betydande andel företagare inom nötköttsproduktion och hästhållning. Höjningen av gränsen för antalet husdjursenheter inverkar för hästgårdarnas del i en riktning som går tvärt emot den ändring som trädde i kraft i början av 2011.

De som är enbart växtodlare har inte längre rätt till avbytarservice då reformen träder i kraft. Reformen berör till denna del uppskattningsvis knappa 100 odlare.

4.4 Konsekvenser för lantbruksavbyterna

De besparingar som uppkommer genom strukturutvecklingen och lagändringsförslaget innebär att behovet av lantbruksavbytare för avbytarservice minskar med ca 500 årsverken.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 12 mars 2014 en arbetsgrupp med målet att utveckla avbytarsystemen för lantbruksföretagarna och pälsdjursproducenterna och tillhandahållandet av tjänsterna så att de så bra som möjligt motsvarar de framtida behoven med beaktande av såväl tjänsternas användare, tillhandahållare, administration som en hållbar finansiering.

Arbetsgruppen beredde förslag till ändring av lagarna om avbytarservice för att från 2015 förverkliga det besparingsmål på 5 miljoner euro som statsminister Stubbs regering hade satt upp. Sparåtgärderna slopades, eftersom sparåtgärder som hade vidtagits tidigare år visade sig ge större besparingar än beräknat. Under sommaren 2014 visade det sig att lagarna om avbytarservice måste anpassas till Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014—2020 (EUT C 204). Förhandlingarna med kommissionen inleddes under hösten 2014 och social- och hälsovårdsministeriet beslutade att det inte skulle lämnas någon regeringsproposition om ändring av lagarna om avbytarservice under den valperioden. Ministeriet förlängde arbetsgruppens mandattid och preciserade uppgiftsbeskrivningen den 2 december 2014, så att arbetsgruppen fick i uppgift att bereda ett förslag i form av en regeringsproposition för en total översyn av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare och en ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare. Målet var att reformera systemet för genomförandet av avbytarservicen så att det motsvarar de nuvarande kraven enligt konkurrenslagstiftningen och anpassa systemet till de regler om statligt stöd som ingår i Europeiska unionens konkurrensolitik. År 2015 satte statsminister Sipiläs regering som mål i sitt regeringsprogram att kostnaderna för avbytarservicen ska sänkas med 20 miljoner från ingången av 2016.

Arbetsgruppen deltog i beredningen av både de ändringar som ger besparingar och de ändringar som krävs på grund av EU:s riktlinjer för statligt stöd. Arbetsgruppen tog fram följande alternativ som grund för den fortsatta beredningen: a) en servicesedelmodell, b) en servicesedelmodell där LPA konkurransutsätter serviceproduktionen, c) en servicesedelmodell där LPA är skyldig att ordna serviceproduktionen i områden med marknadsbrister, d) en servicesedelmodell där serviceproduktion ordnas av myndigheterna och e) en servicesedelmodell där serviceproduktionen ordnas av ett självstyrande område. Arbetsgruppens mandatperiod gick ut den 30 juni 2015.

Propositionen bereddades som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med sakkunniga från LPA. Under tjänstemannaberedningen har kommentarer om utkastet begärts i stor omfattning hos statens myndigheter, de kommunala avbytarserviceenheterna samt organisationer som representerar lantbruksföretagarna och pälsdjursuppfödarna. Dessutom har flera kommuner och enskilda lantbruksföretagare lämnat utlåtanden om propositionen. Saken har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning den 28 oktober 2015.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Det kom in 113 remissyttranden om utkastet till proposition.

I yttrandena tog man upp det minskande antalet lantbruksföretagare, den allt snabbare strukturutvecklingen och större besparingar än beräknat under tidigare år. Med denna motivering ansågs det i yttrandena att de föreslagna ändringarna är delvis eller helt och hållet onödiga och

RP 112/2015 rd

överdimensionerade. De åtstramningar som i propositionen föreslagits i avbytarsystemet upplevdes äventyra avbytarsystemets existens. I yttrandena betonades företagarnas välbefinnande och ork i arbetet och de föreslagna försvagningarna ansågs äventyra företagarnas ork och förverkligandet av den sociala tryggheten. Dessutom framförde man i yttrandena en oro för djurens välmående och den fortsatta produktionen av finländsk mat samt för hur försörjningsberedskapen ska tryggas i krissituationer.

I yttrandena ansågs nedskärningarna i medlen för administration äventyra verksamheten för kommunernas lokala enheter. I några utlåtanden förde man fram att de lokala enheterna skulle börja säga upp de uppdragsavtal om avbytarservice som de ingått med LPA. De föreslagna ändringarna ansågs öka arbetsuppgifterna för både de lokala enheterna och LPA.

I yttrandena betonades vikten av en fortsatt beredning av lagstiftningen då genomförandet av avbytarsystemet förnyas. För den fortsatta beredningen önskade man tillräcklig övergångstid och tryggnad av tjänsterna också i perifera områden. Också tryggnaden av konkurrensneutraliteten togs upp.

I några yttranden tog man upp behovet att bevara mervärdesskatteersättningen. Dessutom ansågs det att den ersättningen blir en slutlig kostnad för kommunerna och att det inte i EU-lagstiftningen finns någon skyldighet att slopa mervärdesskatteersättningen.

Propositionen har ändrats utifrån yttrandena och de kommentarer som inkommit om utkastet. Utöver remissyttrandena har man hört kommissionens representant under de olika faserna av beredningen.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2016 och avses bli behandlad i samband med den.

Vid beredningen av denna regeringsproposition har man inte beaktat den regeringsproposition som för närvarande behandlas av riksdagen om ändring av lagstiftningen om arbetspensionssystemet och om förslag till lagar som har samband med den (RP 16/2015 rd). Avsikten är att det senare ska ges en regeringsproposition genom vilken alla avbytarsystem anpassas till den kommande arbetspensionsreformen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare

1 §. Lagens syfte. Enligt förslaget beskrivs i paragrafens 1 mom. det principiella syftet med lagen och den sociala dimensionen betonas.

I 2 mom. i paragrafen nämns alla de förmåner som gäller avbytarservice som avses i lagen.

Paragrafens 3 mom. omfattar innehållet i den gällande paragrafens 2 och 3 mom. med en klarare formulering. Dessutom framgår av 2 punkten EU-lagstiftningens krav på ändring enligt vilken ersättningen för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv har ordnat betalas till serviceproducenten och inte längre till lantbruksföretagaren.

Ordet ”tillämpningsområde” stryks i paragrafens rubrik, eftersom bestämmelsen om det finns i 3 § i lagförslaget.

2 §. Definitioner. I 1 punkten i paragrafen räknas de djurarter upp som anses som husdjur i lagen. Produktionen från djuren som nämns i bestämmelsen ska som i nuläget beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967).

Det är viktigt att husdjursarterna specificeras på lagnivå, för i lagen bestäms såväl lantbruksföretagarens rätt att få avbytarservice som vilka djur som sköts genom servicen. Rätten till servicen bestäms enligt den totala mängden husdjursenheter på gården. Det framgår av 3 § i lagförslaget. I 8 b § i lagförslaget föreskrivs de uppgifter som sköts genom avbytarservicen.

I nuläget föreskrivs det om husdjursenheter i statsrådets förordning. Där fastställs det hur många djur en husdjursenhet omfattar. Djurarterna som nämns i den föreslagna bestämmelsen motsvarar djurarterna i den nuvarande definitionen av husdjursenhet och den nuvarande tolkningspraxisen. I definitionen nämns bl.a. hästar. Som hästar anses bl.a. också ponnyer, men inte t.ex. åsnor. Dessutom räknas t.ex. inte kameldjur (bl.a. alpackor och lamor), bin, renar, hjortar, fiskar och hardjur inte som husdjur enligt definitionen.

Begreppet lantbruk definieras i den gällande 2 § 1 punkten. Definitionen behövs inte längre eftersom växtodlingen enligt skälen i den allmänna motiveringen inte tas med i avbytarservicen.

Den föreslagna 2 punkten motsvarar med undantag för växtodlingen definitionen av lantbruk i den nuvarande 3 punkten.

3 §. Tillämpningsområde. Paragrafen innehåller en förteckning över de villkor som en person ska uppfylla för att anses vara en sådan lantbruksföretagare som avses i lagen. För att få avbytarservice ska lantbruksföretagaren på samma sätt som i nuläget dessutom uppfylla de särskilda villkor för avbytarservice som ställs för varje avbytarserviceförmån. Alla villkor ska alltid uppfyllas vid tidpunkten när avbytarservicen anlitas.

Enligt 1 mom. 1 punkten i paragrafen ska en lantbruksföretagare på samma sätt som i nuläget vara skyldig att för sitt arbete i lantbruksföretaget teckna en s.k. obligatorisk LföPL-försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006). Försäkringen ska också vara i kraft. I nuläget räcker det att en person som är skyldig att ta försäkringen har lämnat in ansökan om den. Då är det fråga om ett villkorligt beslut. Det ska enligt förslaget

flyttas till en ny 11 a § där det ska föreskrivas om villkorligt beslut. Enligt nuvarande praxis kan även en person som är familjemedlem eller sambo till den som är skyldig att ta en obligatorisk LföPL-försäkring ha rätt till avbytarservice. Försäkringen ska uttryckligen gälla det lantbruksföretag som man ansöker om avbytarservice för.

Momentets 2 punkt gäller minimiantalet husdjursenheter som villkor för att få avbytarservice. Bestämmelsen motsvarar i övrigt 4 § 1 mom. i den gällande lagen, men av de skäl som nämns i den allmänna motiveringen föreslås det att gränsen för husdjursenheter höjs från nuvarande fyra husdjursenheter till sex enheter. Kravet på antalet husdjursenheter gäller till åtskillnad från den gällande lagen också vikariehjälp och så kallad helt och hållet avgiftsbelagd avbytarhjälp. Här ska det uttryckligen nämnas att kravet på sex husdjursenheter ska uppfyllas vid tidpunkten när avbytarservicen anlitas. Detta eftersom saken som även gäller alla övriga punkter uttryckligen konstateras endast här, eftersom antalet djur i husdjursproduktionen i ett lantbruksföretag kan variera mycket beroende på tidpunkten. Rätt till avbytarservice föreligger alltså inte om antalet husdjursenheter understiger sex, t.ex. under eventuella avbrott i produktionen.

I momentets 3 punkt räknas de förmåner upp som utgör hinder för att få avbytarservice. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak den nuvarande 4 § 3 mom. 2 punkten och 5 § 2 mom. där de förmåner räknas upp som utgör hinder för att få semester och vikariehjälp. Den bestämmelse som föreslås är noggrannare och tidsenligare än den nuvarande. Med invalidpension avses den fulla pension eller det rehabiliteringsstöd som motsvarar full pension som beviljas tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare. Enligt etablerad tillämpningspraxis ska sådan sjukpension som avses i folkpensionslagen inte i detta sammanhang och inte heller i fall som avses i 7 eller 7 i § anses som sjukpension. Dessutom är det motiverat att som pensioner som utgör hinder lägga till olycksfallspension enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar för lantbruksföretagare (873/2015) och lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller motsvarande ersättning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959). Här avses ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen som hänför sig till tiden när det redan har gått ett år efter trafikskadan. Olycksfallspensionen betalas tidigast ut från och med årsdagen för skadedagen. I praktiken kan en person låta bli att söka invalidpension enligt arbetspensionslagarna om han eller hon redan har rätt till ersättning för inkomstbortfall enligt olycksfalls- eller trafikförsäkringslagarna. Det kan gå så eftersom de sistnämnda är primära i förhållande till arbetspensionslagarna och det kanske inte blir någon arbetspension att betala. Invalidpension enligt arbetspensionslagarna beviljas som full pension om lantbruksföretagarens arbetsförmåga är nedsatt med minst tre femtedelar. Därmed är det motiverat att en förmån enligt olycksfalls- eller trafikförsäkringslagarna som utgör ett hinder binds till att den har beviljats för en nedsättning av arbetsförmågan med minst 60 procent. Det föreslås att en övergångsbestämmelse som gäller förmåner som utgör hinder beaktar de motsvarande förmåner som har beviljats med stöd av lagarna som gällde tidigare. Arbetslöshetspensionen som i den nuvarande lagen nämns som hinder ska inte ingå i bestämmelsen eftersom arbetslöshetspension inte längre betalas ut efter 2014.

Eftersom en person vid tidpunkten för avbytarservicen bör få veta om han eller hon uppfyller villkoren för att få servicen föreslås det att bestämmelsen skrivs så att pensioner som senare eventuellt beviljas retroaktivt för samma tid inte leder till återkrav av kostnaderna.

Enligt 3 § 2 punkten i den gällande lagen avses med lantbruksföretagare också en person som har beviljats rehabiliteringsstöd som är lika stort som full invalidpension och som grundar sig på den obligatoriska LföPL-försäkringen. Den som får rehabiliteringsstöd har dock inte rätt till semester eftersom stödet hör till de ovan nämnda förmåner som utgör hinder för semester. Den som får rehabiliteringsstöd har i fortsättningen rätt att få vikariehjälp på basis av rehabili-

teringsstödet. Det föreslås att detta beaktas i 7 § 6 mom. i lagen. Personen kan inte längre få vikariehjälp på andra grunder och inte heller semester eller avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Momentets 4—6 punkt beror på villkor i EU-lagstiftningen. Avbytar-service kan enligt 4 punkten beviljas endast när en lantbruksföretagares lantbruksföretag är ett sådant mikroföretag eller litet eller medelstort företag som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn. Villkoret framgår av punkt 25 i riktlinjerna för statligt stöd. Enligt 5 punkten i förslaget kan avbytar-service inte beviljas om lantbruksföretagarens lantbruksföretag är ett företag i svårigheter enligt gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn. Villkoret framgår av punkt 26 i riktlinjerna för statligt stöd. Enligt 6 punkten kan avbytar-service inte beviljas om lantbruksföretagarens lantbruksföretag är föremål för ett betalningskrav på grund av ett tidigare kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden och fordran inte har betalats tillbaka. Villkoret framgår av punkt 27 i riktlinjerna för statligt stöd.

Paragrafens 2 mom. hör ihop med bestämmelserna i 1 mom. 1 punkten som gäller den obligatoriska LföPL-försäkringen. Enligt lagen om pension för lantbruksföretagare får en person ha obligatorisk LföPL-försäkring först vid ingången av den kalendermånad som följer efter att personen har fyllt 18 år. Den obligatoriska LföPL-försäkringen upphör senast vid slutet av kalendermånaden när personen fyller 68 år. Den gällande lagens 3 § 3 punkt har möjliggjort att också en 15—18-årig gårdsbruksidkare har kunnat få avbytar-service. Bestämmelsen utvidgas till att gälla också de gårdsbruksidkare som har fyllt 68 år som på grund av sin ålder inte längre får ha en giltig obligatorisk LföPL-försäkring. Det är motiverat för att bestämmelsen inte ska leda till åldersdiskriminering. Om någon annan omständighet förutom åldern utgör ett hinder för obligatorisk LföPL-försäkring har personen inte rätt till avbytar-service. Till exempel ålderspension eller förtida ålderspension enligt arbetspensionslagarna utgör hinder för obligatorisk LföPL-försäkring. En person som har fyllt 68 år och har ålderspension enligt arbetspensionslagarna uppfyller inte kravet i 2 mom.

Paragrafens 3 mom. preciserar definitionen på husdjursenheter som avses i 1 mom. 2 punkten och innehåller ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. På samma sätt föreskrivs det i 4 § 1 mom. i den gällande lagen.

4 §. Rätt till semester. För att en lantbruksföretagare ska ha rätt till semester förutsätts det att han eller hon uppfyller villkoren i 3 §. För att få semester krävs precis som för närvarande dessutom att lantbruksföretagaren bedriver husdjursproduktion som huvudsyssla. Det föreslagna 1 mom. motsvarar till sitt innehåll gällande 2 mom., och avsikten är att även tillämpningspraxis ska vara oförändrad.

I 2 mom. föreslås ingå den bestämmelse som för tillfället finns i 3 mom. och som gäller att en lantbruksföretagare inte har rätt till semester under det kalenderår då företagarens skyldighet att uppta LföPL-försäkring börjar.

5 §. Rätt till vikariehjälp. För att få vikariehjälp ska en lantbruksföretagare uppfylla villkoren i 3 § i lagförslaget. För att få vikariehjälp krävs det dessutom precis som i nuläget att lantbruksföretagaren har ett tillfälligt skäl som nämns i lagen för varför han eller hon inte kan sköta sin uppgiftsandel. Grunderna för vikariehjälp framgår av 2 kap.

Bestämmelsen som föreslås innehåller precis som i nuläget behovsprövning för vikariehjälp från fall till fall. Då behovet av vikariehjälp uppskattas beaktas förhållandena i lantbruksföretaget i sin helhet samt möjligheterna att genom interna arrangemang sköta göromålen med vikariehjälp. Utifrån bestämmelsen kan man precis som i nuläget anse att en person har möjlighet att sköta sina uppgifter genom interna arrangemang inom företaget t.ex. om det finns andra personer som arbetar där och som uppgiftsandelen kan överföras på.

7 §. Vikariehjälp på grund av arbetsförmåga. Av de skäl som nämns i den allmänna motiveringen föreslås det att 7 § i den gällande lagen omarbetas helt. Enligt 7 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen ordnas vikariehjälp för arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall utan läkarintyg för högst sju dagar och med läkarintyg i regel för högst 300 dagar utan eller med obetydliga avbrott. Om lantbruksföretagaren under den tiden har ansökt om invalidpension fortsätter rätten till vikariehjälp tills företagarens rätt till invalidpension tills vidare har avgjorts genom en lagakraftvunnen dom. Rätten till vikariehjälp fortsätter också under en eventuell besvärprocess. I nuläget kan vikariehjälpen i princip fortsätta i årtal.

Paragrafens 1 mom. innehåller enligt förslaget en grundläggande bestämmelse om rätten till vikariehjälp på grund av arbetsförmåga som beror på sjukdom eller olycksfall. Enligt bestämmelsen har man på den grunden rätt till vikariehjälp under högst 20 dagar om året. Av de 20 dagarna är högst sju sådana att vikariehjälp kan beviljas på basis av lantbruksföretagarens anmälan. För den tid som överstiger sju dagar krävs intyg över arbetsförmågan. Förutom läkarintyg godkänns även intyg av sjukskötare eller hälsovårdare. Till den delen skiljer sig förslaget från den nuvarande lagstiftningen.

Den föreslagna maximitiden på 20 dagar är lämplig i största delen av fallen. I en del fall räcker den dock inte som stöd för att lantbruksföretagarens sociala trygghet ska tillgodoses och att han eller hon ska kunna fortsätta i arbetet. En lantbruksföretagare som får sociala trygghetsförmåner som nämns i 7 § 2 mom. 1–3 punkten i lagförslaget kan få vikariehjälp totalt cirka ett år på basis av paragrafens 1 och 2 punkt.

I paragrafens 2 mom. 1 punkt nämns dagpenning och med den avses den s.k. LPA-sjukdagpenningen (LPA – Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt) i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991). Sjukdagpenningens självrisktid är dagen när arbetsförmågan började och de därpå följande nio vardagarna. Under självrisktiden kan lantbruksföretagaren få LPA-sjukdagpenning med undantag för dagen för läkarbesöket och de därpå följande tre dagarna.

I paragrafens 2 mom. 2 punkt nämns sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som är en allmän ersättning för inkomstbortfall och som beviljas på grund av arbetsförmåga. Den beviljas efter en självrisktid högst till slutet av kalendermånaden efter den månad när antalet dagpenningdagar uppgår till 300 dagar. Vikariehjälp beviljas enligt förslaget inte på basis av partiell sjukdagpenning.

En förutsättning för vikariehjälp är att en förmån beviljas. En förmån anses inte beviljad under självrisktiden.

I paragrafens 2 mom. 3 punkt nämns de förmåner som betalas utifrån olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen. De är primära i förhållande till sjukdagpenningen och är i allmänhet större räknat i euro. Därför lönar det sig ofta inte att söka sjukdagpenning vid olycksfall i arbetet och trafikskador där full dagpenning betalas ut genom olycksfalls- eller trafikförsäkringen, eftersom sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som subsidiär då inte betalas ut. Enligt förslaget kan man dock få vikariehjälp endast för en tid på högst ett år efter att olycksfallet eller trafikskadan inträffade. Vid olycksfall i arbetet har den skadade rätt till dagpenning i ett år efter skadedagen. På grund av den senaste reformen av lagstiftningen om olycksfallsförsäkring är det motiverat att förmånen som beviljats med stöd av de gamla bestämmelserna om olycksfallsförsäkring också nämns i ikraftträdandebestämmelsen.

I paragrafens 2 mom. 4 punkt föreskrivs det om rätten till vikariehjälp efter att rätten till de sociala trygghetsförmåner som nämns i 2–3 punkten upphör. Vikariehjälpen fortsätter endast

RP 112/2015 rd

om den som får hjälpen har ansökt om invalidpension innan förmånerna som avses ovan upphör.

Paragrafens 3 mom. preciserar bestämmelsen i 2 mom. 4 punkten. Enligt den upphör rätten till vikariehjälp när lantbruksföretagaren har fått vetskap om beslutet om invalidpension. Med beslutet avses en pensionsanstalts beslut om huruvida invalidpension beviljas eller avslås. Enligt arbetspensionslagarna har den sökande rätt att få förhandsbeslut om sin rätt till delinvalidpension. Vikariehjälpens upphör också på grund av ett förhandsbeslut. I motsats till nuläget har man inte längre rätt till vikariehjälp under en eventuell besvärprocess.

I paragrafens 4 mom. regleras rätten till vikariehjälp när en lantbruksföretagare beviljas rehabiliteringsstöd i stället för invalidpension. Sjukpensionen beviljas som rehabiliteringsstöd bl.a. om det förväntas att den sökandes arbetsförmåga kan återställas genom vård eller rehabilitering. Om det inte anses möjligt att rehabilitera lantbruksföretagaren för det yrket kan rehabiliteringsstöd beviljas för utbildningstiden för ett annat yrke. Enligt 7 § 4 mom. i den gällande lagen fortgår rätten till vikariehjälp högst tills rehabiliteringsstöd betalas ut. Det sker om det bedöms att den som får rehabiliteringsstöd senare kan fortsätta sitt arbete som lantbruksföretagare. Det finns ingen maximitid för hur länge man kan få rehabiliteringsstöd. Ibland kan rehabiliteringsstödet fortsätta oavbrutet i flera år. Då fortsätter vikariehjälpens som beviljats på grund av rehabiliteringsstödet lika länge.

Den föreslagna paragrafens 4 mom. skiljer sig från motsvarande bestämmelse i den gällande lagen på så sätt att lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd fortsätter högst tre år efter pensionsfallet, dvs. när arbetsoförmågan började. Därefter kan lantbruksföretagaren inte få vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd på två år.

En ny vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd kan enligt förslaget börja först när det har gått minst två år sedan vikariehjälp beviljades på samma grund. I det fallet utgör vikariehjälpens en fortsättning på ny rätt till vikariehjälp enligt 2 mom. 4 punkten.

Under tiden för rehabiliteringsstödet har lantbruksföretagaren inte rätt till vikariehjälp enligt grunderna i den föreslagna paragrafens 1 eller 2 mom.

Om pensionen beviljas som rehabiliteringsstöd ger Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA på samma sätt som i nuläget den lokala enheten ett utlåtande om det kan anses sannolikt att den sökande återgår till sina tidigare uppgifter som lantbruksföretagare. Vikariehjälpens ska inte fortsätta om det verkar osannolikt att arbetsförmågan kan återställas på detta sätt. Då bör gårdens verksamhet anpassas till situationen genom andra metoder. Den lokala enheten beslutar om vikariehjälpens ska fortsätta, men beslutet binds vid LPA:s utlåtande om den sökandes arbetsoförmåga. Eftersom LPA:s utlåtande liksom i nuläget binder den lokala enheten bör LPA i praktiken höra vederbörande innan utlåtandet ges om det kommer att påverka personen på ett negativt sätt. På motsvarande sätt bör av ett utlåtande, som de facto leder till att en ansökan om vikariehjälp avslås, i tillämpliga delar framgå de omständigheter som enligt förvaltningslagen (434/2003) förutsätts av ett beslut. I ett fall där utlåtandet innehåller t.ex. sådan sekretessbelagd information om en persons hälsotillstånd som inte är nödvändigt för den lokala enheten när den verkställer lagen ska LPA ge enheten ett mer begränsat utlåtande än det som personen själv får.

Under tiden när en lantbruksföretagare har beviljats rehabiliteringsstöd men LPA ännu inte har hunnit ge sitt utlåtande ska utgångspunkten när vikariehjälpens beviljas vara den nuvarande, att det kan anses sannolikt att företagaren återgår till sina tidigare uppgifter. Likaså när en lantbruksföretagare på samma sätt som i nuläget under tiden för rehabiliteringsstöd har varit berättigad till vikariehjälp och när rehabiliteringsstödet upphör har lämnat in ansökan om fortsatt

pension kan rätten till vikariehjälpen fortsätta medan pensionsansökan behandlas, bl.a. under förutsättning att arbetsoförmågan har börjat, dvs. pensionsfallet inträffat, för högst tre år sedan. På de grunder som nämns i lagförslagets 7 § 1, 2 och 4 mom. kan man få vikariehjälp oavbrutet i högst cirka tre år.

I 5 mom. föreslås en specificering som gäller de situationer där lantbruksföretagaren har begärt ändring i ett i 3 mom. avsett beslut genom vilket lantbruksföretagaren har nekats rehabiliteringsstöd eller invalidpension. Om lantbruksföretagaren med anledning av att ändring sökts beviljas rehabiliteringsstöd, har lantbruksföretagaren en i 4 mom. avsedd rätt till vikariehjälp tidigast från den tidpunkt då lantbruksföretagaren delges beslutet om beviljande av rehabiliteringsstöd. Även då är LPA:s i 4 mom. avsedda utlåtande om personens arbetsoförmåga bindande för beslutsfattandet. På motsvarande sätt kan rätten till vikariehjälp bl.a. fortgå högst tre år från pensionsfallet, varefter lantbruksföretagaren inte på två år kan få vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd. Under en eventuell besvärprocess har lantbruksföretagaren inte rätt till vikariehjälp. Det föreslagna 5 mom. gäller inte heller situationer där lantbruksföretagaren söker ändring i ett beslut genom vilket han eller hon beviljats partiellt eller fullt rehabiliteringsstöd eller partiell eller full invalidpension.

Paragrafens 6 mom. innehåller undantagen från villkoren som gäller vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd. Bestämmelsen gör det möjligt att bevilja vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd till en lantbruksföretagare som inte har obligatorisk LföPL-försäkring för att arbetsinsatsen som följd av arbetsoförmåga har varit liten. Samma sak regleras i 3 § 2 punkten i den gällande lagen. Rehabiliteringsstödet som i lagförslagets 3 § 1 mom. 3 punkt nämns som en förmån som utgör hinder ska naturligtvis inte heller utgöra ett hinder för att vikariehjälp ska ges på grund av rehabiliteringsstöd.

Enligt paragrafens 7 mom. får LPA oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar för att få information sända den lokala enheten beslut om sjukpension för känedom. Det kan vara fråga om ett beslut av LPA eller av en annan pensionsanstalt. Beslutet kan sändas när det i samband med behandlingen av en pensionsansökan eller på annat sätt framgår att en lantbruksföretagare har fått vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga. Avsikten är att LPA precis som i nuläget endast sänder de uppgifter som är nödvändiga för den lokala enheten för verkställigheten av denna lag.

7 a §. Vikariehjälp på grund av rehabilitering och verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan. Enligt 7 a § 1 punkten i den gällande lagen har en lantbruksföretagare rätt till vikariehjälp på grund av rehabilitering högst för den tid som rehabiliteringen enligt läkarordination eller lag varar. Det har kunnat gälla medicinsk, yrkesinriktad eller social rehabilitering. Med beaktande av de grunder för avbytarverksamhet som nämns i riktlinjerna för statligt stöd finns det skäl att koppla rätten till vikariehjälp till medicinsk rehabilitering för lantbruksföretagaren själv. Det ska regleras i den föreslagna paragrafens 1 punkt.

Enligt 7 a § 2 punkten i den gällande lagen har en lantbruksföretagare rätt till vikariehjälp för att delta i av företagshälsovården planerad verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan för högst den tid som den planenliga verksamheten varar. Den föreslagna paragrafens 2 punkt ska formuleras noggrannare än den nuvarande. Verksamheten som upprätthåller arbetsförmågan ska vara i enlighet med lagen om företagshälsovård (1383/2001) och god företagshälsovårdspraxis. Enligt lagen om företagshälsovård avses med verksamhet för bevarande av arbetsförmågan planmässig och målinriktad verksamhet som genomförs i samarbete och som inriktar sig på arbetet, arbetsförhållandena och arbetstagarna och genom vilken företagshälsovården för sin del främjar och stöder arbets- och funktionsförmågan för personer i arbetslivet. Verksamheten bör alltså ledas, genomföras enligt ett planerat program samt vara mätbar och

RP 112/2015 rd

målinriktad. Man kan t.ex. inte anse självständig motion eller annan verksamhet som snarare kan jämföras med fritidsaktiviteter som verksamhet som avses i bestämmelsen.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. beviljas vikariehjälp enligt paragrafens 1 mom. när rehabiliteringen sker vid andra tidpunkter än under arbetsoförmåga. Om rehabilitering ges när en lantbruksföretagare är arbetsförmögen beviljas vikariehjälpen enligt 7 §.

7 b §. Vikariehjälp på grund av vård av sjukt barn. Enligt 7 b § 1 punkten i den gällande lagen har en lantbruksföretagare som är berättigad till vikariehjälp rätt att få hjälpen för högst sju dagar när ett barn som inte har fyllt 10 år insjuknat. Det föreslås att bestämmelsen enligt grunderna i den allmänna motiveringen ändras så att rätten till vikariehjälp så långt som möjligt motsvarar arbetstagers rätt till tillfällig vårdledighet för vård av sjukt barn.

Man ska få vikariehjälp för att vårda eller ordna vård för ett barn under 10 år som plötsligt insjuknar. Ledighetens maximitid förenhetligas dock inte så att den motsvarar längden på tillfällig vårdledighet, utan så att en lantbruksföretagare kan få vikariehjälp för högst sju dagar per sjukdomsperiod.

Rätten ska också utvidgas till att gälla en förälder som barnet inte bor hos som uppfyller villkoren i 3 § i lagförslaget. Det ska regleras i den föreslagna paragrafens 2 mom. Enligt samma moment ordnas vikariehjälp endast för en person åt gången som är berättigad till hjälpen.

Arbetstagarare har skyldighet att på arbetsgivarens begäran visa en tillförlitlig redogörelse över grunderna för tillfällig vårdledighet. Som tillförlitlig redogörelse anses i första hand ett läkarintyg. Arbetsgivaren kan kräva att arbetstagararen visar en redogörelse förutom över barnets sjukdom också t.ex. över att barnet inte samtidigt sköts av den andra föräldern eller av en annan person som har rätt till tillfällig vårdledighet. På motsvarande sätt ska en lantbruksföretagare på begäran av den lokala enheten visa en tillförlitlig redogörelse över grunderna för vikariehjälpen. Det framgår av 44 a § i den gällande lagen där det föreskrivs om lantbruksföretagarens skyldighet att meddela den lokala enheten sådana uppgifter som kan inverka på ordnandet av avbyterservicen.

7 c §. Vikariehjälp på grund av graviditet, förlossning och vård av barn och adoptivbarn. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till innehåll och tillämpningspraxis den gällande lagen. I nuläget har man under en period för särskild moderskapspenning kunnat få vikariehjälp enligt 7 f § 5 punkten i avbyterservicelagen. Eftersom det föreslås att grunden för vikariehjälp enligt 7 f § 5 punkten i den nuvarande avbyterservicelagen stryks ska vikariehjälp under perioden för särskild moderskapspenning läggas till i 7 c § 1 punkten.

En teknisk ändring i den finska språkdräkten föreslås i rubriken samt i 2 punkten. De finska termerna 'ottolapsi' och 'ottovanhempi' uppdateras i enlighet med den övriga lagstiftningen till 'adoptiolapsi' och 'adoptiovanhempi'.

7 d §. Vikariehjälp på grund av vård av barn under tre år. I nuläget kan en lantbruksföretagare som är berättigad till semester beviljas vikariehjälp för vård av barn under tre år i hemmet när föräldrapenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen har upphört. Vikariehjälpens maximitid är 100 dagar om året per barn och dess vardera förälder. I praktiken fastställs åren på grund av barnets ålder så att tiden mellan det att föräldrapenningsperioden har upphört och barnet fyller ett år utgör en period och andra och tredje levnadsåret utgör två separata perioder.

Det framgår av förarbetet (RP 170/2001 rd) till bestämmelsen att avsikten var att binda rätten till vikariehjälp vid att stöd för vård i hemmet betalas för barnet. Nu föreslås det att villkoret tas upp direkt i bestämmelsen för att villkoren för rätten tydligt ska framgå av lagen.

RP 112/2015 rd

Avsikten är att om båda föräldrarna som har rätt till vikariehjälp vårdar barnet hemma kan de dela på maximiantalet vikariehjälp dagar som de vill oberoende av till vilken förälder hemvårdsstödet för tillfället betalas.

7 e §. Vikariehjälp på grund av vuxenutbildning. Det föreslås att paragrafen upphävs enligt vad som anförs i den allmänna motiveringen.

7 f §. Vikariehjälp på andra grunder. Det föreslås att 1 punkten förblir oförändrad. Avsikten är att även tillämpningspraxis ska förbli oförändrad, vilket betyder att även kvinnor kan beviljas vikariehjälp för den tid som hon fullgör militärtjänst. Enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) kan en kvinna som fullgör militärtjänst inom 45 dagar efter dagen för inträde i tjänstgöringen, anmäla att hon inte fortsätter tjänstgöringen. Efter utgången av denna tid jämställs en kvinna under tjänstgöringen och efter att hon har fullgjort eller blivit befriad från den till alla delar med en värnpliktig. Enligt motiveringen till lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor ska kvinnor som fullgör militärtjänst ha rätt till samma ekonomiska och sociala förmåner som män som fullgör militärtjänst.

I 2 punkten föreslås en teknisk ändring. Det föreslås att uttrycket tjänstgöring som ersätter repetitionsövningar ersätts med uttrycket kompletterande tjänstgöring enligt civiltjänstlagen.

Det föreslås inga ändringar i 3 punkten. Man har rätt till vikariehjälp en dag på grund av anhörigs död och dessutom en dag för begravningen.

Det föreslås att 4 och 5 punkten upphävs enligt vad som anförs i den allmänna motiveringen.

7 g §. Vikariehjälp för person som gått i ålderspension. Enligt förslaget upphävs paragrafen eftersom det som avses där regleras i 7 i §.

7 h §. Vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten. Enligt förslaget upphävs paragrafen eftersom det som avses där regleras i 7 i §.

7 i §. Vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten. Enligt paragrafen ska vikariehjälp ges på grund av arrangemang som krävs för att husdjursproduktion ska fortsätta eller avslutas då en lantbruksföretagare har gått i ålderspension eller beviljats invalidpension tills vidare eller efter en lantbruksföretagares död. Paragrafen motsvarar till innehållet i huvudsak bestämmelserna i 7 g och 7 h § i den gällande lagen.

I samband med att en lantbruksföretagare går i ålderspension eller beviljas invalidpension ges vikariehjälp till lantbruksföretagaren själv, som innan han eller hon går i pension har varit berättigad till vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga. Dessutom ska vikariehjälp som ges vid organisering av företagsverksamheten, med avvikelser från nuläget, utvidgas till att gälla även fall där en persons rätt till vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga upphör då det enligt ett utlåtande som avses i 7 § 4 mom. inte är sannolikt att personen kan fortsätta sitt arbete på det sätt som avses i bestämmelsen. Företagaren behöver inte ha haft obligatorisk LföPL-försäkring som det föreskrivs om i 3 § 1 mom. 1 punkten i lagförslaget. Pensionerna i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagförslaget som utgör hinder mot att få vikariehjälp är inte hinder i det här fallet. Det framgår av paragrafens 1 mom.

Efter att en lantbruksföretagare som varit berättigad till vikariehjälp dött har enligt paragrafens 2 mom. dödsboet rätt till vikariehjälp. Villkoret är att lantbruksföretaget fortfarande uppfyller kraven i 3 § 1 mom. 2 och 4—6 punkten.

RP 112/2015 rd

Enligt paragrafens 3 mom. kan vikariehjälp ges i sex månader efter att företagaren fått del av pensionsbeslutet, från dagen för ett negativt beslut från en pensionsanstalt eller efter dödsdagen. Under den tiden ges vikariehjälp i högst 60 dagar totalt.

8 §. Omfattningen av en semester- och vikariehjälpdag. Enligt 8 § i den gällande lagen anges omfattningen av en avbyttardag i avbyttartimmar så att den i fråga om den företagare som får avbyttarservice i genomsnitt motsvarar hans eller hennes uppgiftsandel av den totala arbetstid som åtgår till lantbruksföretagets nödvändiga göromål som hör till skötseln av företaget. Antalet avbyttartimmar uppskattas utifrån hur många och vilken typ av husdjur som ingår i gårdens husdjursproduktion och utifrån produktionsmetoderna och produktionsförhållandena på gården samt tidpunkten för avbyttarservicen. Vid uppskattningen av antalet avbyttartimmar beaktas även avbyttarens yrkesskicklighet och dennes förmåga att klara av de göromål som hör till avbyttartjänsten. Närmare bestämmelser om fastställande av omfattningen av en avbyttardag får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det föreslås att paragrafens struktur omarbetas och innehållet preciseras. En del av bestämmelserna på förordningsnivå tas enligt förslaget delvis upp på lagnivå. Utgångspunkten för hur en avbyttardag definieras är lantbruksföretagets totala arbetstid som det regleras om i paragrafens 1 mom. Lantbruksföretagarens uppgiftsandel av den totala arbetstiden i företaget fastställs i paragrafens 2 mom. Omfattningen av en avbyttardag fastställs i paragrafens 3 mom.

Enligt paragrafens 1 mom. beaktas endast den dagliga nödvändiga skötseln av husdjuren i lantbruksföretagets totala arbetstid. Med husdjur avses de djur som nämns i 2 § 1 punkten i lagförslaget. Som skötsel räknas endast de faktiska arbeten som gäller skötseln av djur. Dit hör t.ex. inte uppgifter som gäller ledning av företaget. Med daglig skötsel avses att de aktuella arbetena är dagliga eller åtminstone regelbundna och att de upprepas på så vis att de i praktiken infaller under varje semesterperiod. Som skötsel räknas inte uppgifter som motsvarar övervakningsbesök och beredskap enligt 8 c § i lagförslaget.

Den totala arbetstiden fastställs enligt hur lång tid den dagliga skötseln genomsnittligt tar för lantbruksföretagaren och de övriga personerna som arbetar i företaget. Med andra som arbetar i företaget avses personer som arbetar där antingen som fast anställda eller tillfälligt. Numera beaktas endast företagets fast anställda arbetstagare (förordning om avbyttarservice för lantbruksföretagare 1333/1996, 3 §). Ändringen behövs, för i vissa situationer kan också en väsentlig del av de dagliga nödvändiga arbetena med husdjur i lantbruksföretag skötas genom tidsbestämda anställningsförhållanden och uppdrag.

När den totala arbetstiden fastställs beaktas antalet och typen av husdjur i lantbruksföretaget samt produktionsmetoderna och produktionsförhållandena liksom i nuläget. Arbetstiden fastställs emellertid mer schablonmässigt än i nuläget och där beaktas inte längre tidpunkten för avbyttarservicen eller avbyttarens yrkesskicklighet och förmåga att sköta sina uppgifter. Det är motiverat, för arbetstiden fastställs i praktiken i samband med beslutet om semester. Så tidigt känner man ännu inte till de omständigheterna. Att arbetstiden fastställs mer schablonmässigt än i nuläget är motiverat även för att det lättar på det administrativa arbetet och säkerställer att lantbruksföretagarna behandlas likvärdigt.

Enligt paragrafens 2 mom. bestäms lantbruksföretagarens uppgiftsandel enligt hur länge arbetet med den dagliga nödvändiga skötseln av företagets husdjur genomsnittligt tar för företagaren. Uppgiftsandelen anges i procent av den totala arbetstid som avses i 1 mom. När lantbruksföretagarens genomsnittliga uppgiftsandel bestäms ska det inte beaktas att företagarens arbetsdag kan vara längre än den genomsnittliga de dagar när det inte finns utomstående anställda på gården.

Enligt 4 § 2 mom. i den gällande förordningen om avbytarservice ska den lokala enheten bestämma lantbruksföretagarens uppgiftsandel i enlighet med företagarens meddelande. I praktiken har det uppdragats fall där den lokala enheten genom sin lokalkännedom har vetat att anmälan inte motsvarar de faktiska förhållandena på gården. I sådana fall föreslås det att den lokala enheten kan fastställa uppgiftsandelen så att den avviker från lantbruksföretagarens meddelande.

Precis som i nuläget får uppgiftsandelen under kalenderåret ändras endast av synnerligen vägande skäl. Ett synnerligen vägande skäl kan t.ex. vara att antalet anställda på gården ändras. Begränsningen är motiverad för att man inte ska vara tvungen att fastställa avbyttardagens längd på nytt t.ex. för att lantbruksföretagaren har meddelat att uppgiftsandelar har ändrats av andra än synnerligen vägande skäl som avses ovan.

Enligt paragrafens 3 mom. fastställs avbyttardagens längd för avbytarservice vid semester och vikariehjälp schablonmässigt som avbyttartimmar så att antalet timmar motsvarar lantbruksföretagarens uppgiftsandel av den totala arbetstiden i lantbruksföretaget.

Avbyttardagens längd fastställs en gång om året i samband med beslutet om semesteransökan.

Enligt paragrafens 4 mom. får närmare bestämmelser om fastställande och justering av den totala arbetstiden, uppgiftsandelen och omfattningen av en avbyttardag i lantbruksföretag utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 a §. Serviceplan. I 8 a § i den gällande lagen föreskrivs det att en serviceplan ska göras upp för lantbruksföretaget. För att uppnå de besparingar som förutsätts i regeringsprogrammet och för att minska på det administrativa arbetet föreslås det att bestämmelsen upphävs.

8 b §. Uppgifter som ingår i avbyttarservicen. I nuläget regleras avbyttaruppgifternas omfattning i 16 §. Bestämmelsen ingår i lagens 3 kap. som gäller avbyttarservice som den lokala enheten ordnar. Det är motiverat att i princip samma uppgifter sköts genom service som företagaren ordnar själv och som den lokala enheten ordnar. Därför föreslås det att gemensamma bestämmelser för båda formerna av avbyttarservice samlas i lagens 2 kap.

Enligt 16 § i den gällande lagen ska lantbruksavbyttaren sköta de uppgifter som hör till lantbruksföretagets husdjursproduktion och andra nödvändiga göromål som hör till skötseln av lantbruksföretaget till den del de ingår i uppgiftsandelen för den lantbruksföretagare som är på semester eller får vikariehjälp. Det är nödvändigt att förnya definitionen på uppgifterna inom avbyttarservice bl.a. för att avsikten är att avbyttarservicen i fortsättningen endast sörjer för uppgifter som gäller skötseln av husdjuren. Lantbruksföretagare som idkar växtodling får inte avbyttarservice. På husdjurslägenheter ska inte heller uppgifter som gäller växtodling, t.ex. ensilering, längre skötas.

Enligt den föreslagna paragrafen sörjer avbyttarservicen vid semester och vikariehjälp endast för arbeten med nödvändig daglig skötsel av lantbruksföretagets husdjur till den del de hör till uppgiftsandelen för den semesterande företagaren eller för den som får vikariehjälp. Uppgifterna som hör till avbyttarservicen vid semester och vikariehjälp överensstämmer därmed med de uppgifter som beaktas när gårdens totala arbetstid fastställs. Uppgifterna som ingår i den totala arbetstiden har behandlats i samband med 8 §.

I paragrafen föreslås även en bestämmelse om vilka uppgifter som kan skötas genom avgiftsbelagd avbyttarhjälp. Den gällande lagen har inga bestämmelser om saken. Lagen kräver inte ens att det är fråga om arbete som hör till lantbruksföretagets verksamhet eller att arbetet ska hör till den personens uppgifter som anlitar den avgiftsbelagda avbyttarhjälpen. Enligt riktlin-

jerna för statligt stöd kan avbytarstöd beviljas för de egentliga avbytarposter som uppkommer när en odlare, en familjemedlem på en gård eller en lantbruksarbetare är frånvarande på grund av semester eller på någon annan bestämd grund för vikariehjälp. Enligt riktlinjerna för statligt stöd bör stöd i princip beviljas endast för arbeten som gäller primärproduktionen inom lantbruk. Enligt förslaget kan avgiftsbelagd avbytarhjälp inom ramen för det disponibla timantalet användas för de uppgifter som gäller skötseln av lantbruksföretagets husdjur och som under tiden för avbytarhjälpen hör till företagarens uppgifter. De tillåtna arbetsuppgifterna är alltså i regel desamma som inom avbytarstöd vid semester och vikariehjälp, men avgiftsbelagd avbytarhjälp kan utöver de dagliga nödvändiga uppgifterna även användas för att sköta andra sysslor som gäller lantbruksföretagets husdjur.

Enligt motiveringen till 28 § nedan föreslås det att den avgift som tas ut för den i 16 b § 2 mom. avsedda avgiftsbelagda avbytarhjälpen ska höjas så att avgiften motsvarar de genomsnittliga produktionskostnaderna för servicen och det pris som tas ut på marknaden för motsvarande service. Servicen ska då inte längre anses som statligt stöd. Fastställandet av rätt prisnivå och bl.a. konkurrensneutraliteten förutsätter att även de uppgifter som sköts med hjälp av sådan avgiftsbelagd avbytarhjälp som avses i 16 b § 2 mom. avgränsas betydligt mer detaljerat än i nuläget. Även med beaktande av yrkeskunskapen hos de avbytare som finns vid den lokala enheten föreslås det att uppgifterna avgränsas på samma sätt som i fråga om de uppgifter som sköts genom sådan avgiftsbelagd avbytarhjälp som avses i 16 b § 1 mom.

8 c §. Övervakningsbesök och beredskap. Av de skäl som nämns i den allmänna motiveringen föreslås en ny paragraf i lagen där det föreskrivs om övervakningsbesök och beredskap som förutsätts av övervakningen av automatik som hör till husdjursproduktionen. Bestämmelsen gäller semester och vikariehjälp som den lokala enheten ordnar. Om den lokala enhetens skyldighet att ordna övervakningsbesök i samband med semester föreskrivs i 14 § 2 mom. i den gällande lagen. Det finns inga bestämmelser om beredskap i den nuvarande lagen.

Enligt 14 § 2 mom. i den gällande lagen ska den lokala enheten, om lantbruksföretagarna i lantbruksföretaget håller semester samtidigt eller om det i företaget endast finns en lantbruksföretagare, som håller semester, för att trygga skötseln av de husdjur som ingår i husdjursproduktionen vid behov utöver den sedvanliga avbytarstöd tjänsen också ordna övervakningsbesök.

Den föreslagna paragrafen hänför sig till lagförslagets 8 § där det fastställs vilka uppgifter som beaktas när den totala arbetstiden fastställs för ett lantbruksföretag. Uppgifter som övervakningsbesök och beredskap beaktas inte. Övervakningsbesök och beredskap är inte heller uppgifter som avses i 8 b § i lagförslaget och som en avbytare normalt skulle sköta för att de hör till avbytarstöds servicen. Det ska framgå av formuleringen i den föreslagna paragrafen.

Enligt paragrafens 1 mom. kan den lokala enheten ordna övervakningsbesök eller beredskap i stället för dem i samband med avbytarstöd vid semester och som vikariehjälp. Den lokala enheten ska inte längre ha lagstadgad skyldighet att ordna övervakningsbesök i samband med avbytarstöd vid semester. För att de besparingar som regeringsprogrammet kräver ska uppnås föreslås det att en avgift som bestäms enligt 28 a § i lagförslaget tas ut för övervakningsbesök och beredskap.

För att övervakningsbesöken eller beredskapen ska ordnas krävs det enligt paragrafens 2 mom. att de är nödvändiga för att trygga skötseln av lantbruksföretagets husdjur. Dessutom krävs det att uppgifter som motsvarar dem ska hör till uppgifterna för den lantbruksföretagare som vikarieras.

9 §. Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten. Enligt 1 mom. i den gällande lagen ankommer den allmänna ledningen, styrningen och övervakning-

en av avbytarserviceverksamheten på behörigt ministerium. Ersättningen som staten beviljar för avbytarservicen ses enligt EU:s regler för statligt stöd som en del av det nationella stödet för jordbruk. Hanteringen av jordbruksstöden hör huvudsakligen till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Syftet med avbytarservicen är enligt 1 § i lagförslaget att stödja lantbruksföretagarnas sociala trygghet, arbetshälsa och att de stannar längre i arbetet. Därför hör den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytarservicen till social- och hälsovårdsministeriet. För tydlighetens skull är det nödvändigt att nämna det i den föreslagna bestämmelsen.

Enligt paragrafens 2 mom. ansvarar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA fortfarande för att lagen verkställs.

11 a §. *Villkorligt beslut om rätt till avbytarservice.* Enligt paragrafens 1 mom. kan den lokala enheten fatta ett villkorligt beslut om avbytarservice om den sökande i övrigt uppfyller villkoren för att få servicen men ännu inte har fått beslut om sin ansökan om s.k. obligatorisk LföPL-försäkring. Det kan i praktiken alltså gälla en ansökan om att försäkringen ska börja. Dessutom är villkoret för att få vikariehjälp i en del fall att den sökande har beviljats en viss social trygghetsförmån, t.ex. sjukdagpenning eller en motsvarande förmån, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning, särskild moderskapspenning, specialvårdspenning eller stöd för hemvård av barn. Beslutet om att en förmån beviljas kanske inte ännu har fattats när man ansöker om vikariehjälp.

Bestämmelsen är nödvändig speciellt för att avbytarservicen i vissa fall ska kunna ordnas fastän det ännu inte ens finns uppgifter om huruvida alla villkor uppfylls. I fråga om utbetalning av ersättning för avbytarservice som företagaren har ordnat själv krävs det emellertid att ett egentligt beslut om rätt till semester redan har meddelats.

Enligt paragrafens 2 mom. binder ett villkorligt beslut den lokala enheten om den som får ett villkorligt beslut lämnar ett positivt beslut om en försäkring eller en förmån inom den tidsfrist som enheten sätter ut. Avsikten är att tidsfristen ska vara så lång att pensions- eller försäkringsanstaltens beslut om förmånen säkert hinner komma innan tidsfristen går ut.

Paragrafens 3 mom. innebär att ett villkorligt beslut förfaller om beslutet om en försäkring eller en förmån är negativt eller om den som får ett villkorligt beslut av någon annan orsak inte inom utsatt tid lämnar det till den lokala enheten. Ett villkorligt beslut förfaller också om mottagaren av beslutet inte har gett korrekta uppgifter som underlag för beslutet. Om ett villkorligt beslut förfaller ska kostnaderna för den avbytarservice som getts med stöd av beslutet tas ut av den som fått servicen i enlighet med 29 § 2 mom. i lagförslaget. Bestämmelsen om beslut som förfaller underlättar förfarandet med återkrav och säkerställer att det fullgörs.

Enligt 4 mom. får ändring inte sökas i ett villkorligt beslut. Ändring får sökas i det egentliga beslutet som ges senare.

14 §. *Den lokala enhetens skyldighet att ordna avbytarservice.* Paragrafens rubrik ändras på finska genom att verbet 'antaa' byts ut mot verbet 'järjestää'. Termen preciseras även på motsvarande sätt i paragrafen.

Paragrafens 1 moment motsvarar till innehållet 14 § 1 mom. i den gällande lagen och 2 mom. motsvarar 14 § 3 mom. i den gällande lagen.

I 14 § 2 mom. i den gällande lagen föreskrivs det om den lokala enhetens skyldighet att ordna övervakningsbesök i samband med semester. Det föreslås att bestämmelsen flyttas till 8 c § i lagförslaget.

16 §. *Avbytaruppgifternas omfattning.* Paragrafen upphävs eftersom avbytaruppgifternas omfattning fastställs i 8 b § i lagförslaget.

16 a §. *Lantbruksföretagsspecifik handledning av avbytare.* Hänvisningen till 16 § som upphävs ska ersättas med en hänvisning till den föreslagna 8 b §. Handledning får såsom i nuläget ges endast avbytare som ger avbytar-service vid semester eller som vikariehjälp och endast i de uppgifter som sköts genom avbytar-service vid semester och som vikariehjälp.

16 b §. *Avgiftsbelagd avbytarhjälp.* Enligt paragrafens 1 mom. kan liksom i nuläget avgiftsbelagd avbytarhjälp ordnas för högst 120 timmar per kalenderår mot avgift enligt 28 § 1 mom. i lagförslaget för de lantbruksföretagare som är berättigade till semester. Även en lantbruksföretagare som är berättigad till semester och som själv ordnar sin avbytar-service kan ordna service som motsvarar avgiftsbelagd avbytarhjälp. Det föreskrivs om saken i 24 § 2 mom.

Enligt 2 mom. kan den lokala enheten ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp även för andra lantbruksföretagare än lantbruksföretagare som är berättigade till semester. Bestämmelser om den avgift som tas ut för denna finns i 28 § 2 mom.

I 8 b § i lagförslaget föreskrivs det om de uppgifter som kan skötas med hjälp av sådan avgiftsbelagd avbytarhjälp som avses i 1 och 2 mom.

Av paragrafens 3 mom. framgår villkoren som ska uppfyllas för att den lokala enheten ska kunna ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp. Trots att villkoren uppfylls är enheten inte skyldig att ordna service.

Enligt momentets 1 punkt får ordnandet av avgiftsbelagd avbytarhjälp inte äventyra ordnandet av semester och vikariehjälp. Enligt 3 punkten får den avgiftsbelagda avbytarhjälp som avses i 2 mom. inte heller äventyra ordnandet av den avbytarhjälp som avses i 1 mom. Om den lokala enheten genom beslut har förbundit sig att ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp i enskilda fall måste lantbruksföretagaren kunna lita på att servicen också ordnas. Då går det inte längre att åberopa prioriteringsordningen i de föreslagna bestämmelserna.

Enligt momentets 2 punkt får en avbytare som avses i 15 § 3 mom. som en lantbruksföretagare föreslås och som tillfälligt står i arbetsavtalsförhållande till den lokala enheten inte anlitas för ordnande av avgiftsbelagd avbytarhjälp. Till övriga delar avskaffas enligt lagförslaget villkoret enligt 16 b § 1 mom. i den gällande lagen enligt vilket den avgiftsbelagda servicen får genomföras bara av en avbytare som regelbundet utför avbytararbete i den lokala enhetens tjänst. Både den lokala enheten och lantbruksföretagarna har ansett att bestämmelsen är besvärlig. Den gör det svårare att ordna avbytar-service i synnerhet när man vill förlänga semesterdagen eller vikariehjälpdagen med avgiftsbelagd service som stöds. Om en avbytare inte regelbundet utför avbytararbete kan arbetsdagen i nuläget inte förlängas med avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Den lokala enheten ska fortfarande få ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp genom att anlita en avbytare som köptjänst.

18 §. *Ansökan om avbytar-service som den lokala enheten ordnar.* Enligt paragrafens 1 mom. ska det ansökas skriftligen om avbytar-service hos den lokala enheten såsom riktlinjerna för statligt stöd kräver. Det gäller till åtskillnad från nuvarande bestämmelser även vikariehjälp samt i 16 b § 1 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp. Enligt riktlinjerna kan ett stöd anses passa den inre marknaden om det har en sporrande effekt. Kommissionen anser att ett stöd inte har en stimulerande effekt på stödmottagare i fall där arbeten som gäller ett projekt eller en verksamhet har påbörjats redan innan stödmottagaren lämnar en stödansökan till de nationella

RP 112/2015 rd

myndigheterna. Eftersom paragrafen gäller avbytarservice som den lokala enheten ordnar är det inte nödvändigt att ta med det kravet i bestämmelsen, för den lokala enheten kan ordna servicen först när ansökan har lämnats in.

Enligt paragrafens 1 mom. ska de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice framgå av ansökan och bilagorna till den. Genom en uttrycklig föreskrift vill man säkerställa att lagstiftningen är acceptabel med tanke på EU:s regler för statligt stöd. I 71 punkten i riktlinjerna nämns det vilka uppgifter som åtminstone måste framgå av stödansökan: det sökande företags namn och storlek, beskrivning av projektet eller verksamheten inklusive plats, start- och slutdatum, det belopp som behövs för projektet ska kunna genomföras och de stödberättigande kostnaderna. Dessutom ska de omständigheter som den nationella lagstiftningen förutsätter framgå av ansökan.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det att sådan i 16 b § 2 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp dock kan ansökas muntligen. Detta är möjligt eftersom det i enlighet med vad som anges i 8 b § föreslås att den avgift som tas ut för servicen ska motsvara de genomsnittliga produktionskostnaderna för servicen och det pris som på marknaden tas ut för motsvarande service. Då ska servicen inte längre anses som statligt stöd.

Enligt paragrafens 2 mom. ska ansökan om semester på samma sätt som i nuläget lämnas inom den ansökningstid som den lokala enheten bestämmer. De tänkta semestertidpunkterna ska nämnas i ansökan. Samtidigt ska även ansökan om sådan avgiftsbelagd avbytarhjälp som avses i 16 b § 1 mom. lämnas. Avsikten är att lantbruksföretagaren senare också muntligt kan föreslå tidpunkter för den avgiftsbelagda avbytarhjälpen. Om den lokala enheten på motsvarande sätt i enlighet med 19 § bereder lantbruksföretagaren tillfälle att ändra tidpunkten för semester kan företagaren föreslå nya tidpunkter även muntligt.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om ansökan om vikariehjälp. Det går inte att föreskriva en enhetlig ansökningstid eftersom behovet av vikariehjälp ofta kommer oväntat. Ibland kan tidpunkten vara känd i god tid, t.ex. när lantbruksföretagaren i förväg har reserverats tid för en medicinsk åtgärd som medför arbetsoförmåga. Det är svårt att ordna vikariehjälp i synnerhet i oväntade situationer med tanke på att avbytarresurserna ska fördelas effektivt. Därför är det viktigt att den lokala enheten så tidigt som möjligt informeras om alla behov av vikariehjälp. Ansökan om vikariehjälp ska enligt förslaget lämnas omedelbart när lantbruksföretagaren har fått kännedom om grunden för vikariehjälp och tidpunkten då behovet av service börjar.

Avsikten är att ansökan om vikariehjälp lämnas skriftligen innan varje vikariehjälp inleds. Det är meningen att en skriftlig ansökan delvis kan kompletteras muntligt. Det kan behövas t.ex. när det är nödvändigt att fortsätta med vikariehjälp som beviljats på samma grund.

23 a §. *Ansökan om avbytarservice när lantbruksföretagaren själv ordnar avbytarjämnst.* Enligt kraven i riktlinjerna för statligt stöd ska lantbruksföretagare söka avbytarservice skriftligen också när de ordnar den själva. Saken regleras i 1 mom. i paragrafen. Det gäller till åtskillnad från nuvarande bestämmelser även vikariehjälp och service som motsvarar avgiftsbelagd avbytarhjälp. Enligt riktlinjerna ska ansökan lämnas in innan arbeten med ett projekt påbörjas. I fråga om avbytarservice som företagare ordnar själva innebär det att ansökan ska lämnas före en lagligen förpliktande förbindelse att anlita servicen.

Enligt paragrafens 1 mom. ska de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice framgå av ansökan och bilagorna till den. Motsvarande bestämmelse för avbytarservice som den lokala enheten ordnar finns i 18 § 1 mom. i lagförslaget. Vid avbytarservice som företagaren ordnar själv kan uppgiften om t.ex. dagen när vikariehjälp upphör i praktiken komma till den lokala enheten först i samband med ansökan om ersättning enligt 26 a § i lagförslaget.

Avsikten är att ansökan om vikariehjälp lämnas skriftligen innan varje arbete som hör till vikariehjälp börjar. Det är meningen att en skriftlig ansökan delvis kan kompletteras muntligt. Det kan behövas t.ex. när det är nödvändigt att fortsätta med vikariehjälp som beviljats på samma grund.

Paragrafens 2 mom. reglerar ansökan om semester och service som motsvarar avgiftsbelagd avbytarhjälp. I fråga om semester lämnas en skriftlig ansökan inom den ansökningstid som den lokala enheten bestämmer. En lantbruksföretagare som själv ordnar avbytar-service behöver inte meddela enheten om tidpunkterna för sin semester i förväg. Ansökan om avgiftsbelagd avbytarhjälp ska lämnas i samband med ansökan om semester också i fråga om avbytar-service som företagaren ordnar själv.

24 §. Lantbruksföretagares skyldighet att själv ordna sin avbyttjänst. För att minska på det administrativa arbetet föreslås det att den lokala enhetens skyldighet enligt paragrafens 1 mom. att bistå lantbruksföretagare som själva ordnar sin avbyttjänst vid ordnande av avbyttjänst för vikariehjälp ska strykas. Den lokala enheten ska fortfarande med stöd av 14 § 2 mom. i förslaget kunna ordna vikariehjälp också för lantbruksföretagare som själva ordnar sin avbyttjänst. Förutsättningen är att det inte försvårar ordnandet av service för lantbruksföretagare som avses i 1 mom.

25 §. Avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv anskaffat. Enligt riktlinjerna får inga direkta avgifter till förmånstagarna hänföra sig till stödet och stödet ska betalas till dem som tillhandahåller avbyttjänst för jordbruk. Därför föreskrivs det i paragrafens 1 mom. att en lantbruksföretagare får skaffa vikariehjälp endast av en serviceproducent som finns registrerad i förskottsuppbördsregistret och får inte längre anställa avbyttjänst. Möjligheten att anställa utsluts eftersom ett väsentligt kännetecken för ett anställningsförhållande är att arbetsgivaren själv betalar lön till den anställda.

Den statliga ersättning som betalas för avbyttjänst som en lantbruksföretagare skaffat själv är ett offentligt finansieringsstöd och till det hör i princip kravet att lagen om offentlig upphandling (upphandlingslagen, 348/2007) ska tillämpas på service som skaffas med hjälp av stödet. Trots det föreslås en bestämmelse i 1 mom. enligt vilken upphandlingslagen inte tillämpas på anskaffningar som avses i paragrafen.

Enligt paragrafens 2 mom. 1 punkt får lantbruksföretagaren själv, en familjemedlem till företagaren eller en annan företagare i lantbruksföretaget eller en familjemedlem till den företagaren inte producera avbyttjänsten. Tjänsteleverantör kan inte heller vara en sådan aktör att lantbruksföretagaren, en familjemedlem till företagaren eller en annan företagare i lantbruksföretaget eller en familjemedlem till den företagaren i verkligheten kan anses få avgiften själv, om än indirekt. Med det avses t.ex. att en lantbruksföretagare som tjänsteleverantör använder sitt eget, en familjemedlems eller den personens firmanamn som tillsammans med honom eller henne utövar lantbruk i det aktuella lantbruksföretaget. Ett liknande indirekt resultat kan uppkomma också t.ex. när tjänsteleverantören är ett företag där lantbruksföretagaren, en familjemedlem till lantbruksföretagaren eller en annan företagare i lantbruksföretaget eller hans eller hennes familjemedlem är personligen ansvarig t.ex. som bolagsman i ett öppet bolag eller som ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag.

Enligt paragrafens 2 mom. 2 punkt kan inte heller lantbruksföretagaren själv, en familjemedlem till företagaren, en annan företagare i lantbruksföretaget eller en familjemedlem till den företagaren arbeta som avbyttjänst.

I paragrafens 3 mom. preciseras det vilka som avses med familjemedlemmar i 2 mom.

26 §. *Ersättning för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat.* Enligt paragrafens 1 mom. betalas ersättningen för den avbyttarservice som lantbruksföretagaren ordnat själv till serviceproducenten. Av bestämmelsen framgår även att ersättning för avbyttarservice vid semester och vikariehjälp betalas högst enligt det timantal som fastställs enligt 8 § i lagförslaget. Ersättning får betalas endast för skötsel av uppgifter i enlighet med 8 b §. Vid avbyttarservice som motsvarar 24 § 2 mom. får avbyttaren sköta endast uppgifter enligt 8 b §.

Av paragrafens 2 mom. framgår nivån på ersättningen som betalas för service som lantbruksföretagaren ordnat själv. Den nuvarande lägre ersättningsnivå som gäller avbyttare i anställningsförhållande stryks eftersom lantbruksföretagarna i fortsättningen endast får skaffa avbyttarservice av serviceproducenter som registrerats i förskottsuppbörsregistret. Ersättningen 2016 är 26,50 euro per timme. Beloppet motsvarar den högsta ersättningsnivån som för närvarande betalas för avbyttarservice som lantbruksföretagaren ordnat själv.

Ersättningens belopp binds inte längre vid lantbruksavbyttarnas minimilön i det allmänna kommunala kollektivavtalet utan ersättningen justeras enligt 47 b § i lagförslaget årligen i januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Enligt 3 mom. är beloppet på ersättningen i 2 mom. i praktiken en maximiersättning. Om lantbruksföretagaren och serviceproducenten har avtalat om ett pris som är lägre än den ersättning som avses i 2 mom. betalas endast det avtalade priset i ersättning. Ersättningen utgörs endast av den arbetsersättning som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) som inte täcker t.ex. resekostnader.

Ersättning betalas inte för mervärdesskattens andel. Lantbruksföretagaren är skyldig att betala serviceproducenten de kostnader som staten inte ersätter, inklusive mervärdesskatten.

26 a §. *Ansökan om och utbetalning av ersättning.* Lantbruksföretagaren ansöker i efterskott hos den lokala enheten om ersättning för avbyttarservice som företagaren själv har ordnat och som betalas till serviceproducenten. Ansökan ska lämnas senast inom de två kalendermånader som följer på tidpunkten när avbyttarservicen utförts. Ersättningen kan beviljas trots att ansökan enligt tidsfristen är försenad om det är oskäligt att avslå den på grund av förseningen.

Enligt 31 § i förvaltningslagen (434/2003) ska en part lägga fram utredning om grunderna för sina yrkanden. Av paragrafens 2 mom. framgår det mer ingående vilka uppgifter det särskilt ska redogöras för vid ansökan om ersättning för avbyttarservice som lantbruksföretagaren själv har ordnat. Som en av de övriga uppgifter som avses i 7 punkten som behövs för utbetalning av ersättningen är det motiverat att man lämnar in en kopia av serviceproducentens faktura för tjänsten. Av fakturan ska bl.a. den eventuella mervärdesskattens och resekostnadernas andel framgå.

Enligt paragrafens 3 mom. ska serviceproducentens bekräftelse av de omständigheter som medverkar till att ersättningen beviljas bifogas ansökan.

Paragrafens 4 mom. reglerar hur ersättningen ska betalas. Bestämmelsen påverkar också paragrafens rubrik.

Avsikten är att 11—13 § i förordningen om avbyttarservice för lantbruksföretagare upphävs. Där föreskrivs det i nuläget om ansökning om, beslut om och betalning av ersättning för service som en lantbruksföretagare ordnat själv.

27 §. Avgifter för vikariehjälp. För att de besparingar som regeringsprogrammet kräver ska åstadkommas föreslås det att formeln för uträkning av timavgiften för vikariehjälp som fastställs i paragrafens 1 mom. ska ändras.

Basavgiften för vikariehjälp ska som i nuläget vara tre euro per timme. Ändringen gäller endast den del av avgiften som är bunden till LföPL-arbetsinkomsten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Divisorn som används för att fastställa den del av timavgiften som är bunden till LföPL-arbetsinkomsten ska vara 5400 i stället för nuvarande 6000.

I övrigt ska paragrafen bibehållas oförändrad.

27 a §. Förhöjd avgift för vikariehjälp. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 punkt till 7 e §, som upphävs, ska strykas.

27 b §. Avgift för vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten. I 27 b § i den gällande lagen föreskrivs det om avgiften som ska tas ut för vikariehjälp som motsvarar avgiften för avgiftsbelagd avbytarhjälp. Den gällande paragrafens 1 och 3 mom. blir onödiga på grund av ändringarna i lagförslaget.

Det gällande 2 mom. behövs fortfarande delvis. I praktiken gäller bestämmelsen endast avgiften för avbytarhjälp för organisering av företagsverksamheten. Det gällande 2 mom. har en hänvisning till 28 § i lagen där avgiften kopplas till minimilönen i kollektivavtalet för avbytare. I propositionen föreslås det att 28 § förenklas så att avgiften som föreskrivs ska vara 13,70 euro per timme.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs det på motsvarande sätt att avgiften för vikariehjälp för organisering av företagsverksamhet är 13,70 euro per timme. Samtidigt ändras paragrafens rubrik så att den motsvarar det nya innehållet.

28 §. Avgifter för avgiftsbelagd avbytarhjälp. För att få till stånd de besparingar som regeringsprogrammet kräver höjs den nuvarande timavgiften för avgiftsbelagd avbytarhjälp från 11,60 euro till 13,50 euro. Den avgift som avses i paragrafen tas också ut för sådan avbytarhjälp som avses i 24 § 2 mom. Preciseringsen behövs eftersom avsikten är att upphäva 13 § i förordningen om avbytarservice för lantbruksföretagare. I den paragrafen föreskrivs det om att ersättning för avbytarjänst som lantbruksföretagaren själv har ordnat erlaggs minskad med den i 24 § 2 mom. avsedda avgiften för avbytarhjälp.

I 2 mom. föreskrivs det om den avgift som tas ut för den i 16 b § 2 mom. avsedda avgiftsbelagda avbytarhjälpen. Från början var avsikten att avgiften ska motsvara produktionskostnaderna för servicen. För närvarande motsvarar den avgift som tas ut för servicen, 26,50 euro per timme, dock inte längre de verkliga produktionskostnaderna för servicen. Det föreslås att den avgift som tas ut höjs så att den motsvarar de genomsnittliga produktionskostnaderna för servicen.

Ersättningarnas belopp binds inte längre vid lantbruksavbytarens minimilön i det allmänna kommunala kollektivavtalet utan ersättningen justeras enligt 47 b § i lagförslaget årligen i januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. De föreslagna avgifterna på 13,50 euro och 35 euro motsvarar nivån på lönekoeficienten 2016.

28 a §. Avgifter för övervakningsbesök och beredskap. I 8 c § i lagförslaget föreskrivs det om övervakningsbesök och övervakning av automatik som hör till husdjursproduktionen och som ingår i avbytarservice vid semester och vikariehjälp som den lokala enheten ordnar.

RP 112/2015 rd

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. tas 33 euro per besök ut för övervakningsbesök i samband med avbytarservice vid semester och vikariehjälp. För att de besparingar som regeringsprogrammet kräver ska uppnås och för att den avbytarservice som företagaren ordnar själv ska bli mer likvärdig i fråga om övervakningsbesöken ska också övervakningsbesök i samband med avbytarservice vid semester bli avgiftsbelagda. Å andra sidan ska övervakningsbesök enligt förslaget kunna ordnas vid semester fastän båda företagen inte har semester samtidigt.

Enligt paragrafens 2 mom. tas 5 euro per timme ut för beredskap. Beloppet motsvarar i stort sett den merkostnad som den lokala enheten orsakas av beredskapsersättningen som betalas till avbytaren. Om avbytaren under beredskapen måste besöka en gård tas 33 euro per besök ut av lantbruksföretagaren.

I samband med övervakningsbesök eller besök som görs under beredskapen kan endast sådana uppgifter skötas som vid tidpunkten för besöket är nödvändiga av djurskyddsorsaker. Om en avbytare under ett besök av skäl som hänför sig till djurskyddet måste arbeta mer än en timme på gården tas för den tid som överstiger en timme 33 euro per timme, också när övervakningsbesöket eller beredskapen ingår i avbytarservicen vid semester. Om en avbytare arbetar på en gård t.ex. en timme och 30 minuter ska 33 euro i besöksavgift och 16,50 euro för de 30 minuter för tiden som överstiger en timme tas ut. Saken regleras i 3 mom. i paragrafen.

Det här är en ny avgift som ska dras av från de kostnader för avbytarservice som berättigar till ersättning av staten med stöd av 36 § 1 mom. 4 punkten.

29 §. Ersättning för service som getts utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund. Enligt paragrafens 1 mom. ska en servicemottagare ersätta den lokala enheten för de kostnader som orsakats av att avbytarhjälp för semester, vikariehjälp och i 16 b § 1 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp lämnats utan grund. Samma sak gäller ersättning som utan grund betalats för avbytarservice som en lantbrukare ordnat själv. Bestämmelsen ska inte omfatta sådan avbytarhjälp som avses i 16 b § 2 mom., eftersom den avgift som tas ut för den ska höjas i enlighet med vad som anges ovan, så att avgiften motsvarar de genomsnittliga produktionskostnaderna för servicen.

För att underlätta det administrativa arbetet och säkerställa att lantbruksföretagarna behandlas likvärdigt föreslås det att eurobeloppet för ersättningen för service som den lokala enheten ordnar fastställs i lag. Ersättningen föreslås vara 33 euro per avbytarimme minskat med den avgift som eventuellt tagits ut av servicemottagaren. Ersättningen för beredskap som getts utan grund ska dock vara 5 euro per timme minskad med den avgift som tas ut för servicen av servicemottagaren. Beloppen ska motsvara de genomsnittliga produktionskostnaderna för semester, vikariehjälp och i 16 b § 1 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarservice. Beloppet justeras i enlighet med lönekoeficienten som föreslås i 47 b §. Beloppet som tas ut fastställs enligt nivån för året när avbytarservicen ges. De fasta timavgifterna tillämpas också på avbytarservice som ges innan lagen har trätt i kraft.

Paragrafens 2 mom. gäller ett villkorligt beslut som avses i 11 a § i lagförslaget. Om ett villkorligt beslut upphör att gälla ska kostnaderna för vikariehjälp med stöd av beslutet tas ut av lantbruksföretagaren enligt grunderna i 1 mom. i lagförslaget.

Paragrafens 3 mom. innehåller en huvudregel om att avstå från återkrav. Bestämmelsen motsvarar i stort sett 29 § 3 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens 4 mom. ska föreskriva om undantag från regeln om när återkrav får efterges. Återkravet ska ske till fullt belopp, om återkravet beror på att ett villkorligt beslut förfaller.

Därtill beaktas i bestämmelsen Europeiska unionens krav på lagstiftningen. Ersättningen som betalas för avbytarservicesystemet är stöd i enlighet med artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF). Det begränsas av unionens lagstiftning på samma sätt som övriga företagsstöd. Dit hör även bestämmelser och rättspraxis som gäller återkrav. Jämkningsen av återkrav begränsas på så sätt endast till situationer där beviljandet och utbetalningen av stöd inte strider mot de regler för statligt stöd till jordbruk på grund av vilka stödsystemet och ändringen av det har kunnat godkännas.

Enligt paragrafens 5 mom. ska det enligt huvudregeln beslutas om återkrav inom fem år efter att service har getts utan grund eller efter att en ersättning har betalats ut utan grund. Av de skäl som det redogörs för i samband med 4 mom. bestäms tiden för återkrav av stöd som strider mot reglerna för statligt stöd enligt Europeiska unionens lagstiftning. Mer ingående föreskrifter om förfarandet vid återkrav av stöd som strider mot reglerna för statligt stöd finns bl.a. i rådets förordning om tillämpningsföreskrifter (EG) nr 659/1999 med detaljerade föreskrifter om tillämpning av artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt artikel 15 i den tillämpas en preskriptionstid på tio år på återkrav.

30 §. Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet. Paragrafens 1 mom. föreslås beakta de avgifter som ska tas ut för övervakningsbesök och beredskap enligt 28 a §.

Samtidigt beaktas i bestämmelsen den ändring i räntelagen (633/1982) som trädde i kraft den 16 mars 2013. Avgifterna för vikariehjälp, för stödd avgiftsbelagd avbytarservice och den föreslagna nya kundavgiften ska betraktas som betalningar som avses i 1 § i lagen om betalningsvillkor i kommersiella avtal (30/2013), dvs. betalningar som näringsidkare eller upphandlande enheter ska erlagga till näringsidkare som vederlag för varor eller tjänster. När en sådan betalning försenas tillämpas 4 a § i räntelagen. Till den del det är fråga om försening av en betalning som återkrävs enligt 29 § tillämpas dessutom 4 § i räntelagen.

Paragrafens 2 mom. ändras inte i sak.

30 a §. Företagares ansvar för avgifter och ersättningar. Det föreslås att ändringsbehovet på grund av den nya 3 § beaktas i paragrafen. Det föreslås att termen lantbruksföretagare i paragrafen ändras till termen företagare. Samtidigt ska termen sammanslutning i den gällande lagen preciseras så att termen ersätts med termerna öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag eller andelslag.

35 §. Kostnader för avbytarservice som berättigar till ersättning av statens medel. I nuläget grundar sig ersättningen av avbytarens arbetsresor av statliga medel på paragrafens 2 mom. 1 punkt, enligt vilken kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till lantbruksavbytare till högst det belopp som ska anses behövligt med avseende på en ändamålsenlig och ekonomisk skötsel av verksamheten och som gällande kollektivavtal för avbytare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter ersätts. Enligt det gällande kommunala allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet ersätts arbetsresorna från bostaden till det första arbetsstället och från det sista arbetsstället till bostaden för samtliga avbytare inom den lokala enhetsområde där avbytare arbetar. Enligt en protokollsanteckning i avtalet ersätts dessutom resekostnaderna för övervakningsbesök i enlighet med de principer som LPA fastställer. Enligt LPA:s gällande anvisning kan resekostnaderna för ett separat övervakningsbesök som utförs på order av arbetsgivaren inkluderas i statens ersättning.

Nya bestämmelser om övervakningsbesök föreslås i enlighet med 8 c och 28 a §. Paragraferna ska dessutom föreskriva om beredskap och om eventuella besök på gården med anledning av beredskapen. Enligt förslaget ska alltid en avgift på 33 euro per besök tas ut för övervakningsbesök och besök som beredskapen leder till. Eftersom mera precisa regler föreslås om besöken

är det motiverat med noggrannare regler även om ersättningen av resekostnader av statens medel. I paragrafens 2 mom. föreslås en ny punkt, enligt vilken en avbytares kostnader för arbetsresor med anledning av övervakningsbesök och beredskap på en lokal enhets område ersätts av statliga medel från avbytarens bostad till det första arbetsstället och från det sista arbetsstället till bostaden. Med en lokal enhets område avses här även den lokala enhet som avbytarens är anställd av. Med kostnader för arbetsresor avses den skattefria kilometerersättningen.

I enlighet med vad som föreslås ovan upphävs 8 a § som gäller serviceplan. I den gällande 35 § 2 mom. 2 b-punkten föreskrivs det om ersättning av resekostnader som uppgörande och översyn av serviceplaner orsakat. Det föreslås att bestämmelsen stryks.

40 a §. *Kommunens skyldighet att återbetala grundlös ersättning av statens medel.* Paragrafen motsvarar i huvudsak 40 a § i den gällande lagen.

För att underlätta det administrativa arbetet och säkerställa att lantbruksföretagarna behandlas likvärdigt föreslås det att eurobeloppet för ersättningen för service som den lokala enheten ordnar fastställs i lag. I 2 mom. föreskrivs det om ersättningens belopp i euro på samma sätt som i 29 § 1 mom. i lagförslaget. Det belopp som återbetalas ska i fråga om semester, vikariehjälp eller sådan avgiftsbelagd avbytarhjälp som avses i 16 b § 1 mom. vara 33 euro per timme minskad med den avgift som tagits ut av servicemottagaren, om återbetalningsskyldigheten grundar sig på att den lokala enheten har lämnat avbytar-service i strid med bestämmelserna. Om beredskap har ordnats i strid med bestämmelserna, är det belopp som ska återbetalas dock 5 euro per timme minskad med den avgift som tagits ut av servicemottagaren.

Det föreslås att kravet från Europeiska unionens lagstiftning beaktas i paragrafens 5 mom. på motsvarande sätt som det konstateras i samband med 29 § 4 mom. Jämkningsen av återkrav begränsas på så sätt endast till situationer där beviljandet och utbetalningen av stöd inte strider mot de regler för statligt stöd till jordbruk på grund av vilka stödsystemet och ändringen av det har kunnat godkännas.

44 b §. *Avbytar-serviceproducentens anmälningsskyldighet.* I fråga om avbytar-service som en lantbruksföretagare ordnar själv är serviceproducenten enligt paragrafens 1 mom. skyldig att ge den lokala enheten de uppgifter som inverkar på om ersättning betalas eller på ersättningens belopp. I de fall som avses i paragrafens 2 mom. ska uppgifterna ges till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA. Serviceproducenten ska ge uppgifterna såväl på eget initiativ som på begäran av den lokala enheten eller LPA.

45 §. *Rätt att få uppgifter.* Paragrafens 1 mom. ändras så att den lokala enheten har rätt att få uppgifter från en pensionsanstalt enligt samma principer som den har rätt att få uppgifter av de myndigheter som avses i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen). Paragrafens 2 och 3 mom. bibehålls i sin nuvarande form.

45 a §. *Sekretess och utlämnande av uppgifter.* Enligt 14 § i offentlighetslagen fattas beslut om utlämnande av uppgifter ur en handling som har upprättats i samband med ett uppdrag som getts av en myndighet eller som har inkommit med anledning av ett uppdrag som utförs för en annan myndighets räkning hos den myndighet som givit uppdraget, om inte något annat följer av uppdraget. Enligt bestämmelsen kan man i ett uppdragsavtal avtala om att den lokala enheten beslutar om en uppgift ska lämnas ut. Det är motiverat eftersom handlingarna finns hos den lokala enheten och den har de bästa förutsättningarna att bedöma om det är motiverat att lämna ut uppgifter. För att den lokala enhetens behörighet att besluta om utlämnandet av uppgifter inte ska framgå endast av uppdragsavtalet ska saken enligt förslaget regleras direkt i lagen i paragrafens 1 mom.

När känsliga uppgifter behandlas vid verkställandet av lagen tillämpas sålunda bl.a. skyldigheterna att iaktta sekretess enligt 6 kap. i offentlighetslagen. Enligt offentlighetslagen ska t.ex. handlingar som innehåller uppgifter om en privat affärs- eller yrkeshemlighet (24 § 1 mom. 20 punkten), en persons ekonomiska ställning (24 § 1 mom. 23 punkten) samt om en persons hälsotillstånd (24 § 1 mom. 25 punkten) omfattas av sekretessen.

Eftersom uppgifter om försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare behandlas vid avbytarärenden ska paragrafens 2 mom. överensstämma med 139 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

I paragrafens 3 mom. tas emellertid villkoret i punkterna 128 och 131 i riktlinjerna upp. Enligt riktlinjerna ska medlemsstaterna på en omfattande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå offentliggöra viss information om ett enskilt stöd överstiger 60 000 euro. För varje enskilt stöd ska bl.a. följande uppgifter offentliggöras: namnet på de enskilda stödmottagarna, stödform för varje enskild mottagare och stödbelopp, datum när stödet har beviljats, stödmottagarens region (på NUTS 2-nivå) och den ekonomiska sektor där denna har sin huvudsakliga verksamhet (på tresiffrig nivå i Nace). Sekretessen ska alltså inte omfatta sådana uppgifter.

45 b §. Bevarande av handlingar. Paragrafen föreskriver hur de handlingar som gäller beviljande och ordnande av samt ersättning för avbytar-service ska bevaras. Handlingarna ska bevaras den tid som föreskrivs i riktlinjerna för statligt stöd om inte arkivverket har bestämt att de ska bevaras varaktigt. Enligt punkt 730 i riktlinjerna ska medlemsstaterna säkerställa att det förs detaljerad bokföring över alla åtgärder som gäller beviljandet av ett stöd. Bokföringen ska innehålla all information som behövs för att påvisa att alla villkor i riktlinjerna som gäller stödberättigande kostnader och högsta tillåtna stödnivåer har iakttagits i tillämpliga delar. Uppgifterna ska bevaras 10 år efter dagen då stödet beviljades och på begäran lämnas till kommissionen. För att underlätta det administrativa arbetet ska det dock föreskrivas att handlingarna får förstöras per kalenderår, dvs. att handlingar ska bevaras tio hela kalenderår efter att avbytar-service har beviljats.

47 a §. När betalningsskyldighet förfaller. Det föreslås att kravet från Europeiska unionens lagstiftning beaktas i paragrafens 2 mom. på motsvarande sätt som det konstateras i samband med 29 § 5 mom.

47 b §. Justering av beloppen med lönekoeficienten. Lagen nämner flera belopp som ska vara uppdaterade i enlighet med 1 mom. i den föreslagna paragrafen. Beloppen är:

- ersättningen för avbyttjänst som lantbruksföretagaren ordnar själv (26,50 euro) som det föreskrivs om i 26 § 2 mom. i lagförslaget.
- avgiften (13,50 euro) som tas ut för vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten som det föreskrivs om i 27 b §
- avgiften (13,50 och 35 euro) för avgiftsbelagd avbyttjänst som det föreskrivs om i 28 § i lagförslaget
- avgifterna (5 och 33 euro) för övervakning och beredskap som det föreskrivs om i 28 a § i lagförslaget
- återkrav (5 och 33 euro) för avbyttjänst som getts utan grund och för ersättning som betalas utan grund för avbyttjänst som en lantbrukare ordnar själv och som det föreskrivs om i 29 § 1 mom. i lagförslaget.

- återbetalning (5 ock 33 euro) av ersättning som staten utan grund betalat till en kommun som det föreskrivs om i 40 a § 2 mom. i lagförslaget.

Alla beloppen är av den karaktären att den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare lämpar sig bäst för indexbindningen.

Beloppen i paragrafens 2 mom. motsvarar nivån på lönekoeficienten 2016.

1.2 Lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

1 §. Lagens tillämpningsområde och beaktande av Europeiska unionens lagstiftning. Paragrafens 1 och 2 mom. bibehålls i övrigt oförändrade, men av momentets 2 punkt framgår EU-lagstiftningens krav på ändring enligt vilken ersättningen för avbyttjänst som pälsdjursuppfödaren själv har ordnat betalas till serviceproducenten och inte längre till uppfödaren.

Enligt paragrafens 3 mom. iakttas dessutom gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn när lagen verkställs. Bestämmelserna i den föreslagna lagen kompletterar Europeiska unionens lagstiftning till den del det är nödvändigt ur nationella utgångspunkter. Största delen av villkoren enligt gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn framgår direkt av den föreslagna lagen.

2 §. Definitioner. I enlighet med vad som föreslås nedan upphävs 15 § som gäller serviceplan. Då behövs inte längre en separat definition av serviceplan och därför upphävs enligt förslaget även 2 § 5 punkten.

3 §. Villkor för avbytarservice. Paragrafens 1 mom. motsvarar i övrigt 3 § 1 mom. i den gällande lagen, men det föreslås att gränsen för djurenheter som villkor för att pälsdjursuppfödaren ska ha rätt till avbyttjänster höjs från nuvarande fyra enheter till sex. Den föreslagna ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 3 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare. Ändringen är nödvändig för att regeringsprogrammets krav på besparingar ska uppnås.

Alla villkor i paragrafen ska alltid uppfyllas vid tidpunkten när avbytarservicen anlitas. I paragrafens 1 mom. ska uttryckligen nämnas endast att kravet på sex husdjursenheter ska uppfyllas vid tidpunkten när avbytarservicen anlitas. Den saken som även gäller alla andra villkor konstateras uttryckligen endast i samband med kravet på husdjursenheter, eftersom antalet pälsdjur vid pälsdjursproduktionen kan variera mycket beroende på tidpunkt.

I paragrafens 2 mom. 2 punkt räknas de förmåner upp som utgör hinder för att få avbytarservice. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak det nuvarande 3 § 2 mom., där de förmåner som utgör hinder för att få avbytarservice listas. Den bestämmelse som föreslås är noggrannare och tidsenligare än den nuvarande. Med invalidpension avses i enlighet med etablerad tillämpningspraxis och på motsvarande sätt som i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare den fulla pension eller det rehabiliteringsstöd som motsvarar full pension som beviljas tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare. Arbetslöshetspensionen som i den nuvarande lagen nämns som hinder ska inte ingå i bestämmelsen eftersom arbetslöshetspension inte längre betalas ut efter 2014.

Eftersom en person vid tidpunkten för avbytarservicen bör få veta om han eller hon uppfyller villkoren för att få servicen föreslås det att bestämmelsen formuleras så att pensioner som eventuellt senare beviljas retroaktivt inte leder till återkrav av kostnaderna.

Paragrafens 2 mom. 3—5 punkt gäller villkor i EU-lagstiftningen. De motsvarar till innehållet 3 § 1 mom. 4—6 punkten i lagförslaget om ändring av lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare. Avbyttarservice kan enligt 3 punkten beviljas endast när en pålsdjursuppfödarens företag är ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn. Enligt 4 punkten i momentet kan avbyttarservice inte beviljas om pålsdjursuppfödarens företag är ett företag i svårigheter enligt gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn. Enligt 5 punkten kan avbyttarservice inte beviljas om pålsdjursuppfödarens företag är föremål för ett betalningskrav på grund av ett tidigare kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden och fordran inte har betalats tillbaka.

4 §. Avbyttarservicens kvantitet. Paragrafens 1 mom. bevaras i sin nuvarande form. I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om att avbyttarservice får användas under högst 90 dagar per kalenderår. Vid beräkningen av det maximala antalet dagar beaktas alla dagar som avbyttarservice har lämnats. Förslaget motsvarar till den delen villkoret i EU:s regler för statligt stöd enligt vilket avbyttarservice i regel får ordnas för totalt högst tre månader om året per person.

5 §. Uppgifter som ingår i avbyttarservicen. Det föreslås att paragrafens rubrik i den finska språkdräkten förkortas så att den motsvarar rubriken för 8 b § i förslaget till ändring av lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare.

Paragrafens 1 och 2 mom. bibehålls i övrigt oförändrade, men på grund av att bestämmelsen om serviceplan upphävs enligt förslaget stryks omnämmandet av serviceplan i 1 mom.

6 §. Avgift för extraledighet. Det föreslås att den avgift som tas ut för extraledighet höjs till 6,50 euro per timme. Avgiften är i nuläget 5 euro enligt nivån 2010, dvs. 5,54 euro per timme enligt nivån 2015. Enligt 39 § gäller 6,50 euro 2016. Ändringen är nödvändig för att regeringsprogrammets krav på besparingar ska uppnås.

7 §. Ersättning för själv ordnad avbyttartjänst. Paragrafen motsvarar till innehållet i huvudsak 7 § i den gällande lagen. Där beaktas emellertid kraven i EU:s regler för statligt stöd. Därför får stödet inte längre betalas till pålsdjursuppfödaren själv. Det ska betalas till producenten av avbyttarservice. En avbyttare får inte längre anställas av pålsdjursuppfödaren utan servicen måste skaffas av en serviceproducent som är registrerad i förskottsuppbörsregistret. Ersättning betalas inte längre för mervärdesskattens andel.

Avgiften är i nuläget 20 euro enligt nivån 2010, dvs. 22,14 euro per timme enligt nivån 2015. Enligt 39 § ska beloppen i föreskrifterna ändras till nivån 2016. Det föreslås att ersättningen 2016 är 22,50 euro om inget annat framgår av 3 mom.

7 a §. Avbyttare som pålsdjursuppfödaren skaffat själv. Paragrafen överensstämmer med 25 § i lagförslaget till ändring av lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare. Till den delen hänvisas det till detaljmotiveringarna för den paragrafen.

8 §. Ersättande av service som lämnats utan grund och återbetalning av ersättning som betalas utan grund. Paragrafens 1 mom. motsvarar 29 § 1 mom. i lagförslaget till ändring av lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare. Paragrafens 2 mom. motsvarar 29 § 3 mom. i det lagförslaget, paragrafens 3 mom. motsvarar i tillämpliga delar lagförslagets 29 § 4 mom. och 4 mom. motsvarar 29 § 5 mom. Till den delen hänvisas det till detaljmotiveringen för 29 § i lagförslaget till ändring av lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare.

9 §. Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet. I bestämmelsen beaktas den ändring i räntelagen (633/1982) som trädde i kraft den 16 mars 2013, på samma sätt som den beaktas i den föreslagna 30 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare. Den avgift som tas ut för extraledighet ska betraktas som betalningar som avses i lagen om betalningsvillkor i kommersiella avtal (30/2013), dvs. betalningar som näringsidkare eller upphandlande enheter ska erlägga till näringsidkare som vederlag för varor eller tjänster. När en sådan betalning försenas tillämpas 4 a § i räntelagen. Till den del det är fråga om försening av en betalning som återkrävs enligt 8 § tillämpas dessutom 4 § i räntelagen.

I 2 mom. föreslås inga ändringar i sak.

13 §. Ansökan om avbytarservice. Paragrafens 1 mom. motsvarar i stort sett 13 § 1 mom. i den gällande lagen. Där beaktas emellertid villkoret i EU:s regler för statligt stöd enligt vilket ansökan ska lämnas innan arbeten som hör till avbytarservicen inleds.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 13 § 2 mom. i den gällande lagen.

Enligt paragrafens 3 mom. ska de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice framgå av ansökan och dess bilagor. Genom en uttrycklig föreskrift vill man säkerställa att lagstiftningen är acceptabel med tanke på EU:s regler för statligt stöd. I artikel 6.2 i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn föreskrivs det vilka uppgifter som åtminstone måste framgå av stödansökan: företagets namn och storlek, beskrivning av projektet eller verksamheten inklusive start- och slutdatum, plats för projektet eller verksamheten, förteckning över stödberättigande kostnader, typ (bidrag, lån, garanti, förskott med återbetalningsskyldighet eller annat) och det offentliga finansieringsbelopp som behövs för projektet/verksamheten. Dessutom ska de omständigheter som den nationella lagstiftningen förutsätter framgå av ansökan.

15 §. Serviceplan. I 15 § i den gällande lagen föreskrivs det att en serviceplan ska göras upp för en pälsfarm. För att uppnå de besparingar som förutsätts i regeringsprogrammet och för att minska på det administrativa arbetet föreslås det att bestämmelsen upphävs. Samma ändring föreslås i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare.

16 §. Tidpunkten för avbyttjänst som den lokala enheten ordnar. Vid anlitaandet av avbyttjänst som den lokala enheten ordnar ska förslag om tidpunkterna för semestern lämnas genom en sådan skriftlig ansökan som avses i 13 §, dvs. före utgången av oktober det kalenderår som föregår det år under vilket avbyttjänsten tas emot. För närvarande ska förslag som berör semester göras senast två månader före den planerade tidpunkten för avbyttjänsten och förslaget har kunnat ges muntligen. På motsvarande sätt ska lantbruksföretagare lämna förslag om tidpunkterna för semestern skriftligen redan i samband med semesteransökan i enlighet med vad som föreslås i 18 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare. I enlighet med vad som anges i allmänna motiveringen är ordnandet av avbyttjänst i princip mer ekonomiskt ju tidigare tidpunkterna för semestern lämnas. Kravet på en skriftlig ansökan härstammar från den gruppundantagsförordning som nämns i 13 §.

Förfarandet för lämnandet av förslag om tidpunkter om extraledighet ska bibehållas precis som för närvarande, dvs. pälsdjursuppfödaren ska lämna sina förslag om tidpunkter för extraledighet i ett så tidigt skede som möjligt och ett muntligt förslag är tillräckligt.

Paragrafens 2 och 3 mom. ändras inte. Även om förslagen om tidpunkterna för semester ska göras skriftligen på blanketten för ansökan om avbytarservice, är avsikten att om den lokala enheten i enlighet med 2 mom. reserverar pälsdjursuppfödaren möjlighet att föreslå en ny tidpunkt, får pälsdjursuppfödaren också lämna förslaget muntligt.

17 §. *Ansökan om och utbetalning av ersättning för själv ordnad avbyttjänst.* Enligt paragrafens 1 mom. ska pälsdjursuppfödaren ansöka skriftligen om att ersättningen betalas trots att den betalas till serviceproducenten. Ansökan ska göras före utgången av den kalendermånad som följer efter tidpunkten för avbyttjänsten. I övrigt motsvarar momentet till innehållet 17 § 1 och 3 mom. i den gällande lagen.

I paragrafens 2 mom. föreslås en förteckning över de uppgifter som ska ges den lokala enheten i samband med ansökan. De uppgifter som behövs ska specificeras noggrannare än i den nuvarande bestämmelsen. En sådan i 8 punkten avsedd övrig uppgift som behövs för betalning av ersättningen är en kopia av det kvitto som serviceproducenten ger över försäljning av service.

Enligt paragrafens 3 mom. krävs det att serviceproducenten bekräftar att uppgifterna är korrekta så vitt producenten känner till dem. Paragrafens 4 mom. reglerar hur ersättningen ska betalas. Bestämmelsen påverkar också paragrafens rubrik.

25 §. *Kostnader för avbyttarservice som berättigar till ersättning av staten.* I enlighet med vad som föreslås ovan upphävs 15 § som gäller serviceplan. I 25 § 2 mom. 4 punkten i den gällande lagen föreskrivs det om ersättning av resekostnader som uppgörande och översyn av serviceplaner orsakat. Det föreslås att bestämmelsen stryks.

26 §. *Grunderna för ersättning som betalas till kommuner som ingått uppdragsavtal.* Enligt vad som föreslås ovan upphävs 15 § som gäller serviceplan och den allmänna föreskriften i 25 § som gäller ersättning av resekostnader för serviceplaner stryks. I 26 § 1 mom. i den gällande lagen finns en närmare bestämmelse om ersättning av resekostnader för serviceplaner, som enligt förslaget nu ska strykas.

Paragrafens 2 mom. ändras inte.

35 a §. *Avbyttarserviceproducentens anmälningskyldighet.* I fråga om avbyttarservice som en pälsdjursuppfödare ordnar själv är serviceproducenten enligt paragrafens 1 mom. skyldig att meddela den lokala enheten de uppgifter som inverkar på om ersättning betalas eller på ersättningsbeloppet. I de fall som avses i paragrafens 2 mom. ska uppgifterna ges till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA. Serviceproducenten ska ge uppgifterna såväl på eget initiativ som på begäran av den lokala enheten eller LPA.

36 §. *Sekretess och utlämnande av uppgifter.* I gällande 1 mom. föreskrivs det hur offentlighetslagen tillämpas på LPA:s och de lokala enheternas verksamhet i ärenden som hänför sig till verkställigheten av lagen. Eftersom samma bestämmelser finns i den allmänna lagen, offentlighetslagen, föreslås det att bestämmelsen stryks i speciallagen. Således blir gällande 2 och 3 mom. nu 1 och 2 mom.

Till det nya 3 mom. läggs ett krav från gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn. Enligt gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn ska medlemsstaterna på en omfattande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå offentliggöra viss information om ett enskilt stöd överstiger 60 000 euro. För varje enskilt stöd ska bl.a. följande uppgifter offentliggöras: namnet på de enskilda stödmottagarna, stödmottagarens region (på NUTS 2-nivå), sektor (på tresiffrig nivå i Nace), stöddelen till sitt fulla belopp, stödinstrument, datum när stödet beviljades, syftet med stödet och beviljande myndighet. Sekretessen ska alltså inte omfatta sådana uppgifter.

39 §. *Justering av belopp med lönekoeficient.* Enligt förslaget justeras de föreskrivna beloppen årligen i enlighet med en lönekoeficient på samma sätt som i nuläget. I lönekoeficienten utgör förändringar i inkomsterna 80 procent och priserna 20 procent. Eftersom det är fråga om

ersättningar för kostnader som grundar sig på löne- eller andra arbetskraftskostnader är det motiverat att avgiften binds vid lönekoeficienten. De belopp som fastställs i lag är som tidigare den avgift som tas ut för extraledighet och den ersättning som betalas för avbytarservice som en pälsdjursuppfödare ordnar själv. Ett nytt belopp är den avgift som tas ut för service som lämnats utan grund enligt 8 § i förslaget. Beloppen som nämns i lagförslaget motsvarar lönekoeficientens nivå 2016. Beloppen som finns från tidigare i lagen motsvarar lönekoeficienten 2010. Avgiften för extraledighet som ordnats innan den föreslagna lagen träder i kraft, liksom ersättningen för avbytarservice som en pälsdjursuppfödare ordnat själv innan lagen träder i kraft, fastställs enligt den tidigare lagen.

39 a §. Bevarande av handlingar. Paragrafen föreskriver hur de handlingar som gäller beviljande och ordnande samt ersättning för avbytarservice ska bevaras. Handlingarna ska bevaras den tid som föreskrivs i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn, om inte arkivverket har bestämt att de ska bevaras varaktigt. Enligt artikel 13 i gruppundantagsförordningen ska medlemsstaterna föra detaljerade register med den information och de styrkande handlingar som behövs för att fastställa att alla villkor i gruppundantagsförordningen är uppfyllda. Sådana register ska bevaras i tio år från den dag då stödet för särskilda ändamål beviljades eller det sista stödet beviljades enligt en stödordning.

39 b §. Avbrytande av ordnandet av avbytarservice. Det föreslås att en bestämmelse om avbrytande av avbytarservice fogas till lagen. Avbytarservice för pälsdjursuppfödare ordnas inom ramen för det reservationsanslag som finns för två år för ändamålet i statsbudgeten. Tills vidare har anslaget räckt till för att motsvara efterfrågan på service. Det är emellertid möjligt att efterfrågan överstiger det tillgängliga anslaget. Därför behövs en bestämmelse om hur det ska förfaras i det fallet.

Enligt paragrafens 1 mom. får social- och hälsovårdsministeriet vid behov utfärda en förordning om avbrott. Den föreslagna lagstiftningsnivån är motiverad för att behovet av avbrott kan uppkomma i all hast, och då blir en förordning av social- och hälsovårdsministeriet tillgänglig på ett smidigare sätt än en förordning av statsrådet. Avsikten är att servicen avbryts endast om det är absolut nödvändigt och inte bara för säkerhets skull.

Genom paragrafens 2 mom. säkerställs det att serviceproducenten innan avbrottet får ersättning för utfört arbete om än försenat. Ersättningen kan betalas ur anslaget för följande år.

Genom paragrafens 3 mom. säkerställs den lokala enhetens möjlighet att få ersättning under tiden för avbrottet. Bestämmelsen behövs eftersom den lokala enheten inte har möjlighet att omedelbart anpassa antalet anställda avbytare enligt en ny situation.

2 Ikraftträdande

2.1 Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. De ändringar som föreslås i lagen förutsätter att kommissionen godkänner stödsystemet. Därför föreslås det att lagen ska träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2016.

Om ett beslut om rätt till vikariehjälp eller avgift för vikariehjälp har fattats medan den gamla lagen gäller men beslutet gäller en tid när den nya lagen har trätt i kraft tillämpas till den delen den gamla lagen. Saken regleras i 2 mom. i paragrafen. Det är nödvändigt för att de som anli-

RP 112/2015 rd

tar servicen ska kunna lita på att de beslut som påverkar deras rättigheter består när besluten har fattats innan lagen har trätt i kraft.

Enligt paragrafens 3 mom., när vikariehjälp beviljas på grund av arbetsförmåga för en tid som börjar efter att lagen har trätt i kraft och närmare bestämt på grund av att personen har ett positivt utlåtande om rehabiliteringsstöd för tiden för rehabiliteringsstöd, beviljas vikariehjälp när lagen träder i kraft på basis av 7 § 4 mom. sådant det lydte tidigare. Villkoret för att den gamla bestämmelsen ska tillämpas är att lantbruksföretagaren har rätt till vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd när lagen träder i kraft. Vikariehjälp kan dock beviljas enligt 3 mom. högst till slutet av juni 2016. Detta är nödvändigt för att lantbruksföretagare som redan har fått vikariehjälp över två år på den aktuella grunden ska kunna organisera sin företagsverksamhet.

Enligt paragrafens 4 mom. tillämpas den gamla lagens bestämmelser på avbytarservice som lantbruksföretagaren ordnar själv om servicen har ordnats innan den nya lagen har trätt i kraft. Det betyder bl.a. att en avbytare i vissa fall kan ha varit anställd av lantbruksföretagaren och ersättningen kan betalas till lantbruksföretagaren själv. Då, liksom även i 3 mom., avses med lantbruksföretagare en lantbruksföretagare enligt den gamla lagen.

Enligt paragrafens 5 mom. tillämpas 29, 40 a och 47 a § i den föreslagna lagen också i de fall där grunden för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som erhållits utan grund har uppkommit innan denna lag träder i kraft.

Paragrafens 6 mom. gäller ersättning till den lokala enheten av kostnader som har uppkommit innan lagen träder i kraft. Som kostnader för avbytarservice har enligt 35 § 2 mom. 2 b-punkten i den gamla lagen ersatts resekostnader som uppgörande och översyn av serviceplaner orsakat, till den del de uppstått på grund av uppdrag som utförts i enlighet med pensionsanstaltens anvisningar. Enligt den nya lagen ersätts den lokala enheten inte längre för de kostnaderna. Enligt 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen ersätts dock kostnaderna till den lokala enheten om de ingår i kostnader som har uppkommit innan lagen har trätt i kraft. Bestämmelsens 6 mom. innebär även att de resekostnader som avses i 35 § 2 mom. 1 a-punkten i lagförslaget ersätts endast om de ingår i kostnader som har uppkommit efter det att lagen har trätt i kraft.

Paragrafens 7 mom. innehåller en övergångsbestämmelse som gäller tillämpningen av vissa lagar som föregår lagarna som nämns i lagförslaget. Lagarna som nämns i lagförslaget är lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar för lantbruksföretagare och de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare. Det som föreskrivs i lagförslaget om förmån enligt de lagarna tillämpas även på motsvarande förmåner enligt de lagar som föregått dem.

2.2 Lagen om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Enligt paragrafens 2 mom. tillämpas den gamla lagens bestämmelser på avbytarservice som pälsdjursuppfödaren ordnar själv, om servicen har ordnats innan den nya lagen har trätt i kraft. Det innebär bl.a. att en avbytare har kunnat vara anställd av en pälsdjursuppfödare och att ersättningen betalas till uppfödaren själv. Här avses också med pälsdjursuppfödare en pälsdjursuppfödare enligt den gamla lagen.

RP 112/2015 rd

Den föreslagna lagens 8 § tillämpas enligt 3 mom. även i fall där grunden för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som erhållits utan grund har uppkommit innan denna lag träder i kraft.

Paragrafens 4 mom. gäller ersättning till den lokala enheten av kostnader som har uppkommit innan lagen träder i kraft. Som kostnader för avbytar-service har enligt 25 § 2 mom. 4 punkten och 26 § 1 mom. i den gamla lagen ersatts resekostnader som uppgörande och översyn av serviceplaner orsakat, till den del de uppstått på grund av uppdrag som utförts i enlighet med LPA:s anvisningar. Enligt den nya lagen ersätts den lokala enheten inte längre för de kostnaderna. Enligt 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen ersätts dock kostnaderna till den lokala enheten om de ingår i kostnader som har uppkommit innan lagen har trätt i kraft.

Enligt 13 § i den föreslagna lagen ska pälsdjursuppfödare ansöka om avbytar-service före utgången av oktober det år som föregår det år under vilket servicen ordnas. Enligt det föreslagna 5 mom. upphör ansökningstiden för avbytar-service för 2016 den 15 januari 2016.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) 7 e §, 7 g, 7 h, 8 a och 16 §, av dem 7 e § sådan den lyder i lagarna 1135/2001, 1161/2010 och 710/2012, 7 g § sådan den lyder i lag 458/2004, 7 h § sådan den lyder i lag 1135/2001 och 8 a samt 16 § sådana de lyder i lag 1161/2010,

ändras 1—5, 7, 7 a—7 d, 7 f, 8, 9, 14, 16 a, 16 b, 18, 24—27, 27 a, 27 b, 28—30, 30 a, 35, 40 a, 45 och 47 a §, av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1135/2001, 2—4, 7 b, 7 c, 8, 16 a, 28—30, 40 a och 47 a § sådana de lyder i lag 1161/2010, 5 § sådan den lyder i lagarna 1135/2001 och 458/2004, 7, 7 a, 7 d, 25, 27 b och 30 a § sådana de lyder i lag 1135/2001, 7 f § sådan den lyder i lagarna 1135/2001, 1100/2007 och 1455/2007, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1289/2006, 14 och 24 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1161/2010, 16 b § sådan den lyder i lagarna 1161/2010 och 710/2012, 26 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 629/2003, 27 § sådan den lyder i lag 710/2012, 27 a § sådan den lyder i lagarna 1135/2001 och 1289/2006, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1263/2009, 1161/2010 och 710/2012 samt 45 § sådan den lyder i lag 1289/2006, och

fogas till lagen nya 7 i, 8 b, 8 c, 11 a, 23 a, 26 a, 28 a, 44 b, 45 a, 45 b och 47 b § som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med avbytarservicen för lantbruksföretagare är att stödja lantbruksföretagares möjligheter att utöva sin rätt till social trygghet, samt att stödja lantbrukföretagares arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv.

Avbytarservice för lantbruksföretagare är avbyttjänst under semester, vikariehjälp och avgiftsbelagd avbyttjänst.

För en lantbruksföretagare ordnas avbytarservice enligt hans eller hennes val genom att

- 1) anvisa lantbruksföretagaren en lantbruksavbyttjänst, eller
- 2) betala ersättning till en serviceproducent för kostnader som uppstår på grund av avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv skaffar.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *husdjur* nötkreatur, hästar, svin, getter, får, djur som är fjäderfä och pälsdjur, beträffande vilka produktionen beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967),
- 2) *lantbruksföretag* företag som bedriver husdjursproduktion som en självständig ekonomisk enhet.

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på en lantbruksföretagare

1) som varit skyldig att teckna en försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och har försäkringen för sitt lantbruksföretag i kraft,

2) vars lantbruksföretag bedriver husdjursproduktion som omfattar minst sex husdjursenheter vid tidpunkten för avbyttarservicen,

3) som inte får full invalidpension som beviljats tills vidare eller rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller olycksfallspension som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), och som har beviljats på grund av att arbetsförmågan är nedsatt med minst 60 procent, eller motsvarande ersättning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

4) vars lantbruksföretag är ett sådant mikroföretag eller litet eller medelstort företag som avses i kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn*,

5) vars lantbruksföretag inte är ett i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn avsett företag i svårigheter, och

6) vars lantbruksföretag inte är föremål för ett återbetalningskrav till följd av ett kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden eller, om lantbruksföretaget varit föremål för ett återbetalningskrav, krävs det att fordran är betald.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten tillämpas lagen också på en lantbruksföretagare som är en i 3 § 1 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd person som i fråga om andra villkor än åldern uppfyller villkoren för försäkring enligt 1 mom. 1 punkten.

En husdjursenhet som avses i 1 mom. 2 punkten bestäms för olika djurarter på grundval av den arbetsmängd som skötseln av husdjuren inom respektive djurart ger upphov till. Närmare bestämmelser om hur husdjursenheterna bestäms utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Rätt till semester

Rätt till semester har en lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla. Som lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla anses en lantbruksföretagare vars arbetsinsats vid tidpunkten för avbyttartjänsten och under de sex månader som föregått den har bestått av bedrivande av lantbruk i minst samma utsträckning som av arbete utanför lantbruksföretaget. En lantbruksföretagare anses dock inte ha uppgiften som huvudsyssla om han eller hon vid tidpunkten för avbyttartjänsten betalas arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller om företagaren inte betalas sådan förmån på grund av att tid utan ersättning enligt 1 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa pågår. Närmare bestämmelser om vad som anses vara huvudsyssla utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. har en lantbruksföretagare inte rätt till semester under det kalenderår då företagarens skyldighet att uppta i 3 § 1 mom. 1 punkten avsedd försäkring börjar, med undantag för den semesterrätt som lantbruksföretagare i samma lantbruksföretag inte har utnyttjat under kalenderåret i fråga.

5 §

Rätt till vikariehjälp

Rätt till vikariehjälp har en lantbruksföretagare som då behovet av vikariehjälp börjar med en betydande arbetsinsats sörjt och svarat för de nödvändiga dagliga arbetena för skötsel av husdjuren i lantbruksföretaget, och som av en i 7 eller 7 a—7 f § avsedd tillfällig orsak inte har möjlighet att utan vikariehjälp sköta den uppgiftsandel som avses i 8 §. Då behovet av vikariehjälp uppskattas beaktas förhållandena i lantbruksföretaget i sin helhet samt möjligheterna att genom interna arrangemang inom företaget sköta göromålen.

2 kap.

Rätt till avbytar-service

7 §

Vikariehjälp på grund av arbetsförmåga

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp för högst 20 dagar under ett kalenderår på grund av arbetsförmåga till följd av sjukdom eller olycksfall. Arbetsförmågan ska visas med intyg av en läkare, sjukskötare eller hälsovårdare till den del antalet vikariehjälpdagar per kalenderår överskrider sju dagar.

Dessutom har en till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare rätt att få vikariehjälp för den tid

1) för vilken lantbruksföretagaren beviljas dagpenning enligt lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991),

2) för vilken lantbruksföretagaren beviljas sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dock inte partiell sjukdagpenning,

3) för vilken lantbruksföretagaren beviljas full dagpenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller motsvarande ersättning enligt trafikförsäkringslagen, dock för högst ett år från trafikskadan,

4) under vilken lantbruksföretagarens ansökan om invalidpension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare är anhängig, om ansökan har gjorts under den tid som avses i 2 eller 3 punkten.

I de fall som avses i 2 mom. 4 punkten upphör lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp när lantbruksföretagaren får besked om ett beslut på sin ansökan om invalidpension.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. fortsätter lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp, om ansökan om invalidpension upphör att vara anhängig för att rehabiliteringsstöd beviljas. Förutsättningen för detta är att det bedöms att lantbruksföretagaren senare sannolikt förmår fortsätta arbeta i de uppgifter för vilka vikariehjälp senast har lämnats. För meddelande av beslut om vikariehjälp ger Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ett utlåtande till den i 10 § avsedda lokala enheten om huruvida det är sannolikt att lantbruksföretagaren senare förmår fortsätta sitt arbete så som avses ovan. Utlåtandet är bindande för den lokala enheten när den beslutar om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp. Rätten till vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd kan fortgå så länge som rehabiliteringsstöd beviljas, dock högst tre år från pensionsfallet. Därefter kan lantbruksföretagaren inte på två år få vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd. Så länge rehabiliteringsstödet pågår har lantbruksföretagaren inte rätt att få vikariehjälp med stöd av 1 eller 2 mom.

En lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp enligt 4 mom. också om lantbruksföretagaren har sökt ändring i ett beslut som avses i 3 mom. genom vilket han eller hon inte har bevil-

RP 112/2015 rd

jats invalidpension eller rehabiliteringsstöd, förutsatt att ändringssökandet leder till att rehabiliteringsstöd beviljas. Rätten till vikariehjälp uppkommer tidigast när lantbruksföretagaren får kännedom om beslutet om beviljande av rehabiliteringsstöd.

I de fall som avses i 4 och 5 mom. har även en sådan lantbruksföretagare rätt till vikariehjälp som inte uppfyller förutsättningarna enligt 3 § 1 mom. 1 eller 3 punkten.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter delge den i 10 § avsedda lokala enheten ett beslut om invalidpension, om det framgår att lantbruksföretagaren har fått vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga.

7 a §

Vikariehjälp på grund av rehabilitering och verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) på grund av medicinsk rehabilitering för högst den tid som rehabiliteringen enligt läkarordination eller lag varar,

2) för att kunna delta i av företagshälsovården planerad verksamhet enligt lagen om företagshälsovård (1383/2001) och god företagshälsovårdspraxis som avser att bevara arbetsförmågan, för högst den tid som den handledda verksamheten varar.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. bestäms lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp enligt 7 § under den tid som han eller hon är arbetsoförmögen.

7 b §

Vikariehjälp på grund av vård av sjukt barn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) för att vårda eller ordna vård för ett barn under 10 år som plötsligt insjuknat och stadigvarande bor i lantbruksföretagarens hushåll, för högst sju dagar per sjukdomsperiod,

2) för deltagande i vård eller rehabilitering av ett sjukt eller handikappat barn, för högst den tid lantbruksföretagaren betalas specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen.

Rätt till vikariehjälp på den grund som avses i 1 mom. 1 punkten har också en förälder som är verksam som till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare och som inte bor i samma hushåll som barnet. Vikariehjälp med stöd av 1 mom. 1 punkten ordnas för endast en till vikariehjälp berättigad person åt gången.

7 c §

Vikariehjälp på grund av graviditet, förlossning och vård av barn och adoptivbarn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) på grund av graviditet och förlossning och för att vårda barn, för högst den tid lantbruksföretagaren betalas särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen,

2) för att vårda adoptivbarn, för högst den tid som lantbruksföretagaren får föräldra- eller faderskapspenning för adoptivföräldrar enligt sjukförsäkringslagen.

RP 112/2015 rd

7 d §

Vikariehjälp på grund av vård av barn under tre år

En till semester och vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av vård i hemmet av barn under tre år efter föräldrapenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen, för högst 100 dagar om året per barn och dess båda föräldrar. Detta förutsätter att det betalas stöd för hemvård av barnet enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). Den maximala vikariehjälpen kan fördelas mellan föräldrarna enligt deras önskemål.

7 f §

Vikariehjälp på andra grunder

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

- 1) för fullgörande av beväringstjänst eller civiltjänst, för högst den tid som anges i värnpliktslagen (1438/2007) eller civiltjänstlagen (1446/2007),
- 2) för repetitionsövningar eller kompletterande tjänstgöring, för högst den tid som tjänstgöringen varar,
- 3) på grund av anhörigs död och begravning, för en dag.

7 i §

Vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten

Trots vad som föreskrivs i 3 § 1 mom. 1 och 3 punkten och 5 § har en lantbruksföretagare rätt till vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt husdjursproduktion i lantbruksföretaget eller för avslutande av husdjursproduktionen, om lantbruksföretagaren har haft rätt till vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga och han eller hon därefter har beviljats invalidpension tills vidare eller ålderspension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp har upphört på grund av ett utlåtande som avses i 7 § 4 mom.

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagares dödsbo har rätt till vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt husdjursproduktion i lantbruksföretaget eller för avslutande av husdjursproduktionen. Detta förutsätter att lantbruksföretaget uppfyller kraven i 3 § 1 mom. 2 och 4—6 punkten.

Vikariehjälp ordnas för högst 60 dagar under de sex månader som följer på delfäendet av beslutet om invalidpension eller ålderspension eller som följer på dagen för utlåtandet eller dödsfallet.

8 §

Omfattningen av en semester- och vikariehjälpdag

Den totala arbetstiden i lantbruksföretaget bestäms enligt hur lång tid som det i genomsnitt dagligen tar för lantbruksföretagaren och andra som arbetar i företaget att utföra de nödvändiga dagliga uppgifter som ingår i skötseln av husdjuren. Till de uppgifter som ingår i skötseln räknas inte arbete som motsvarar övervakningsbesök eller beredskap som avses i 8 c §. När den totala arbetstiden uppskattas beaktas hur många och vilken typ av husdjur som finns i lantbruksföretaget samt produktionsmetoderna och produktionsförhållandena.

RP 112/2015 rd

Lantbruksföretagarens uppgiftsandel bestäms enligt hur länge det i genomsnitt dagligen tar för lantbruksföretagaren att utföra de uppgifter som ingår i skötseln enligt 1 mom. Uppgiftsandelens anges i procent av den totala arbetstiden enligt 1 mom. Den lokala enheten ska fastställa lantbruksföretagarens uppgiftsandel enligt hans eller hennes anmälan, om inte de uppgifter som lämnats i anmälan uppenbart strider mot de faktiska förhållandena. Efter att uppgiftsandelens har fastställts kan den under kalenderåret ändras endast av mycket vägande skäl på basis av en ny anmälan från lantbruksföretagaren.

Omfattningen av en avbyttardag vid semester- och vikariehjälpsavbyttartjänst bestäms som avbyttartimmar så att den uppgår till det antal timmar som motsvarar den avbytt lantbruksföretagarens uppgiftsandel av den totala arbetstiden i lantbruksföretaget. Omfattningen av en avbyttardag kan justeras, om det är motiverat på grund av ändringar i antalet husdjur eller typen av husdjur eller i produktionsmetoderna och produktionsförhållandena i lantbruksföretaget.

Närmare bestämmelser om bestämmande av den totala arbetstiden i lantbruksföretag samt om fastställande och justering av lantbruksföretagarens uppgiftsandel och omfattningen av en avbyttardag får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 b §

Uppgifter som ingår i avbyttarservicen

Med semester- och vikariehjälpsavbyttartjänst sköts de nödvändiga uppgifter som ingår i den dagliga skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget till den del de hör till uppgiftsandelens för den lantbruksföretagare som har semester eller får vikariehjälp. Med avgiftsbelagd avbyttartjänst och med avbyttartjänst som avses i 24 § 2 mom. kan inom ramen för det disponibla antalet timmar skötas sådana uppgifter som ingår i skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget och som vid tidpunkten för avbyttartjänsten hör till uppgifterna för den lantbruksföretagare som använder avbyttartjänsten.

8 c §

Övervakningsbesök och beredskap

Inom ramen för semesteravbyttartjänst och vikariehjälp som den lokala enheten ordnar kan enheten, utöver vad som föreskrivs i 8 b §, ordna övervakningsbesök eller i stället för dem beredskap som förutsätts av övervakningen av automatik som hör till husdjursproduktionen.

Övervakningsbesök eller beredskap kan ordnas endast om det är nödvändigt för att trygga skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget och om motsvarande uppgifter ingår i den avbytt lantbruksföretagarens uppgifter.

9 §

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbyttarserviceverksamheten ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

För verkställigheten av avbyttarserviceverksamheten svarar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, nedan *pensionsanstalten*.

RP 112/2015 rd

11 a §

Villkorligt beslut om rätt till avbytarservice

En person har rätt att få ett villkorligt beslut om avbytarservice, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för att få den avbytarservice som han eller hon ansökt om, men ännu inte har fått beslut på sin anhängiga ansökan om en försäkring enligt 3 § 1 mom. 1 punkten. En lantbruksföretagare har rätt att få ett villkorligt beslut om vikariehjälp, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för att få vikariehjälp, men ännu inte har fått beslut på sin anhängiga ansökan om en förmån enligt 7 § 2 mom., 7 b § 1 mom. 2 punkten, eller 7 c eller 7 d §. Den lokala enheten ska ordna vikariehjälp på grund av det villkorliga beslutet.

Ett villkorligt beslut binder den lokala enheten, om den som fått beslutet har lämnat korrekta uppgifter och lämnar in beslutet om beviljande av förmånen till den lokala enheten inom utsatt tid.

Det villkorliga beslutet förfaller, om den som fått beslutet inte fullgör vad som föreskrivs i 2 mom.

I ett villkorligt beslut får det inte sökas ändring.

14 §

Den lokala enhetens skyldighet att ordna avbytarservice

En lokal enhet ska ordna avbytarservice i enlighet med denna lag för de lantbruksföretagare som idkar lantbruk huvudsakligen inom dess verksamhetsområde och som inte i enlighet med 23 § har meddelat att de själva ordnar sin avbyttjänst.

En lokal enhet kan ordna service som avses i 1 mom. även för en lantbruksföretagare som har meddelat att han eller hon själv ordnar sin avbyttjänst. En förutsättning är att det inte försvårar ordnandet av service för de lantbruksföretagare som avses i 1 mom.

16 a §

Lantbruksföretagsspecifik handledning av avbytare

Den lokala enheten ska tillsammans med lantbruksföretagaren se till att de lantbruksavbytare som anvisats lantbruksföretaget för semester- och vikariehjälpavbyttjänst får lantbruksföretagsspecifik handledning på gården för de uppgifter enligt 8 b § som ska skötas med semester- och vikariehjälpavbyttjänst.

16 b §

Avgiftsbelagd avbyttjänst

Den lokala enheten kan ordna avgiftsbelagd avbyttjänst för en till semester berättigad lantbruksföretagare mot den avgift som avses i 28 § 1 mom. för högst 120 timmar per kalenderår.

Den lokala enheten kan också ordna avgiftsbelagd avbyttjänst för en i 3 § avsedd lantbruksföretagare mot den avgift som avses i 28 § 2 mom.

När en lokal enhet ordnar avbyttjänst som avses i 1 eller 2 mom. förutsätts, utöver vad som föreskrivs i 8 b, att

- 1) servicen inte äventyrar ordnandet av semester eller vikariehjälp,
- 2) avbytare som avses i 15 § 3 mom. inte används för att genomföra servicen,
- 3) avbyttjänst enligt 2 mom. i denna paragraf inte äventyrar ordnandet av avbyttjänst enligt 1 mom. i denna paragraf.

18 §

Ansökan om avbytarservice som den lokala enheten ordnar

En lantbruksföretagare som använder avbytarservice som den lokala enheten ordnar ska ansöka om avbytarservice skriftligen hos den lokala enheten. Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice. Avgiftsbelagd avbytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. kan ändå sökas muntligen.

Semester ska sökas per lantbruksföretag inom den tid som den lokala enheten bestämmer. I ansökan ska för varje lantbruksföretagares del uppges tidpunkterna för den tänkta semestern. Avgiftsbelagd avbytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. ska sökas i samband med ansökan om semester. Den lokala enheten ska också pröva ansökningar som lämnats in efter att fristen gått ut, om det finns vägande skäl till dröjsmålet.

Ansökan om vikariehjälp ska göras omedelbart när lantbruksföretagaren har fått kännedom om grunden för vikariehjälp och tidpunkten då behovet av service börjar.

5 kap.

Avbyttjänst som en lantbruksföretagare själv ordnar

23 a §

Ansökan om avbytarservice när lantbruksföretagaren själv ordnar avbyttjänst

En lantbruksföretagare som själv ordnar sin avbyttjänst ska skriftligen ansöka om avbyttjänst hos den lokala enheten innan de arbeten som ingår i avbyttjänsten påbörjas. Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice.

Semester ska sökas per lantbruksföretag inom den tid som den lokala enheten bestämmer. Service som motsvarar avgiftsbelagd avbytarhjälp ska sökas i samband med ansökan om semester.

Den lokala enheten ska också pröva semesteransökningar som lämnats in efter att fristen gått ut, om det finns vägande skäl till dröjsmålet och de arbeten som hör till semesteravbyttjänsten eller den avgiftsbelagda avbytarhjälpen ännu inte har påbörjats.

24 §

Lantbruksföretagares skyldighet att själv ordna sin avbyttjänst

En lantbruksföretagare som i enlighet med 23 § meddelat att han eller hon själv ordnar sin avbyttjänst ska under den tid meddelandet gäller själv ordna sin semester och vikariehjälp.

En i 1 mom. avsedd och till semester berättigad lantbruksföretagare kan också för sig själv ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp som motsvarar servicen enligt 16 b § 1 mom.

25 §

Avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv anskaffat

Kostnaderna för själv ordnad avbyttjänst kan ersättas endast om lantbruksföretagaren har skaffat avbyttjänsten från en serviceproducent som är införd i förskottsuppbörsregistret. På anskaffningen tillämpas inte lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Kostnaderna ersätts inte, om

RP 112/2015 rd

1) servicen har producerats direkt eller indirekt av lantbruksföretagaren eller hans eller hennes familjemedlem eller av en annan företagare i lantbruksföretaget eller hans eller hennes familjemedlem, eller

2) det är lantbruksföretagaren, eller hans eller hennes familjemedlem, en annan företagare i lantbruksföretaget eller hans eller hennes familjemedlem som har varit avbytare.

Som en i 2 mom. avsedd familjemedlem betraktas maken eller sambon till lantbruksföretagaren eller till en annan företagare i lantbruksföretaget samt den som lever i samma hushåll som lantbruksföretagaren eller en annan företagare i lantbruksföretaget och som är släkt med lantbruksföretagaren eller företagaren eller dennes make eller sambo i rakt uppåtstigande eller nedåtstigande led.

26 §

Ersättning för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat

Ersättning för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat betalas till serviceproducenten. Ersättning betalas endast till den del avbytare har skött uppgifter som avses i 8 b §. Vid semester- och vikariehjälpavbyttjänst betalas ersättning högst enligt det timantal som bestäms i enlighet med 8 §.

Ersättningen är högst 26,50 euro per timme. Ersättning betalas inte för mervärdesskattens andel.

Om det timpris som lantbruksföretagaren och avbyttarserviceproducenten kommit överens om är lägre än den ersättning som följer av 2 mom., ska ersättningen betalas enligt det pris som lantbruksföretagaren och serviceproducenten kommit överens om. Priset får endast utgöras av i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedd ersättning för arbete.

26 a §

Ansökan om och utbetalning av ersättning

Lantbruksföretagaren ska skriftligen ansöka om ersättning för själv ordnad avbyttjänst hos den lokala enheten inom två kalendermånader från tidpunkten för avbyttjänsten. Ersättning kan beviljas även om ansökan inte lämnats in inom föreskriven tid, om det vore oskäligt att vägra ersättning på grund av att ansökan lämnats in för sent.

Av ansökan och dess bilagor ska framgå

- 1) de avbytt dagarna och det avbytt antalet timmar respektive dag,
- 2) om det är fråga om semester, vikariehjälp eller i 24 § 2 mom. avsedd avgiftsbelagd avbyttjänst,
- 3) vem serviceproducenten är,
- 4) avbyttarens namn och bekräftelse på att de i 25 § föreskrivna förutsättningarna för ersättning av kostnaderna är uppfyllda,
- 5) vilka uppgifter avbyttaren utfört,
- 6) det överenskomna timpriset för ordnande av avbyttjänsten,
- 7) övriga uppgifter som behövs för betalning av ersättningen.

Till ansökan ska fogas en bekräftelse från serviceproducenten på att de uppgifter som avses i 2 mom. 1—6 punkten är riktiga.

Den lokala enheten ska betala ersättningen till ett av serviceproducenten angivet konto hos en bank i någon av Europeiska unionens medlemsstater.

RP 112/2015 rd

27 §

Avgifter för vikariehjälp

För vikariehjälp tas det ut en timavgift hos den som får servicen. Avgiften får inte överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Timavgiften är 3 euro per timme avbyttjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten i euro enligt 14 § i lagen om pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 5 400, om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag. Avgiften bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen av det år under vilket vikariehjälpen inleddes. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, ska den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som uppskattats enligt grunderna i den lagen läggas till grund för avgiften.

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp tas det ut en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent, om

- 1) den som får vikariehjälp då vikariehjälpen inleddes är berättigad till löneförmåner på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (1272/2006),
- 2) vikariehjälp lämnas med stöd av 7 d §.

27 b §

Avgift för vikariehjälp som lämnas på grund av organisering av företagsverksamheten

För vikariehjälp som lämnas med stöd av 7 i § tas det ut en avgift på 13,50 euro per timme av den som får vikariehjälpen.

28 §

Avgift för avgiftsbelagd avbrytarhjälp

För avbrytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. och 24 § 2 mom. tas det ut en avgift på 13,50 euro per timme av lantbruksföretagaren.

För avbrytarhjälp enligt 16 b § 2 mom. tas det ut en avgift på 35 euro per timme av lantbruksföretagaren.

28 a §

Avgifter för övervakningsbesök och beredskap

Av en lantbruksföretagare tas det ut 33 euro per övervakningsbesök som den lokala enheten ordnat.

Av en lantbruksföretagare tas det ut 5 euro per timme för beredskap som den lokala enheten ordnat. Om beredskapen föranleder besök i lantbruksföretaget, tas det för besöken ut 33 euro per besök.

I samband med besök som avses i 1 eller 2 mom. kan endast sådana uppgifter skötas som vid tidpunkten för besöket är nödvändiga av djurskyddsorsaker. Om det av djurskyddsorsaker

RP 112/2015 rd

är nödvändigt att avbytaren arbetar längre än en timme i lantbruksföretaget, tas det för den tid som överskrider en timme ut en timavgift på 33 euro av lantbruksföretagaren.

29 §

Ersättning för service som getts utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om semester, vikariehjälp eller i 16 b § 1 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp har getts utan grund eller om ersättning för själv ordnad avbytarhjälp har betalats utan grund, ska den som fått servicen ersätta de kostnader som detta orsakat den lokala enheten. Vid en avbytarhjälp som den lokala enheten ordnat anses den kostnad som orsakats den lokala enheten vara 33 euro per timme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen. Den kostnad som beredskap orsakat anses dock vara fem euro per timme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen.

Om ett villkorligt beslut enligt 11 a § förfaller, ska den som fått servicen betala ersättning på de grunder som föreskrivs i 1 mom. till den lokala enheten för de kostnader enheten orsakats av den avbytarhjälp som lämnats med stöd av beslutet.

Återkravet får efterges helt eller delvis, om det anses skäligt och den ogrundade förmånen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens eller dennes företrädarens sida. Återkrav får efterges även då det belopp som ska återkrävas är litet.

Återkrav ska dock ske till fullt belopp i sådana fall som avses i 2 mom. eller om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbytarhjälpssystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beslut om återkrav ska fattas inom fem år från den dag då den ogrundade avbytarhjälpssystemet lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

30 §

Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet

Om en avgift för vikariehjälp, avgiftsbelagd avbytarhjälp eller övervakningsbesök och beredskap inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 a § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Om en ersättning enligt 29 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen. Den förfallodag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

Avgifter och ersättningar enligt 1 mom. jämte dröjsmålsränta är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

30 a §

Företagares ansvar för avgifter och ersättningar

En företagare svarar såsom för egen skuld för avgifterna och ersättningarna enligt denna lag för en person som fått avbytarhjälp i samma lantbruksföretag. Här avsett ansvar gäller dock inte sådana företagare som inte bedriver företagareverksamhet i företag där de har bestämmanderätt på grundval av ägande- eller arrenderätt. Ett lantbruksföretag som verkar i form av en

RP 112/2015 rd

sammanslutning, ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett aktiebolag eller ett andelslag svarar såsom för egen skuld för sina delägars avgifter och ersättningar.

35 §

Kostnader för avbytarservice som berättigar till ersättning av staten

De kostnader som avbytarservicen enligt denna lag orsakar och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga betalas av statens medel till pensionsanstalten, efter avdrag för de poster som nämns i 36 §.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts

1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till lantbruksavbytare som avses i 15 § 2 mom. 1 punkten och 3 mom. till högst det belopp som ska anses behövt med avseende på en ändamålsenlig och ekonomisk skötsel av verksamheten och som gällande kollektivavtal för avbytare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,

2) arbetsreskostnaderna som uppkommit för avbytare inom den lokala enhetens område för arbetsresor från bostaden till den första arbetsplatsen och från den sista arbetsplatsen till bostaden på grund av övervakningsbesök och beredskap enligt 8 c §,

3) kostnaderna för kompletterande fackutbildning som godkänts av pensionsanstalten för lantbruksavbytare som avses i 1 punkten,

4) den lokala enhetens nettokostnader för av pensionsanstalten godkänt genomförande av läroavtalsutbildning som leder till avbytaryrket, inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten för ändamålet,

5) kostnaderna för lantbruksföretagsspecifik handledning av lantbruksavbytare, till den del de uppstått på grund av handledning som utförts i enlighet med pensionsanstaltens anvisningar,

6) kostnaderna för köp av tjänster som avses i 15 § 2 mom. 2 punkten till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbytare som står i arbetsavtalsförhållande till den lokala enheten ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten i detta moment,

7) ersättningar enligt 26 §,

8) skadestånd som anknyter till skötsel av uppgifter enligt denna lag och som den lokala enheten ådömts betala enligt domstols beslut eller, om den lokala enhetens skadeståndsskyldighet är uppenbar, också sådana skadestånd som enheten frivilligt har betalat, samt

9) andra behövliga kostnader som orsakas av ordnande av service enligt denna lag.

40 a §

Kommunens skyldighet att återbetala grundlös ersättning av statens medel

Kommunen ska återbetala en grundlös ersättning den fått av statens medel, om

1) det efter granskning av redovisningen kommer fram att kostnader som inte hör till kostnaderna för avbytarservice har ingått i bokföringen eller inkomsterna enligt 36 § inte har dragits av från kostnaderna för avbytarservice,

2) den lokala enheten har gett avbytarservice eller betalat ersättning för själv ordnad avbytarjäms i strid med bestämmelserna.

Det belopp som ska återbetalas är 33 euro per timme minskat med den avgift som tagits ut av servicemottagaren, om återbetalningsskyldigheten grundar sig på att den lokala enheten har lämnat semester, vikariehjälp eller i 16 b § 1 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytarhjälp i strid med bestämmelserna. Om beredskap har ordnats i strid med bestämmelserna är det belopp som ska återbetalas dock 5 euro per timme.

RP 112/2015 rd

I fall som avses i 1 mom. 2 punkten har kommunen dock ingen skyldighet att återbetala ersättning från staten till den del återkrav riktat mot en servicemottagare har eftergetts genom ett sådant beslut som den lokala enheten fattat med stöd av 29 § 3 mom. och som pensionsanstalten godkänt eller genom ett beslut av pensionsanstalten eller förvaltningsdomstolen.

Det grundlöst betalda beloppet ska återbetalas senast den dag som pensionsanstalten meddelar. Den dagen får infalla tidigast en månad efter det att meddelandet skickades. På det belopp som ska återbetalas tas det ut en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen räknat från förfalldagen.

Återkrav av grundlös ersättning från staten får efterges helt eller delvis, om dess belopp är litet eller om ett återkrav ska anses oskäligt. Återkrav samt uttag av ränta ska dock ske till fullt belopp, om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbytarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

44 b §

Avbytar-serviceproducentens anmälningsskyldighet

Avbytar-serviceproducenten ska meddela den lokala enheten sådana uppgifter om avbytar-service, avbytarens och sin näringsverksamhet som kan inverka på erhållandet av ersättning för själv ordnad avbytar-tjänst eller på ersättningsbeloppet.

Avbytar-serviceproducenten ska också meddela pensionsanstalten de uppgifter som avses i 1 mom. när pensionsanstalten behandlar ett ärende på grund av begäran om omprövning.

45 §

Rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter har den lokala enheten och pensionsanstalten rätt att av varandra och av andra i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; *offentlighetslagen*) avsedda myndigheter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag.

Pensionsanstalten har utöver vad som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning rätt att öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten till uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av denna lag.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sekretessbelagda uppgifter sökas utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

45 a §

Sekretess och utlämnande av uppgifter

Trots vad som föreskrivs i 14 § i offentlighetslagen beslutar den lokala enheten om utlämnande av uppgifter ur en handling som den förfogar över och som hänför sig till avbytar-service enligt denna lag.

Utöver vad som föreskrivs i 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen är också sådana handlingar och uppgifter i dem sekretessbelagda som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som gäller en lantbruksföretagares ekonomiska ställning.

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i lag, är sådana handlingar och uppgifter i dem som hänför sig till verkställigheten av denna lag dock inte sekretessbelagda, om de ska offent-

RP 112/2015 rd

liggöras med stöd av Europeiska unionens riktlinjer 2014/C/204/01 för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014—2020.

45 b §

Bevarande av handlingar

Handlingar som gäller beviljande och ordnande av samt ersättning för avbytarservice ska bevaras i tio kalenderår från det att avbytarservicen beviljades, om inte arkivverket har bestämt att handlingarna ska bevaras varaktigt.

47 a §

När betalningsskyldighet förfaller

Pensionsanstaltens samt social- och hälsovårdsministeriets skyldighet att betala en utebliven ersättning från staten upphör fem år efter utgången av det finansår som de till ersättning från staten berättigande kostnaderna gäller.

Kommunernas och pensionsanstaltens skyldighet att återbetala en grundlös ersättning från staten upphör fem år efter utgången av det finansår då ersättningen har betalats ut, som inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

47 b §

Justering av beloppen med lönekoeficienten

De belopp som nämns i 26 § 2 mom., 27 b §, 28 §, 28 a §, 29 § 1 mom. och 40 a § 2 mom. justeras årligen vid ingången av januari månad med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

De belopp som avses i 1 mom. motsvarar lönekoeficientens nivå 2016.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

På beslut om vikariehjälp som har fattats före lagens ikraftträdande och genom vilket vikariehjälp har beviljats för tid efter lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Vikariehjälp beviljas enligt 7 § 4 mom., sådant det lydte vid denna lags ikraftträdande, dock högst till utgången av juni 2016, om lantbruksföretagaren hade rätt till vikariehjälp enligt den bestämmelsen vid ikraftträdandet.

På avbytartjänst som lantbruksföretagaren ordnat själv före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 29, 40 a och 47 a § tillämpas också i de fall där grunden för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som fåtts utan grund har uppkommit före lagens ikraftträdande.

Trots vad som föreskrivs i 35 § 2 mom. tillämpas på ersättande av kostnader som orsakats av avbytarservice som genomförs före denna lags ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Det som i denna lag föreskrivs om en förmån enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar tillämpas på en motsvarande förmån enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) eller lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981). Det som i denna lag före-

RP 112/2015 rd

skrivs om full invalidpension som beviljats tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller om rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension tillämpas på motsvarande sätt på en motsvarande förmån enligt de lagar som upphävts genom lagarna om ikraftsättande av dessa lagar. _____

2.

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) 2 § 5 punkten och 15 §,
ändras 1, 3—9, 13, 16, 17, 25, 26, 36 och 39 §, av dem 4 § sådan den lyder i lag 1162/2010, samt
fogas till lagen nya 7 a, 35 a, 39 a och 39 b § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och beaktande av Europeiska unionens lagstiftning

Inom ramen för ett anslag som anvisas i statsbudgeten ordnas för pälsdjursuppfödare med stöd av denna lag avbytarservice för semester avgiftsfritt och för extraledighet mot en avgift.

Avbytarservice ordnas utifrån pälsdjursuppfödarens val genom att antingen anvisa honom eller henne en avbytare eller betala ersättning till en serviceproducent för kostnader som uppstår på grund av avbytarservice som pälsdjursuppfödaren själv skaffar.

Vid verkställigheten av denna lag iakttas dessutom kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktions sätt (*gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn*).

3 §

Villkor för avbytarservice

Avbytarservice ordnas för en pälsdjursuppfödare som har en betydande uppgiftsandel av de dagliga göromål som hör till skötseln av pälsdjuren. Inom pälsdjursuppfödningen på pälsfarmen ska det finnas minst sex djurenheter vid tidpunkten för avbyttjänsten.

Villkor för avbytarservice är att

1) pälsdjursuppfödaren har haft i 2 § 2 punkten avsedd försäkring i kraft minst fyra månader utan avbrott,

2) pälsdjursuppfödaren vid tidpunkten för avbyttjänsten inte får full invalidpension som beviljats tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension och som beviljats enligt en sådan lag,

3) pälsdjursuppfödarens pälsfarm är ett sådant litet eller medelstort företag som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn,

4) pälsdjursuppfödarens pälsfarm inte är ett sådant företag i svårigheter som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn samt

RP 112/2015 rd

5) pälsdjursuppfödarens pälsfarm inte är föremål för ett återbetalningskrav till följd av ett kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden eller, om pälsfarmen varit föremål för ett återbetalningskrav, att fordran har betalats.

4 §

Avbytarservicens kvantitet

Maximiantalet semesterdagar och extraledighetstimmar per pälsdjursuppfödare som kan ordnas under ett kalenderår fastställs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet före utgången av det föregående kalenderåret. Maximiantalen fastställs med beaktande av det anvisade anslaget för året i fråga.

Under ett kalenderår får en pälsdjursuppfödare använda avbytarservice under högst 90 dagar.

5 §

Uppgifter som ingår i avbytarservicen

Vid en semesteravbyttjänst utförs de arbeten som hör till den dagliga skötseln av pälsdjuren på pälsfarmen till den del de hör till den semesterande pälsdjursuppfödarens uppgifter.

Vid en extraledighetsavbyttjänst utförs inom ramen för det disponibla antalet timmar de arbeten som hör till skötseln av pälsdjuren på pälsfarmen och som vid tidpunkten för avbyttjänsten hör till pälsdjursuppfödarens uppgifter.

6 §

Avgift för extraledighet

För extraledighet tas en avgift på 6,50 euro per timme ut av användaren.

7 §

Ersättning för själv ordnad avbyttjänst

Vid avbyttjänst som pälsdjursuppfödaren ordnat själv bestäms maximiantalet timmar som kan ersättas per semesterdag för pälsdjursuppfödaren enligt antalet djurenheter på pälsfarmen vid tidpunkten för avbyttjänsten. De tio första djurenheterna ökar totalantalet timmar för pälsfarmen med 45 minuter per djurenhet och de därpå följande djurenheterna med 30 minuter per djurenhet. Av det på detta sätt beräknade totalantalet timmar ersätts det antal timmar som motsvarar den avbyttjänsuppfödarens uppgiftsandel, dock högst åtta timmar per semesterdag. Av särskilda skäl kan avvikelser göras från det maximala antalet timmar.

Ersättningen är högst 22,50 euro per timme. Ersättning betalas inte för mervärdesskattens andel.

Om det timpris som pälsdjursuppfödaren och avbytarserviceproducenten kommit överens om är lägre än den ersättning som nämns i 2 mom., ska det pris som pälsdjursuppfödaren och serviceproducenten kommit överens om betalas i ersättning. Priset kan endast utgöras av sådan ersättning för arbete som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

Ersättningen betalas till avbytarserviceproducenten.

RP 112/2015 rd

7 a §

Avbytare som pälsdjursuppfödaren själv skaffat

Kostnaderna för avbyttjänst som pälsdjursuppfödaren ordnat själv kan ersättas endast om pälsdjursuppfödaren har skaffat avbyttarservicen från en serviceproducent som är införd i förskottsuppbördsregistret. På anskaffningen tillämpas inte lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Kostnaderna ersätts inte, om

1) pälsdjursuppfödaren eller hans eller hennes familjemedlem eller en annan företagare på pälsfarmen eller hans eller hennes familjemedlem direkt eller indirekt har producerat servicen eller

2) avbyttaren har varit pälsdjursuppfödaren, hans eller hennes familjemedlem, en annan företagare på pälsfarmen eller hans eller hennes familjemedlem.

Som en sådan familjemedlem som avses i 2 mom. betraktas maken eller sambon till pälsdjursuppfödaren eller en annan företagare på pälsfarmen samt en person som lever i samma hushåll som pälsdjursuppfödaren eller en annan företagare på pälsfarmen och som är släkt med pälsdjursuppfödaren eller företagaren eller dennes make eller sambo i rakt uppåtstigande eller nedåtstigande led.

8 §

Ersättande av service som lämnats utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om avbyttarservice har getts utan grund eller om ersättning för själv ordnad avbyttjänst har betalats utan grund är den som fått servicen skyldig att ersätta de kostnader som detta orsakat den lokala enheten. Vid en avbyttjänst som den lokala enheten ordnat anses den kostnad som orsakats den lokala enheten vara 33 euro per avbyttartimme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen.

Återkravet får efterges helt eller delvis om detta anses skäligt och den ogrundade förmånen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens eller dennes företrädarens sida. Den lokala enheten kan avstå från återkrav även då det belopp som ska återkrävas är litet.

Återkrav samt indrivning av ränta ska dock ske till fullt belopp, om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbyttarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beslut om återkrav ska fattas inom fem år från den dag den ogrundade avbyttarservicen lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

9 §

Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet

Om den avgift som avses i 6 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 a § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Om den ersättning som avses i 8 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen. Den förfalldag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

RP 112/2015 rd

Avgifterna och ersättningarna enligt 1 mom. jämte dröjsmålsränta är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

13 §

Ansökan om avbytarservice

Avbytarservice söks hos den lokala enhet inom vars verksamhetsområde pälsdjursuppfödaren i huvudsak bedriver pälsdjursuppfödning. Ansökan ska göras skriftligen per pälsfarm före utgången av oktober det kalenderår som föregår det år under vilket avbytarservicen tas emot. Den lokala enheten ska också pröva ansökningar som inlämnats sedan fristen gått ut om dröjsmålet berott på vägande skäl och de arbeten som hör till den sökta avbytarservicen ännu inte har påbörjats.

I ansökan ska det uppges om avbyttjänsterna på pälsfarmen ordnas själv eller om den lokala enhetens avbytarservice anlitas. Valet är pälsfarmsspecifikt.

Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice.

16 §

Tidpunkten för avbyttjänst som den lokala enheten ordnar

Pälsdjursuppfödare som anlitar avbytarservice som en lokal enhet ordnar ska lämna ett skriftligt förslag om tidpunkterna för semestern per pälsfarm genom en sådan ansökan som avses i 13 §. Förslag som gäller tidpunkten för extraledighet ska lämnas till den lokala enheten i ett så tidigt skede som möjligt.

Om den lokala enheten inte kan ordna avbyttjänsten vid den tidpunkt pälsdjursuppfödaren föreslår ska enheten reservera honom eller henne möjlighet att föreslå en ny tidpunkt. Den lokala enheten ska fastställa tidpunkten för avbyttjänsten och meddela pälsdjursuppfödaren om den i ett så tidigt skede som möjligt. Tidpunkten för en semester ska meddelas senast en månad innan semestern börjar, om inte pälsdjursuppfödaren samtycker till en kortare anmälningstid.

Om pälsdjursuppfödaren på grund av sjukdom eller annan godtagbar orsak inte kunnat hålla sin semester vid den tidpunkt som den lokala enheten fastställt, kan semestern helt eller delvis framskjutas till en senare tidpunkt under samma år. En semester kan även framskjutas att hållas före utgången av april året därpå om detta är möjligt inom ramen för det anslag som avsatts i statsbudgeten för det föregående året. Uppfödaren ska göra en skriftlig framställan om överföring av semester till den lokala enheten före utgången av det år under vilket semestern inte kunde hållas.

17 §

Ansökan om och utbetalning av ersättning för själv ordnad avbyttjänst

Pälsdjursuppfödaren ska ansöka skriftligen om ersättning för själv ordnad avbyttjänst hos den lokala enheten före utgången av den kalendermånad som följer efter tidpunkten för avbyttjänsten. Ersättning kan beviljas även om ansökan inte lämnats in inom föreskriven tid om det vore oskäligt att vägra ersättning på grund av att ansökan lämnats in för sent.

Av ansökan och dess bilagor ska framgå

RP 112/2015 rd

- 1) de avbytta dagarna och det avbytta antalet timmar respektive dag,
- 2) om det är fråga om avbyttjänst för semester eller extraledighet,
- 3) serviceproducenten,
- 4) avbytarens namn och bekräftelse på att de villkor för ersättning av kostnaderna som föreskrivs i 7 a § är uppfyllda,
- 5) vilka uppgifter avbytare utfört,
- 6) det överenskomna timpriset för ordnande av avbyttjänsten,
- 7) antalet djur vid tidpunkten för avbyttjänsten,
- 8) övriga uppgifter som behövs för betalning av ersättningen.

Till ansökan ska fogas serviceproducentens bekräftelse på att de uppgifter som avses i 2 mom. 1—6 punkten är riktiga.

Den lokala enheten ska betala ersättningen till ett av serviceproducenten angivet konto hos en bank i någon av Europeiska unionens medlemsstater.

25 §

Kostnader för avbyttarservice som berättigar till ersättning av staten

De kostnader som avbyttarservicen enligt denna lag orsakar och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga betalas årligen av statens medel till LPA inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten och minskade med de avgifter som tas ut för extraledighet och andra inkomster som hänför sig till en lokal enhets uppgifter enligt denna lag.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts

- 1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till de avbyttare som är anställda hos den lokala enheten till högst det belopp som gällande kollektivavtal för avbyttare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,
- 2) ersättningar för själv ordnade avbyttjänster,
- 3) kostnaderna för avbyttjänster som den lokala enheten köpt till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbyttare som är anställda hos den lokala enheten ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten,
- 4) kostnaderna för kompletterande fackutbildning för avbyttare som är anställda hos den lokala enheten,
- 5) skadestånd som anknyter till skötsel av uppgifter enligt denna lag, när de inte är förvaltningsuppgifter, och som den lokala enheten ådömts betala enligt domstols beslut eller som den lokala enheten frivilligt betalat på grund av att dess skadeståndsskyldighet är uppenbar, och
- 6) andra nödvändiga kostnader som orsakas av ordnande av service enligt denna lag.

26 §

Grunderna för ersättning som betalas till kommuner som ingått uppdragsavtal

LPA sörjer för att kostnaderna enligt 25 § ersätts till en kommun som har ingått uppdragsavtal. Kostnaderna för kompletterande fackutbildning för avbyttare som är anställda hos den lokala enheten ersätts om det är fråga om kompletterande utbildning som LPA har godkänt.

LPA ska på kommunens begäran på förhand avgöra om kostnaderna ska anses nödvändiga och om ersättning av staten därmed ska betalas för dem inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten. Beslutet binder LPA då denna i sinom tid behandlar ett ärende som gäller ersättning av staten.

RP 112/2015 rd

7 kap.

Särskilda bestämmelser

35 a §

Avbytar-serviceproducentens anmälningsskyldighet

Avbytar-serviceproducenten ska meddela den lokala enheten sådana uppgifter om avbytar-service, avbytare och sin näringsverksamhet som kan inverka på erhållandet av ersättning för själv ordnad avbytar-tjänst eller på ersättningsbeloppet.

Avbytar-serviceproducenten ska också meddela LPA de uppgifter som avses i 1 mom. när LPA behandlar ett ärende på grund av begäran om omprövning.

36 §

Sekretess och utlämnande av uppgifter

Trots vad som föreskrivs i 14 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/199) beslutar den lokala enheten om utlämnande av uppgifter ur en handling som den förfogar över och som hänför sig till avbytar-service enligt denna lag.

Utöver det som bestäms i 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är också sådana handlingar och uppgifter i dem sekretessbelagda som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som gäller en pälsdjursuppfödarens ekonomiska ställning.

Trots vad som bestäms någon annanstans i lag, gäller sekretessen dock inte handlingar och uppgifter i dem som hänför sig till verkställigheten av denna lag, om de ska offentliggöras med stöd av gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn.

39 §

Justering av belopp med lönekoeficient

De belopp som anges i denna lag justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). De belopp som anges i denna lag motsvarar nivån för lönekoeficienten för 2016.

39 a §

Bevarande av handlingar

Handlingar som gäller beviljande och ordnande av samt ersättning för avbytar-service ska bevaras den tid som anges i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn, om inte arkivverket har bestämt att handlingarna ska bevaras varaktigt.

39 b §

Avbrytande av ordnandet av avbytar-service

Ordnandet av avbytar-service kan avbrytas om det inte finns medel för att ordna servicen eller Europeiska unionens lagstiftning kräver detta. Bestämmelser om avbrytande utfärdas vid behov genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

RP 112/2015 rd

Om ersättningarna för avbytarservice som ordnats innan avbrottet börjar gälla inte kan betalas till fullt belopp på grund av brist på medel, kan de betalas det följande året av det anslag som anvisats för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare i statsbudgeten för det året.

Av det anslag som avses i 2 mom. kan den lokala enheten betalas ersättning även för sådana kostnader enligt 25 § 2 mom. 1 och 6 punkten

- 1) som har orsakats under den tid avbrottet varat,
- 2) som inte hade kunnat undvikas, och
- 3) som på grund av brist på medel inte har kunnat ersättas till fullt belopp av anslaget för det år som avbrottet riktade sig mot.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

Trots vad som föreskrivs i denna lag tillämpas på avbyttjänst som en pälsdjursuppfödare ordnat själv före lagens ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lagens 8 § tillämpas också i de fall där grunden för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som fåtts utan grund har uppkommit före lagens ikraftträdande.

Trots vad som föreskrivs i 25 § 2 mom. tillämpas på kostnader som orsakats av avbytarservice som genomförts före denna lags ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. om ansökningstiden för avbytarservice ska ansökan om avbytarservice som ordnas 2016 göras senast den 15 januari 2016.

Helsingfors den 5 november 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula

1.

Lag

om ändring av lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) 7 e §, 7 f § 4 och 5 punkten, 7 g, 7 h, 8 a och 16 §, av dem 7 e § sådan den lyder i lagarna 1135/2001, 1161/2010 och 710/2012, 7 f § 4 punkten sådan den lyder i lag 1100/2007, 7 g § sådan den lyder i lag 458/2004, 7 h § sådan den lyder i lag 1135/2001 och 8 a samt 16 § sådana de lyder i lag 1161/2010,

ändras 1—5, 7, 7 a—7 d, 8, 9, 14, 16 a, 16 b, 17 a, 18, 24—27, 27 a, 27 b, 28—30, 30 a, 35, 40 a, 45 och 47 a §, av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1135/2001, 2, 3, 7 b, 7 c, 8, 16 a, 28—30, 40 a och 47 a § sådana de lyder i lag 1161/2010, 5 § sådan den lyder i lagarna 1135/2001 och 458/2004, 6 § sådan den lyder i lag 1263/2009, 7, 7 a, 7 d, 25, 27 b och 30 a § sådana de lyder i lag 1135/2001, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1289/2006, 14 och 24 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1161/2010, 16 b § sådan den lyder i lagarna 1161/2010 och 710/2012, 17 a och 27 § sådana de lyder i lag 710/2012, 26 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 629/2003, 27 a § sådan den lyder i lagarna 1135/2001 och 1289/2006, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1263/2009, 1161/2010 och 710/2012 samt 45 § sådan den lyder i lag 1289/2006, och

fogas till lagen nya 7 i, 8 b, 8 c, 11 a, 23 a, 26 a, 28 b, 44 b, 45 a, 45 b och 47 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att för lantbruksföretagare trygga rätten att hålla semester samt att erhålla vikariehjälp för den tid under vilken han eller hon är i behov av vikariehjälp så som bestäms i 5 §. Syftet med denna lag är dessutom att främja lantbruksföretagares möjlighet att anlita avgiftsbelagd avbyttarhjälp.

För att förverkliga lagens syfte ges en lantbruksföretagare avbyttarservice

1) genom att lantbruksavbyttare ordnas för honom så som 4 kap. stadgar, eller

2) genom att ersättning betalas till honom enligt 5 kap. för de kostnader som orsakas av avbyttartjänst som han själv har ordnat.

En lantbruksföretagare har rätt att välja om han utnyttjar sin rätt till i denna lag avsedd

Syftet med avbyttarservicen för lantbruksföretagare är att stödja lantbruksföretagares möjligheter att utöva sin rätt till social trygghet, samt att stödja lantbruksföretagares arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv.

Avbyttarservice för lantbruksföretagare är avbyttartjänst under semester, vikariehjälp och avgiftsbelagd avbyttarhjälp.

För en lantbruksföretagare ordnas avbyttarservice enligt hans eller hennes val genom att

1) anvisa lantbruksföretagaren en lantbruksavbyttare, eller

2) betala ersättning till en serviceproducent för kostnader som uppstår på grund av

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

avbytar-service enligt 2 mom. 1 eller 2 punkten.

2 §

Definitioner på lantbruk, husdjursproduktion och lantbruksföretag

I denna lag avses med

- 1) *lantbruk* bedrivande av husdjursproduktion och växtodling som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967),
- 2) *husdjursproduktion* husdjursproduktion som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk, dock inte renskötsel eller fiske, och
- 3) *lantbruksföretag* lantbruk som bedrivs som en självständig ekonomisk enhet.

3 §

Definition på lantbruksföretagare

Med lantbruksföretagare avses i denna lag en person som genom att själv delta i arbetet bedriver lantbruk och

- 1) som varit skyldig att teckna en försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och har nämnda försäkring i kraft eller har lämnat in en ansökan om en sådan,
- 2) som har beviljats på försäkring enligt 1 punkten baserat rehabiliteringsstöd, eller
- 3) som är en i 3 § 1 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd person i åldern 15—18 år och som i fråga om andra villkor än åldern uppfyller villkoren för försäkring enligt 1 punkten i den här paragrafen.

Föreslagen lydelse

avbytar-service som lantbruksföretagaren själv skaffar.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *husdjur* nötkreatur, hästar, svin, getter, får, djur som är fjäderfä och pälsdjur, beträffande vilka produktionen beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967),
- 2) *lantbruksföretag* företag som bedriver husdjursproduktion som en självständig ekonomisk enhet.

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på en lantbruksföretagare

- 1) som varit skyldig att teckna en försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och har försäkringen för sitt lantbruksföretag i kraft,
- 2) vars lantbruksföretag bedriver husdjursproduktion som omfattar minst sex husdjursenheter vid tidpunkten för avbytarserVICEN,
- 3) som inte får full invalidpension som beviljats tills vidare eller rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller olycksfallspension som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), och som har beviljats på grund av att arbetsförmågan är nedsatt med minst 60 procent, eller motsvarande ersättning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),
- 4) vars lantbruksföretag är ett sådant mikroföretag eller litet eller medelstort företag som avses i kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktions sätt, nedan gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn,

5) vars lantbruksföretag inte är ett i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn avsett företag i svårigheter, och

6) vars lantbruksföretag inte är föremål för ett återbetalningskrav till följd av ett kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden eller, om lantbruksföretaget varit föremål för ett återbetalningskrav, att fordran är betald.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten tillämpas lagen också på en lantbruksföretagare som är en i 3 § 1 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd person som i fråga om andra villkor än åldern uppfyller villkoren för försäkring enligt 1 mom. 1 punkten.

En husdjursenhet som avses i 1 mom. 2 punkten bestäms för olika djurarter på grundval av den arbetsmängd som skötseln av husdjuren inom respektive djurart ger upphov till. Närmare bestämmelser om hur husdjursenheterna bestäms utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Lantbruksföretagare som har rätt till semester

Rätt till semester har en lantbruksföretagare vars husdjursproduktion vid den tidpunkt semestern hålls omfattar minst fyra husdjursenheter. Husdjursenheterna fastställs särskilt för olika djurarter på grundval av den arbetsmängd djurhållningen ger upphov till. Närmare bestämmelser om hur husdjursenheterna fastställs utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ett annat villkor för semester är att lantbruksföretagaren bedriver husdjursproduktion som huvudsyssla. Lantbruksföretagaren anses bedriva husdjursproduktion som huvudsyssla om hans eller hennes arbetsinsats vid tidpunkten för avbyttjänsten och under de sex månader som föregår den har bestått av be-

4 §

Rätt till semester

Rätt till semester har en lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla. Som lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla anses en lantbruksföretagare vars arbetsinsats vid tidpunkten för avbyttjänsten och under de sex månader som föregår den har bestått av bedrivande av lantbruk i minst samma utsträckning som av arbete utanför lantbruksföretaget. En lantbruksföretagare anses dock inte ha uppgiften som huvudsyssla om han eller hon vid tidpunkten för avbyttjänsten betalas arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller om företagaren inte betalas sådan förmån på grund av att tid utan ersättning enligt 1 kap. 5 § i lagen om utkomst-

Gällande lydelse

drivande av lantbruk i minst samma utsträckning som av arbete utanför lantbruksföretaget. En lantbruksföretagare anses dock inte bedriva husdjursproduktion som huvudsyssla om han eller hon vid tidpunkten för avbyttjänsten betalas arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller om företagaren inte betalas sådan förmån på grund av att tid utan ersättning enligt 1 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa pågår. Närmare bestämmelser om vad som är huvudsyssla utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har en lantbruksföretagare inte rätt till semester

1) under det kalenderår då företagarens skyldighet att uppta i 3 § avsedd försäkring börjar, med undantag för den semesterrätt som lantbruksföretagare i samma lantbruksföretag inte har utnyttjat under kalenderåret i fråga, och

2) under den tid företagaren får full invalidpension som beviljats tills vidare, rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension eller arbetslöshetspension.

5 §

Lantbruksföretagare som har rätt till vikariehjälp

Rätt till vikariehjälp har en lantbruksföretagare som då behovet av vikariehjälp börjar med en betydande arbetsinsats sörjt och svarat för de göromål som regelbundet hör till skötseln av lantbruksföretaget och som av en i 7 eller 7 a—7 f § avsedd tillfällig orsak inte har möjlighet att utan vikariehjälp sköta de nödvändiga göromål som hör till skötseln av lantbruksföretaget. Då behovet av vikariehjälp uppskattas beaktas förhållandena i lantbruksföretaget i sin helhet samt möjligheterna att genom interna arrangemang inom företaget sköta göromålen.

Utän hinder av 1 mom. har en lantbruksföretagare inte rätt till vikariehjälp under den tid företagaren får full invalidpension som beviljats tills vidare eller arbetslöshetspension.

Föreslagen lydelse

skydd för arbetslösa pågår. Närmare bestämmelser om vad som anses vara huvudsyssla utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots vad som föreskrivs i 1 har en lantbruksföretagare inte rätt till semester under det kalenderår då företagarens skyldighet att uppta i 3 § 1 mom. 1 punkten avsedd försäkring börjar, med undantag för den semesterrätt som lantbruksföretagare i samma lantbruksföretag inte har utnyttjat under kalenderåret i fråga.

5 §

Rätt till vikariehjälp

Rätt till vikariehjälp har en lantbruksföretagare som då behovet av vikariehjälp börjar med en betydande arbetsinsats sörjt och svarat för de *nödvändiga dagliga arbetena för skötsel av husdjuren i lantbruksföretaget*, och som av en i 7 eller 7 a—7 f § avsedd tillfällig orsak inte har möjlighet att utan vikariehjälp sköta *den uppgiftsandel som avses i 8 §*. Då behovet av vikariehjälp uppskattas beaktas förhållandena i lantbruksföretaget i sin helhet samt möjligheterna att genom interna arrangemang inom företaget sköta göromålen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 kap.

Rätt till avbytar-service

Rätt till avbytar-service

7 §

7 §

Vikariehjälp på grund av arbetsförmåga

Vikariehjälp på grund av arbetsförmåga

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av arbetsförmåga som föranletts av sjukdom eller olycksfall

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp *för högst 20 dagar under ett kalenderår på grund av arbetsförmåga till följd av sjukdom eller olycksfall. Arbetsförmågan ska visas med intyg av en läkare, sjukskötare eller hälsovårdare till den del antalet vikariehjälpdagar per kalenderår överskrider sju dagar.*

1) för högst sju dagar utan läkarintyg, samt
2) på grundval av läkarintyg för högst den tid som arbetsförmågan enligt intyget varar.

Dessutom har en till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare rätt att få vikariehjälp för den tid

En lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp för högst 300 dagar på grundval av arbetsförmåga som enligt läkarintyg fortgått oavbrutet eller med små avbrott, förutom om företagaren inom denna tid har anhängiggjort en ansökan om invalidpension eller om det är uppenbart att behovet av vikariehjälp upphör innan vikariehjälp har fortgått i 365 dagar.

1) för vilken lantbruksföretagaren beviljas dagpenning enligt lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991),

En lantbruksföretagares rätt till vikariehjälp upphör när företagaren får besked om pensionsanstaltens beslut om att han eller hon har beviljats invalidpension tills vidare.

2) för vilken lantbruksföretagaren beviljas sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dock inte partiell sjukdagpenning,

När invalidpension beviljas som rehabiliteringsstöd, har lantbruksföretagaren rätt till vikariehjälp, om det är sannolikt att han eller hon senare förmår fortsätta sitt arbete som lantbruksföretagare i de uppgifter för vilka vikariehjälp senast har lämnats. För meddelande av beslut om vikariehjälp ger pensionsanstalten ett utlåtande till den lokala enheten om huruvida det är sannolikt att lantbruksföretagaren senare förmår fortsätta sitt arbete så som avses ovan. Utlåtandet är bindande för den lokala enheten när den beslutar om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp. Lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp i det fall som avses i detta moment fortgår högst tills rehabiliteringsstöd betalas ut.

3) för vilken lantbruksföretagaren beviljas full dagpenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller motsvarande ersättning enligt trafikförsäkringslagen, dock för högst ett år från trafikskadan,

En lantbruksföretagare vars ansökan om invalidpension har avslagits har rätt att få vikariehjälp mot i 28 § 2 mom. avsedd avgift tills hans eller hennes rätt till invalidpension har avgjorts genom en lagakraftvunnen dom.

4) under vilken lantbruksföretagarens ansökan om invalidpension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare är anhängig, om ansökan har gjorts under den tid som avses i 2 eller 3 punkten.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får delge en i 10 § nämnd lokal enhet sitt beslut i ett invalidpensionsärende, om det vid behandlingen av pensionsansökan framgår att lant-

I de fall som avses i 2 mom. 4 punkten upphör lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp när lantbruksföretagaren får besked om ett beslut på sin ansökan om invalidpension.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. fortsätter lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp, om ansökan om invalidpension upphör att vara anhängig för att rehabiliteringsstöd beviljas. Förutsättningen för detta är att det bedöms att lantbruksföretagaren senare sannolikt förmår fortsätta arbeta i de uppgifter för vilka vikariehjälp senast har lämnats. För

Gällande lydelse

bruksföretagaren fått vikariehjälp på grund av arbetsförmåga.

Föreslagen lydelse

meddelande av beslut om vikariehjälp ger Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ett utlåtande till den i 10 § avsedda lokala enheten om huruvida det är sannolikt att lantbruksföretagaren senare förmår fortsätta sitt arbete så som avses ovan. Utlåtandet är bindande för den lokala enheten när den beslutar om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp. Rätten till vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd kan fortgå så länge som rehabiliteringsstöd beviljas, dock högst tre år från pensionsfallet. Därefter kan lantbruksföretagaren inte på två år få vikariehjälp på grund av rehabiliteringsstöd. Så länge rehabiliteringsstödet pågår har lantbruksföretagaren inte rätt att få vikariehjälp med stöd av 1 eller 2 mom.

En lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp enligt 4 mom. också om lantbruksföretagaren har sökt ändring i ett beslut som avses i 3 mom. genom vilket han eller hon inte har beviljats invalidpension eller rehabiliteringsstöd, förutsatt att ändringssökandet leder till att rehabiliteringsstöd beviljas. Rätten till vikariehjälp uppkommer tidigast när lantbruksföretagaren får kännedom om beslutet om beviljande av rehabiliteringsstöd.

I de fall som avses i 4 och 5 mom. har även en sådan lantbruksföretagare rätt till vikariehjälp som inte uppfyller förutsättningarna enligt 3 § 1 mom. 1 eller 3 punkten.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter delge den i 10 § avsedda lokala enheten ett beslut om invalidpension, om det framgår att lantbruksföretagaren har fått vikariehjälp på grund av arbetsförmåga.

7 a §

Vikariehjälp på grund av rehabilitering och verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) på grund av rehabilitering för högst den tid som rehabilitering enligt läkarordination eller lag varar, om inte något annat följer av 7 § 4 mom., samt

2) för att kunna delta i av företagshälsovår-

7 a §

Vikariehjälp på grund av rehabilitering och verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) på grund av *medicinsk* rehabilitering för högst den tid som rehabiliteringen enligt läkarordination eller lag varar,

2) för att kunna delta i av företagshälsovården planerad verksamhet *enligt lagen om fö-*

Gällande lydelse

den planerad verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan, för högst den tid som den planenliga verksamheten varar.

Föreslagen lydelse

retagshälsovård (1383/2001) och god företagshälsovårdspraxis som avser att bevara arbetsförmågan, för högst den tid som den handledda verksamheten varar.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. bestäms lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp enligt 7 § under den tid som han eller hon är arbetsoförmögen.

7 b §

Vikariehjälp på grund av vård av sjukt barn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

- 1) när ett barn som inte har fyllt 10 år insjuknat, för högst sju dagar, och
- 2) för deltagande i vård eller rehabilitering av sjukt eller handikappat barn, för högst den tid företagaren betalas specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen.

7 b §

Vikariehjälp på grund av vård av sjukt barn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

- 1) *för att vårda eller ordna vård för ett barn som inte har fyllt 10 år och som stadigvarande bor i lantbruksföretagarens hushåll, för högst sju dagar per sjukdomsperiod,*
- 2) för deltagande i vård eller rehabilitering av ett sjukt eller handikappat barn, för högst den tid lantbruksföretagaren betalas specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen.

Rätt till vikariehjälp på den grund som avses i 1 mom. 1 punkten har också en förälder som är verksam som till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare och som inte bor i samma hushåll som barnet. Vikariehjälp med stöd av 1 mom. 1 punkten ordnas för endast en till vikariehjälp berättigad person åt gången.

7 c §

Vikariehjälp på grund av graviditet, förlossning och vård av barn och adoptivbarn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av

- 1) graviditet, förlossning och vård av barn, för högst den tid företagaren betalas moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen, och
- 2) vård av adoptivbarn, för högst den tid företagaren betalas föräldra- eller faderskapspenning för adoptivföräldrar enligt sjukförsäkringslagen.

7 c §

Vikariehjälp på grund av graviditet, förlossning och vård av barn och adoptivbarn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

- 1) *på grund av graviditet och förlossning och för att vårda barn, för högst den tid lantbruksföretagaren betalas särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen,*
- 2) *för att vårda adoptivbarn, för högst den tid som lantbruksföretagaren får föräldra- eller faderskapspenning för adoptivföräldrar enligt sjukförsäkringslagen.*

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

7 d §

Vikariehjälp på grund av vård av barn under tre år

En lantbruksföretagare som har rätt till semester har rätt att få vikariehjälp på grund av vård i hemmet av barn under tre år efter föräldrapenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen, för högst 100 dagar om året per barn och barnets båda föräldrar. Den maximala vikariehjälp som föreskrivs i denna paragraf kan fördelas mellan föräldrarna enligt deras önskemål.

7 e §

Vikariehjälp på grund av vuxenutbildning

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att för att utveckla eller upprätthålla sitt yrkeskunnande få vikariehjälp för deltagande i vuxenutbildning som hänför sig till hans eller hennes lantbruksföretagsverksamhet, för högst 15 dagar per kalenderår.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en lantbruksföretagare rätt att få vikariehjälp för högst den tid han eller hon deltar i sådan utbildning för vilken han eller hon beviljas

1) studiepenning för lantbruksföretagare som annat nationellt stöd enligt 6 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), eller

2) vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd

7 f §

Vikariehjälp på andra grunder

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av

1) fullgörande av beväringstjänst eller civiltjänst, för högst den tid som anges i värnpliktslagen (1438/2007) eller i civiltjänstla-

Föreslagen lydelse

7 d §

Vikariehjälp på grund av vård av barn under tre år

En till semester och vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av vård i hemmet av barn under tre år efter föräldrapenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen, för högst 100 dagar om året per barn och dess vardera förälder. Detta förutsätter att det betalas stöd för hemvård av barnet enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). Den maximala vikariehjälpen kan fördelas mellan föräldrarna enligt deras önskemål.

Upphävs

7 f §

Vikariehjälp på andra grunder

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) för fullgörande av beväringstjänst eller civiltjänst, för högst den tid som anges i värnpliktslagen (1438/2007) eller i civiltjänstla-

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

gen (1446/2007),

2) repetitionsövningar eller tjänstgöring som ersätter sådana, för högst den tid som tjänstgöringen varar,

3) anhörigs död och begravning, för en dag,

4) deltagande i ett möte för en producentorganisations förtroendeorgan på landskapsnivå eller i ett möte för en producentorganisations riksomfattande eller internationella förtroendeorgan, för högst den tid som mötet jämte resor varar, samt

5) av annan tillfällig orsak som är jämförbar med i detta kapitel nämnda orsaker, för högst den tid för vilken det tillförlitligt har visats att vikariehjälp behövs.

7 g §

Utän hinder av vad som bestäms ovan i denna lag har en lantbruksidkare som gått i ålderspension rätt till vikariehjälp, om behovet av vikariehjälp har uppkommit innan lantbruksidkaren gick i ålderspension.

I sådana fall som avses i 1 mom. lämnas vikariehjälp för högst 60 dagar under de sex månader som följer efter det att lantbruksidkaren gått i ålderspension.

7 h §

Utän hinder av vad som bestäms på något annat ställe i denna lag lämnas vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt företagsverksamhet eller avslutande av företagsverksamhet då en lantbruksföretagare som har rätt till vikariehjälp har beviljats invalidpension tills vidare eller då behovet av vikariehjälp beror på en till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagares död.

I de fall som avses i 1 mom. lämnas vikariehjälp för högst 60 dagar under de sex månader som följer efter delfäendet av beslutet om invalidpension eller efter dödsfallet.

Föreslagen lydelse

lagen (1446/2007),

2) för repetitionsövningar eller *kompletterande* tjänstgöring, för högst den tid som tjänstgöringen varar,

3) på grund av anhörigs död och begravning, för en dag.

Upphävs

Upphävs

7 i §

Vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten

Trots vad som föreskrivs i 3 § 1 mom. 1 och 3 punkten och 5 § har en lantbruksföretagare

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rätt till vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt husdjursproduktion i lantbruksföretaget eller för avslutande av husdjursproduktionen, om lantbruksföretagaren har haft rätt till vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga och han eller hon därefter har beviljats invalidpension tills vidare eller ålderspension enligt någon av de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp har upphört på grund av ett utlåtande som avses i 7 § 4 mom.

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagares dödsbo har rätt till vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt husdjursproduktion i lantbruksföretaget eller för avslutande av husdjursproduktionen. Detta förutsätter att lantbruksföretaget uppfyller kraven i 3 § 1 mom. 2 och 4–6 punkten.

Vikariehjälp ordnas för högst 60 dagar under de sex månader som följer på delfäendet av beslutet om invalidpension eller ålderspension, på dagen för utlåtandet eller på dödsfallet.

8 §

Omfattningen av en avbyttardag

Omfattningen av en avbyttardag anges i avbyttartimmar så att den i fråga om den företagare som får avbyttarservice i genomsnitt motsvarar hans eller hennes uppgiftsandel av den totala arbetstid som åtgår till lantbruksföretagets nödvändiga göromål som hör till skötseln av företaget. Antalet avbyttartimmar uppskattas utifrån hur många och vilken typ av husdjur som ingår i gårdens husdjursproduktion och utifrån produktionsmetoderna och produktionsförhållandena på gården samt tidpunkten för avbyttarservicen. Vid uppskattningen av antalet avbyttartimmar beaktas även yrkesskickligheten hos den person som är avbyttare och dennes förmåga att klara av de göromål som hör till avbyttartjänsten.

Närmare bestämmelser om fastställande av omfattningen av en avbyttardag utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Omfattningen av en semester- och vikariehjälpdag

Den totala arbetstiden i lantbruksföretaget bestäms enligt hur lång tid som det i genomsnitt dagligen tar för lantbruksföretagaren och andra som arbetar i företaget att utföra de nödvändiga dagliga uppgifter som ingår i skötseln av husdjuren. Till de uppgifter som ingår i skötseln räknas inte arbete som motsvarar övervakningsbesök eller beredskap som avses i 8 c §. När den totala arbetstiden uppskattas beaktas hur många och vilken typ av husdjur som finns i lantbruksföretaget samt produktionsmetoderna och produktionsförhållandena.

Lantbruksföretagarens uppgiftsandel bestäms enligt hur länge det i genomsnitt dagligen tar för lantbruksföretagaren att utföra de uppgifter som ingår i skötseln enligt 1 mom. Uppgiftsandelen anges i procent av den totala arbetstiden enligt 1 mom. Den lokala enheten ska fastställa lantbruksföretagarens uppgiftsandel enligt hans eller hennes

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

anmälan, om inte de uppgifter som lämnats i anmälan uppenbart strider mot de faktiska förhållandena. Efter att uppgiftsandelen har fastställts kan den under kalenderåret ändras endast av mycket vägande skäl på basis av en ny anmälan från lantbruksföretagaren.

Omfattningen av en avbytar dag vid semester- och vikariehjälpsavbytar tjänst bestäms som avbytar timmar så att den uppgår till det antal timmar som motsvarar den avbyta lantbruksföretagarens uppgiftsandel av den totala arbetstiden i lantbruksföretaget. Omfattningen av en avbytar dag kan justeras, om det är motiverat på grund av ändringar i antalet husdjur eller typen av husdjur eller i produktionsmetoderna och produktionsförhållandena i lantbruksföretaget.

Närmare bestämmelser om bestämmande av den totala arbetstiden i lantbruksföretag samt om fastställande och justering av lantbruksföretagarens uppgiftsandel och omfattningen av en avbytar dag får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 a §

Upphävs

Serviceplan

För genomförande av avbytar service för en semesterberättigad lantbruksföretagare ska den lokala enheten tillsammans med lantbruksföretagaren göra upp en serviceplan för lantbruksföretaget. En serviceplan kan vid behov göras upp även för genomförande av avbytar service för andra lantbruksföretagare. Om lantbruksföretaget anlitar den avbytar service som den lokala enheten ordnar uppgörs serviceplanen i samband med ett besök som anställda inom den lokala enhetens förvaltning gör på gården.

I serviceplanen antecknas åtminstone

1) en beskrivning av det lantbruk som lantbruksföretaget bedriver,

2) antalet husdjur och typ av husdjur som ingår i husdjursproduktionen och de arbetsmetoder som tillämpas vid skötseln av husdjuren,

3) de arbeten som hör till den dagliga skötseln av de husdjur som ingår i husdjursproduktionen och övriga nödvändiga göromål som hör till driften av lantbruksföretaget samt

Gällande lydelse

en uppskattning av den totala dagliga arbetstid som uppgifterna kräver,

4) de personer som stadigvarande arbetar i lantbruksföretaget,

5) lantbruksföretagarnas uppgiftsandelar av de nödvändiga göromål som hör till driften av lantbruksföretaget, och

6) en uppskattning av omfattningen av en avbytarlag för lantbruksföretagarna.

Om den lokala enhetens avbytarlag anlitats ska åtminstone följande uppgifter dessutom antecknas i serviceplanen:

1) när besök på gården har gjorts och vem som deltagit i besöket,

2) tidpunkten för följande planerade besök,

3) den kompetensnivå som avbytararbetena på gården förutsätter,

4) den lantbruksföretagsspecifika handledningen av avbytare,

5) den gårdsspecifika avbytarlagshelheten,

6) de gårdsspecifika behoven av att utveckla avbytarlagshelheten, och

7) under gårdsbesöket konstaterade viktiga arbetarskyddsfaktorer som berör avbytarlagshelhetens arbetsförhållanden samt den lokala enhetens krav på åtgärder gällande dem.

Serviceplanen ska ses över på lantbruksföretagarens eller den lokala enhetens initiativ, om det sker förändringar i servicebehovet eller förhållandena. Om den lokala enhetens avbytarlagshelhet anlitats ska serviceplanen dock alltid ses över i samband med ett gårdsbesök som görs minst vart tredje år.

Föreslagen lydelse

8 b §

Uppgifter som ingår i avbytarlagshelheten

Med semester- och vikariehjälpavbytarlagshelhet sköts de nödvändiga uppgifter som ingår i den dagliga skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget till den del de hör till uppgiftsandelen för den lantbruksföretagare som har semester eller får vikariehjälp. Med avgiftsbelagd avbytarlagshelhet och med avbytarlagshelhet som avses i 24 § 2 mom. kan inom ramen för det disponibla antalet timmar skötas sådana uppgifter som ingår i skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget och som vid tidpunkten för avbytarlagshelheten hör till uppgif-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

terna för den lantbruksföretagare som använder avbytarhjälpen.

8 c §

Övervakningsbesök och beredskap

Inom ramen för semesteravbyttjänst och vikariehjälp som den lokala enheten ordnar kan enheten, utöver vad som föreskrivs i 8 b §, ordna övervakningsbesök eller i stället för dem beredskap som förutsätts av övervakningen av automatik som hör till husdjursproduktionen.

Övervakningsbesök eller beredskap kan ordnas endast om det är nödvändigt för att trygga skötseln av husdjuren i lantbruksföretaget och om motsvarande uppgifter ingår i den avbytta lantbruksföretagarens uppgifter.

9 §

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbyttarserviceverksamheten ankommer på behörigt ministerium.

För verkställigheten av avbyttarserviceverksamheten svarar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (*pensionsanstalten*) som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

9 §

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbyttarserviceverksamheten ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

För verkställigheten av avbyttarserviceverksamheten svarar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, *nedan pensionsanstalten*.

11 a §

Villkorligt beslut om rätt till avbyttarservice

En person har rätt att få ett villkorligt beslut om avbyttarservice, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för att få den avbyttarservice som han eller hon ansökt om, men ännu inte har fått beslut på sin anhängiga ansökan om en försäkring enligt 3 § 1 mom. 1 punkten. En lantbruksföretagare har rätt att få ett villkorligt beslut om vikariehjälp, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för att få vikariehjälp, men ännu inte har fått beslut på sin anhängiga

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ansökan om en förmån enligt 7 § 2 mom., 7 b § 1 mom. 2 punkten, eller 7 c eller 7 d §. Den lokala enheten ska ordna vikariehjälp på grund av det villkorliga beslutet.

Ett villkorligt beslut binder den lokala enheten, om den som fått beslutet har lämnat korrekta uppgifter och lämnar in beslutet om beviljande av förmånen till den lokala enheten inom utsatt tid.

Det villkorliga beslutet förfaller, om den som fått beslutet inte fullgör vad som föreskrivs i 2 mom.

I ett villkorligt beslut får det inte sökas ändring.

14 §

14 §

Den lokala enhetens skyldighet att ordna avbyttarservice

Den lokala enhetens skyldighet att ordna avbyttarservice

En lokal enhet skall lämna avbyttarservice enligt 1 § 2 mom. 1 punkten till de lantbruksföretagare som idkar lantbruk huvudsakligen inom dess verksamhetsområde.

Om lantbruksföretagarna i lantbruksföretaget håller semester samtidigt eller om det i företaget endast finns en lantbruksföretagare, som håller semester, ska den lokala enheten för att trygga skötseln av de husdjur som ingår i husdjursproduktionen vid behov utöver den sedvanliga avbyttartjänsten också ordna övervakningsbesök.

Även om lantbruksföretagaren enligt 23 § har meddelat att han själv ordnar sin avbyttartjänst kan den lokala enheten på lantbruksföretagarens begäran lämna honom i 1 och 2 mom. avsedd avbyttarservice, om detta inte försvårar ordnande av service för de lantbruksföretagare för vilka den lokala enheten enligt 1 mom. är skyldig att ordna avbyttarservice.

En lokal enhet ska ordna avbyttarservice i enlighet med denna lag för de lantbruksföretagare som idkar lantbruk huvudsakligen inom dess verksamhetsområde och som inte i enlighet med 23 § har meddelat att de själva ordnar sin avbyttartjänst.

En lokal enhet kan ordna service som avses i 1 mom. även för en lantbruksföretagare som har meddelat att han eller hon själv ordnar sin avbyttartjänst. En förutsättning är att det inte försvårar ordnandet av service för de lantbruksföretagare som avses i 1 mom.

16 §

Upphävs

Avbyttaruppgifternas omfattning

Lantbruksavbyttaren ska sköta de uppgifter som hör till lantbruksföretagets husdjursproduktion och andra nödvändiga göromål som hör till skötseln av lantbruksföretaget till den del de ingår i uppgiftsandelen för den lant-

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

bruksföretagare som är på semester eller får vikariehjälp.

16 a §

Lantbruksföretagsspecifik handledning av avbytare

Den lokala enheten ska tillsammans med lantbruksföretagaren se till att de lantbruksavbytare som anvisas lantbruksföretaget får lantbruksföretagsspecifik handledning på gården för de avbytaruppgifter som avses i 16 §.

16 b §

Avgiftsbelagd avbytarhjälp

Den lokala enheten kan ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp för en semesterberättigad lantbruksföretagare mot den avgift som avses i 28 § 1 mom. för högst 120 timmar per kalenderår. I så fall får servicen inte äventyra ordnande av semester eller vikariehjälp och den får bara genomföras av en avbytare som regelbundet utför avbytararbete i den lokala enhetens tjänst eller en avbytare som avses i 15 § 2 mom. 2 punkten.

Den lokala enheten kan dessutom ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp även för andra än lantbruksföretagare mot den avgift som avses i 28 § 2 mom. om servicen inte äventyrar ordnande av semester, vikariehjälp eller den avbytarhjälp som avses i 1 mom.

18 §

Sökande av avbytar-service

Ansökan om semester och vikariehjälp görs hos den lokala enheten. Semester skall sökas

Föreslagen lydelse

16 a §

Lantbruksföretagsspecifik handledning av avbytare

Den lokala enheten ska tillsammans med lantbruksföretagaren se till att de lantbruksavbytare som anvisats lantbruksföretaget för semester- och vikariehjälpavbyttjänst får lantbruksföretagsspecifik handledning på gården för de uppgifter enligt 8 b § som ska skötas med semester- och vikariehjälpavbyttjänst.

16 b §

Avgiftsbelagd avbytarhjälp

Den lokala enheten kan ordna avgiftsbelagd avbytarhjälp för en till semester berättigad lantbruksföretagare mot den avgift som avses i 28 § 1 mom. för högst 120 timmar per kalenderår.

Den lokala enheten kan också ordna en i 3 § avsedd lantbruksföretagare avgiftsbelagd avbytarhjälp mot den avgift som avses i 28 § 2 mom.

När en lokal enhet ordnar avbytarhjälp som avses i 1 och 2 mom. förutsätts, utöver vad som föreskrivs i 8 b, att

1) servicen inte äventyrar ordnandet av semester eller vikariehjälp,

2) avbytare som avses i 15 § 3 mom. inte används för att genomföra servicen,

3) avbrytarhjälp enligt 2 mom. inte äventyrar ordnandet av avbytarhjälp som avses i 1 mom.

18 §

Ansökan om avbytar-service som den lokala enheten ordnar

En lantbruksföretagare som använder avbytar-service som den lokala enheten ordnar

Gällande lydelse

skriftligen per lantbruksföretag inom den tid som den lokala enheten bestämmer. I ansökan skall för varje lantbruksföretagares del uppges tidpunkterna för den tänkta semestern. Lantbruksföretagaren har rätt att komplettera eller ändra sin ansökan också efter att fristen gått ut. Den lokala enheten kan också uppta till prövning en sådan ansökan som inlämnats sedan fristen gått ut.

Föreslagen lydelse

ska ansöka om avbytar-service skriftligen hos den lokala enheten. Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytar-service.

Semester ska sökas per lantbruksföretag inom den tid som den lokala enheten bestämmer. I ansökan ska för varje lantbruksföretagares del uppges tidpunkterna för den tänkta semestern. Avgiftsbelagd avbytarhjälp ska sökas i samband med ansökan om semester. Den lokala enheten ska också pröva ansökningar som lämnats in efter att fristen gått ut, om det finns vägande skäl till dröjsmålet.

Ansökan om vikariehjälp ska göras omedelbart när lantbruksföretagaren har fått kännedom om grunden för vikariehjälp och tidpunkten då behovet av service börjar.

5 kap.

Avbyttjänst som en lantbruksföretagare själv ordnar

23 a §

Ansökan om avbytar-service när lantbruksföretagaren själv ordnar avbyttjänst

En lantbruksföretagare som själv ordnar sin avbyttjänst ska skriftligen ansöka om avbytar-service hos den lokala enheten innan de arbeten som ingår i avbyttarservicen påbörjas. Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytar-service.

Semester ska sökas per lantbruksföretag inom den tid som den lokala enheten bestämmer. Service som motsvarar avgiftsbelagd avbytarhjälp ska sökas i samband med ansökan om semester.

Den lokala enheten ska också pröva semesteransökningar som lämnats in efter att fristen gått ut, om det finns vägande skäl till dröjsmålet och de arbeten som hör till semesteravbyttjänsten eller den avgiftsbelagda avbytarhjälpen ännu inte har påbörjats.

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

24 §

Lantbruksföretagares skyldighet att själv ordna sin avbyttjänst

En lantbruksföretagare som enligt 23 § meddelat att han själv ordnar sin avbyttjänst skall under den tid meddelandet gäller själv ordna sin semester och vikariehjälp. Den lokala enheten skall dock vid behov bistå honom vid ordnande av avbyttjänst för vikariehjälp, om den inte kan anvisa lägenheten lantbruksavbyttare så som 14 § 3 mom. stadgar.

En lantbruksföretagare enligt 1 mom. kan också för sig själv ordna avgiftsbelagd avbyttjänst som motsvarar servicen enligt 16 b § 1 mom.

25 §

Avbyttare som lantbruksföretagaren själv anskaffat

En person som är anställd hos ett företag eller en sammanslutning som tillhandahåller avbyttarservice eller en självständig yrkesutövare kan vara sådan avbyttare som lantbruksföretagaren själv har anskaffat. För avbyttjänst på grund av semester och avbyttjänst i form av vikariehjälp kan lantbruksföretagaren också anställa en avbyttare i arbetsavtalsförhållande, dock inte en person som i egenkap av till semester berättigad arbetar tillsammans med lantbruksföretagaren på samma lägenhet.

Föreslagen lydelse

24 §

Lantbruksföretagares skyldighet att själv ordna sin avbyttjänst

En lantbruksföretagare som i enlighet med 23 § meddelat att han eller hon själv ordnar sin avbyttjänst ska under den tid meddelandet gäller själv ordna sin semester och vikariehjälp.

En i 1 mom. avsedd och till semester berättigad lantbruksföretagare kan också för sig själv ordna avgiftsbelagd avbyttjänst som motsvarar servicen enligt 16 b § 1 mom.

25 §

Avbyttare som lantbruksföretagaren själv anskaffat

Kostnaderna för själv ordnad avbyttjänst kan ersättas endast om lantbruksföretagaren har skaffat avbyttarservicen från en serviceproducent som är införd i förskottsuppbördsregistret. På anskaffningen tillämpas inte lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Kostnaderna ersätts inte, om

1) servicen har producerats direkt eller indirekt av lantbruksföretagaren eller hans eller hennes familjemedlem eller av en annan företagare i lantbruksföretaget eller hans eller hennes familjemedlem, eller

2) det är lantbruksföretagaren, eller hans eller hennes familjemedlem, en annan företagare i lantbruksföretaget eller hans eller hennes familjemedlem som har varit avbyttare.

Som en i 2 mom. avsedd familjemedlem betraktas maken eller sambon till lantbruksföretagaren eller till en annan företagare i lantbruksföretaget samt den som lever i samma hushåll som lantbruksföretagaren eller en annan företagare i lantbruksföretaget och som är släkt med lantbruksföretagaren eller företagaren eller dennes make eller sambo i rakt uppåtstigande eller nedåtstigande led.

Gällande lydelse

26 §

Ersättning för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat

En lantbruksföretagare har rätt att på ansökan få ersättning för de kostnader som orsakas av avbyttjänst som företagaren själv har ordnat förutsatt att han eller hon för tiden för avbyttjänsten har frigjort sig från sin i 8 § avsedda uppgiftsandel. Ersättningens storlek per i 8 § avsedd avbyttimme motsvarar

1) minimigrundlönen per timme för en lantbruksavbyttare enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet, multiplicerad med 2,4, om avbyttaren är anställd hos ett företag eller en sammanslutning som tillhandahåller avbyttarservice eller är verksam som självständig yrkesutövare, samt

2) minimigrundlönen för en lantbruksavbyttare enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet, ökad med 20 procent, om avbyttaren är en annan än i 1 punkten avsedd person.

Ersättningen betalas av den lokala enheten så som stadgas närmare genom förordning.

Föreslagen lydelse

26 §

Ersättning för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat

Ersättning för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat betalas till serviceproducenten. Ersättning betalas endast till den del avbyttaren har skött uppgifter som avses i 8 b §. Vid semester- och vikariehjälp-avbyttjänst betalas ersättning högst enligt det timantal som bestäms i enlighet med 8 §.

Ersättningen är högst 26,50 euro per timme. Ersättning betalas inte för mervärdesskattens andel.

Om det timpris som lantbruksföretagaren och avbyttarserviceproducenten kommit överens om är lägre än den ersättning som följer av 2 mom., ska ersättningen betalas enligt det pris som lantbruksföretagaren och serviceproducenten kommit överens om. Priset får endast utgöras av i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedd ersättning för arbete.

26 a §

Ansökan om och utbetalning av ersättning

Lantbruksföretagaren ska skriftligen ansöka om ersättning för själv ordnad avbyttjänst hos den lokala enheten inom två kalendermånader från tidpunkten för avbyttjänsten. Ersättning kan beviljas även om ansökan inte lämnats in inom föreskriven tid, om det vore oskäligt att vägra ersättning på grund av att ansökan lämnats in för sent.

Av ansökan och dess bilagor ska framgå

1) de avbytt dagarna och det avbytt antalet timmar respektive dag,

2) om det är fråga om semester, vikariehjälp eller i 24 § 2 mom. avsedd avgiftsbelagd avbytt hjälp,

3) vem serviceproducenten är,

4) avbyttarens namn och bekräftelse på att de i 25 § föreskrivna förutsättningarna för ersättning av kostnaderna är uppfyllda,

5) vilka uppgifter avbyttaren utfört,

6) det överenskomna timpriset för ordnande av avbyttjänsten,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7) övriga uppgifter som behövs för betalning av ersättningen.

Till ansökan ska fogas en bekräftelse från serviceproducenten på att de uppgifter som avses i 2 mom. 1—6 punkten är riktiga.

Den lokala enheten ska betala ersättningen till ett av serviceproducenten angivet konto hos en bank i någon av Europeiska unionens medlemsstater.

27 §

Avgifter för vikariehjälp

För vikariehjälp tas en timavgift ut hos den som får service. Avgiften får inte överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Den är 3 euro per timme avbyttjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten i euro enligt 14 § i lagen om pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 6 000, om inte något annat bestäms nedan i denna lag. Avgiften bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen under det år då vikariehjälpen inleds. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, ska den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som i tillämpliga delar uppskattats enligt grunderna i den lagen läggas till grund för avgiften.

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent

1) om den som får vikariehjälp då vikariehjälpen inleds är berättigad till löneförmåner på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (1272/2006), och

2) när vikariehjälp lämnas med stöd av 7 d § eller 7 e § 2 mom.

27 §

Avgifter för vikariehjälp

För vikariehjälp tas det ut en timavgift hos den som får servicen. Avgiften får inte överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Timavgiften är 3 euro per timme avbyttjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten i euro enligt 14 § i lagen om pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 5 400, om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag. Avgiften bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen av det år under vilket vikariehjälpen inleds. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, ska den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som uppskattats enligt grunderna i den lagen läggas till grund för avgiften.

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp tas det ut en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent, om

1) den som får vikariehjälp då vikariehjälpen inleds är berättigad till löneförmåner på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (1272/2006),

2) vikariehjälp lämnas med stöd av 7 d §.

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

27 b §

Avgift för vikariehjälp motsvarande avgiften för avgiftsbelagd avbytarhjälp

För vikariehjälp uppbärs en timavgift som bestäms enligt 28 § 1 mom. till den del vikariehjälp på grund av arbetsförmåga pågår i mer än 90 dagar och om den som får vikariehjälp inte för samma tid är berättigad till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller en därmed jämförbar primär förmån eller rehabiliteringsstöd.

För vikariehjälp uppbärs en timavgift som bestäms enligt 28 § 1 mom. också i sådana fall då vikariehjälp lämnas med stöd av 7 f § 4 punkten eller 7 h §.

För vikariehjälp uppbärs en timavgift som bestäms enligt 28 § 2 mom. när vikariehjälp lämnas med stöd av 7 § 5 mom. Om den som får vikariehjälp beviljas invalidpension eller rehabiliteringsstöd med anledning av ett beslut som avses i nämnda bestämmelse, sänks avgiften enligt detta moment på yrkande av den som får vikariehjälp så att den motsvarar 27 §.

28 §

Avgift för avgiftsbelagd avbytarhjälp

För avbytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. tas en timavgift ut av lantbruksföretagaren. Den motsvarar minimigrundlönen per timme för en lantbruksavbytare enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet, ökad med fem procent.

För avbytarhjälp enligt 16 b § 2 mom. tas en avgift ut av den som anlitar hjälpen. Avgiften motsvarar minimigrundlönen per timme för en lantbruksavbytare enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet, multiplicerad med 2,4.

Föreslagen lydelse

27 b §

Avgift för vikariehjälp som lämnas på grund av organisering av företagsverksamheten

För vikariehjälp som lämnas med stöd av 7 i § tas det ut en avgift på 13,50 euro per timme av den som får vikariehjälpen.

28 §

Avgift för avgiftsbelagd avbytarhjälp

För avbrytarhjälp enligt 16 b § 1 mom. och 24 § 2 mom. tas det ut en avgift på 13,50 euro per timme av lantbruksföretagaren.

För avbrytarhjälp enligt 16 b § 2 mom. tas det ut en avgift på 35 euro per timme av lantbruksföretagaren.

28 a §

Avgifter för övervakningsbesök och beredskap

Av en lantbruksföretagare tas det ut 30 euro per övervakningsbesök som den lokala enheten ordnat.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Av en lantbruksföretagare tas det ut 5 euro per timme för beredskap som den lokala enheten ordnat. Om beredskapen föranleder besök i lantbruksföretaget, tas det för besöken ut 30 euro per besök.

I samband med besök som avses i 1 eller 2 mom. kan endast sådana uppgifter skötas som vid tidpunkten för besöket är nödvändiga av djurskyddsorsaker. Om det av djurskyddsorsaker är nödvändigt att avbytaren arbetar längre än en timme i lantbruksföretaget, tas det för den tid som överskrider en timme dessutom ut en timavgift på 30 euro per påbörjad avbyttartimme av lantbruksföretagaren.

29 §

Ersättning för service som getts utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om avbyttarservice har lämnats utan grund är den som fått servicen skyldig att ersätta de kostnader som detta orsakat den lokala enheten.

Om ersättning för själv ordnad avbyttartjänst har betalats utan grund är den som fått ersättningen skyldig att till den lokala enheten återbetala den överbetalda ersättningen.

Återkrav får efterges helt eller delvis om detta anses skäligt och den ogrundade förmänen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens, ersättningstagarens eller dennes företrädarens sida. Återkrav får efterges även då det belopp som ska återkrävas är litet. Beslut om återkrav ska fattas inom fem år räknat från den dag den ogrundade avbyttarservice lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades.

29 §

Ersättning för service som getts utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om avbyttarservice har lämnats utan grund eller om ersättning för själv ordnad avbyttartjänst har betalats utan grund, ska den som fått servicen ersätta de kostnader som detta orsakat den lokala enheten. Vid en avbyttartjänst som den lokala enheten ordnat anses den kostnad som orsakats den lokala enheten vara 30 euro per timme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen. Den kostnad som beredskap orsakat anses dock vara fem euro per timme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen.

Om ett villkorligt beslut enligt 11 a § förfaller, ska den som fått servicen betala ersättning på de grunder som föreskrivs i 1 mom. till den lokala enheten för de kostnader som den orsakats av den avbyttarservice som lämnats med stöd av beslutet.

Återkravet får efterges helt eller delvis, om det anses skäligt och den ogrundade förmänen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens eller dennes företrädarens sida. Återkrav får efterges även då det belopp som ska återkrävas är litet.

Återkrav ska dock ske till fullt belopp i sådana fall som avses i 2 mom., om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsva-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbytarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beslut om återkrav ska fattas inom fem år från den dag då den ogrundade avbytarservicen lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

30 §

30 §

Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet

Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningskyldighet

Om en avgift för vikariehjälp eller avgiftsbelagd avbytarhjälp eller en ersättning enligt 29 § inte har betalats senast på förfallodagen får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Den förfallodag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

Avgift och ersättning enligt 1 mom. får jämte dröjsmålsränta indrivivas utan dom eller förvaltningsdomstols beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

Om en avgift för vikariehjälp, avgiftsbelagd avbytarhjälp eller *för övervakningsbesök och beredskap* inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 a § 1 mom. i räntelagen (633/1982). *Om en ersättning enligt 29 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen.* Den förfallodag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

Avgifter och ersättningar enligt 1 mom. jämte dröjsmålsränta är *direkt utsökbara*. *Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).*

30 a §

30 a §

Lantbruksföretagares ansvar för avgifter och ersättningar

Företagares ansvar för avgifter och ersättningar

En lantbruksföretagare svarar såsom för egen skuld för avgifterna och ersättningarna enligt denna lag för en i samma företag arbetande make eller medlem i familjeföretaget samt för den som lever tillsammans med lantbruksföretagaren under äktenskapsliknande förhållanden. Här avsett ansvar gäller dock inte en lantbruksföretagare som i ett företag han eller hon har bestämmanderätt i inte bedriver lantbruksföretagarverksamhet på

En *företagare* svarar såsom för egen skuld för avgifterna och ersättningarna enligt denna lag för en *person som fått avbytarservice i samma lantbruksföretag*. Här avsett ansvar gäller dock inte *sådana företagare som inte bedriver företagaverksamhet i företag där de har bestämmanderätt på grundval av ägande- eller arrenderätt. Ett lantbruksföretag som verkar i form av en sammanslutning, ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett ak-*

Gällande lydelse

grundval av ägande- eller arrenderätt. Idkas jordbruk enligt denna lag i form av en sammanslutning, svarar även sammanslutningen såsom för egen skuld för sina delägars avgifter och ersättningar som grundar sig på denna verksamhet.

35 §

Kostnader för avbyttarservice som berättigar till ersättning av statens medel

De kostnader som avbyttarservicen enligt denna lag åsamkar pensionsanstalten och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga betalas av statens medel minskade med de poster som nämns i 36 §.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts

1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till lantbruksavbyttare som avses i 15 § 2 mom. 1 punkten och 3 mom. till högst det belopp som ska anses behövt med avseende på en ändamålsenlig och ekonomisk skötsel av verksamheten och som gällande kollektivavtal för avbyttare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,

2) kostnaderna för kompletterande fackutbildning som godkänts av pensionsanstalten för lantbruksavbyttare som avses i 1 punkten,

2 a) den lokala enhetens nettokostnader för av pensionsanstalten godkänt genomförande av läroavtalsutbildning som leder till avbyttaryrket, inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten för ändamålet,

2 b) resekostnader som uppgörande och översyn av serviceplaner orsakat, till den del kostnaderna uppstått på grund av uppdrag som utförts i enlighet med pensionsanstaltens anvisningar,

2 c) kostnader som lantbruksföretagsspecifik handledning av lantbruksavbyttare orsakat, till den del kostnaderna uppstått på grund av handledning som utförts i enlighet med pensionsanstaltens anvisningar,

3) kostnaderna för köp av tjänster som avses i 15 § 2 mom. 2 punkten till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbyttare som står i arbetsavtalsförhållande till den lokala enheten ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten i detta moment,

Föreslagen lydelse

tiebolag eller ett andelslag svarar såsom för egen skuld för sina delägars avgifter och ersättningar.

35 §

Kostnader för avbyttarservice som berättigar till ersättning av statens medel

De kostnader som avbyttarservicen enligt denna lag åsamkar pensionsanstalten och som med avseende på en behörig skötsel av verksamheten kan anses behövt betalas, efter avdrag för de poster som nämns 36 §, av statens medel.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts

1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till lantbruksavbyttare som avses i 15 § 2 mom. 1 punkten och 3 mom. till högst det belopp som ska anses behövt med avseende på en ändamålsenlig och ekonomisk skötsel av verksamheten och som gällande kollektivavtal för avbyttare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,

2) *arbetsreskostnaderna om uppkommit för avbyttaren för arbetsresor från bostaden till den första arbetsplatsen och från den sista arbetsplatsen till bostaden inom den lokala enhetens område för avbyttare på grund av övervakningsbesök och beredskap enligt 8 c §,*

3) kostnaderna för kompletterande fackutbildning som godkänts av pensionsanstalten för lantbruksavbyttare som avses i 1 punkten,

4) den lokala enhetens nettokostnader för av pensionsanstalten godkänt genomförande av läroavtalsutbildning som leder till avbyttaryrket, inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten för ändamålet,

5) kostnaderna för lantbruksföretagsspecifik handledning av lantbruksavbyttare, till den del de uppstått på grund av handledning som utförts i enlighet med pensionsanstaltens anvisningar,

6) kostnaderna för köp av tjänster som avses i 15 § 2 mom. 2 punkten till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbyttare som står i arbetsavtalsförhållande till den lokala enheten

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

- 4) ersättningar enligt 26 §,
- 5) skadestånd som anknyter till skötsel av uppgifter enligt denna lag och som den lokala enheten ådömts betala enligt domstols beslut eller, om den lokala enhetens skadeståndsskyldighet är uppenbar, också sådana skadestånd som enheten frivilligt har betalt, samt
- 6) andra nödvändiga kostnader som orsakas av ordnande av service enligt denna lag.

40 a §

Kommunens skyldighet att återbetala grundlös ersättning av statens medel

Kommunen ska återbetala en grundlös ersättning den fått av statens medel, om

1) det efter granskning av redovisningen kommer fram att kostnader som inte hör till kostnaderna för avbytar-service har ingått i bokföringen eller inkomsterna enligt 36 § inte har dragits av från kostnaderna för avbytar-service, eller

2) den lokala enheten har gett avbytar-service eller betalat ersättning för själv ordnad avbyttjänst i strid med bestämmelserna.

I fall som avses i 1 mom. 2 punkten har kommunen dock ingen skyldighet att återbetala ersättning från staten till den del återkrav riktat mot en servicemottagare eller en ersättningstagare har eftergetts genom ett sådant beslut av den lokala enheten baserat på 29 § 3 mom. som pensionsanstalten godkänt eller genom ett beslut av pensionsanstalten eller förvaltningsdomstolen.

Det grundlöst betalda beloppet ska återbetalas senast den dag som pensionsanstalten meddelar. Den dagen får infalla tidigast en månad efter det att meddelandet skickades. På det belopp som ska återbetalas tas en årlig ränta ut enligt 3 § 2 mom. i räntelagen räknat från förfallodagen.

Återkrav av grundlös ersättning från staten får efterges helt eller delvis om dess belopp är litet eller om ett återkrav ska anses oskäligt.

Föreslagen lydelse

en ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten i detta moment,

- 7) ersättningar enligt 26 §,
- 8) skadestånd som anknyter till skötsel av uppgifter enligt denna lag och som den lokala enheten ådömts betala enligt domstols beslut eller, om den lokala enhetens skadeståndsskyldighet är uppenbar, också sådana skadestånd som enheten frivilligt har betalat, samt
- 9) andra behövliga kostnader som orsakas av ordnande av service enligt denna lag.

40 a §

Kommunens skyldighet att återbetala grundlös ersättning av statens medel

Kommunen ska återbetala en grundlös ersättning den fått av statens medel, om

1) det efter granskning av redovisningen kommer fram att kostnader som inte hör till kostnaderna för avbytar-service har ingått i bokföringen eller inkomsterna enligt 36 § inte har dragits av från kostnaderna för avbytar-service,

2) den lokala enheten har gett avbytar-service eller betalat ersättning för själv ordnad avbyttjänst i strid med bestämmelserna.

Det belopp som ska återbetalas är 30 euro per timme minskat med den avgift som tagits ut av servicemottagaren, om återbetalningsskyldigheten grundar sig på att den lokala enheten har lämnat avbytar-service i strid med bestämmelserna. Om beredskap har ordnats i strid med bestämmelserna är det belopp som ska återbetalas dock 5 euro per timme.

I fall som avses i 1 mom. 2 punkten har kommunen dock ingen skyldighet att återbetala ersättning från staten till den del återkrav riktat mot en servicemottagare har eftergetts genom ett sådant beslut som den lokala enheten fattat med stöd av 29 § 3 mom. och som pensionsanstalten godkänt eller genom ett beslut av pensionsanstalten eller förvaltningsdomstolen.

Det grundlöst betalda beloppet ska återbetalas senast den dag som pensionsanstalten meddelar. Den dagen får infalla tidigast en månad efter det att meddelandet skickades. På det belopp som ska återbetalas tas det ut

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen räknat från förfallodagen.

Återkrav av grundlös ersättning från staten får efterges helt eller delvis, om dess belopp är litet eller om ett återkrav ska anses oskäligt. *Återkrav samt uttag av ränta ska dock ske till fullt belopp, om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbytarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.*

44 b §

Avbytarserviceproducentens anmälnings-skyldighet

Avbytarserviceproducenten ska meddela den lokala enheten sådana uppgifter om avbytarservicen, avbytarens och sin näringsverksamhet som kan inverka på erhållandet av ersättning för själv ordnad avbytarjämsning eller på ersättningsbeloppet.

Avbytarserviceproducenten ska också meddela pensionsanstalten de uppgifter som avses i 1 mom. när pensionsanstalten behandlar ett ärende på grund av begäran om omprövning.

45 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har den lokala enheten och pensionsanstalten rätt att av varandra och av andra i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; nedan offentlighetslagen) avsedda myndigheter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag. Den lokala enhetens rätt att få uppgifter av pensionsanstalten begränsas till sådana uppgifter som gäller ansökan om i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd försäkring och dess giltighet samt uppgifter om

45 §

Rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter har den lokala enheten och pensionsanstalten rätt att av varandra och av andra i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; *offentlighetslagen*) avsedda myndigheter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag.

Pensionsanstalten har utöver vad som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning rätt att öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten till uppgifter

Gällande lydelse

utbetalda pensioner och rätt till pension.

Pensionsanstalten har utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen bestäms om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning rätt att öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten till uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av denna lag.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

Föreslagen lydelse

som är nödvändiga vid verkställigheten av denna lag.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sekretessbelagda uppgifter sökas utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

45 a §

Sekretess och utlämnande av uppgifter

Trots vad som föreskrivs i 14 § i offentlighetslagen beslutar den lokala enheten om utlämnande av uppgifter ur en handling som den förfogar över och som hänför sig till avbytar-service enligt denna lag.

Utöver vad som föreskrivs i 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen är också sådana handlingar och uppgifter i dem sekretessbelagda som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som gäller en lantbruksföretagares ekonomiska ställning.

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i lag, är sådana handlingar och uppgifter i dem som hänför sig till verkställigheten av denna lag dock inte sekretessbelagda, om de ska offentliggöras med stöd av Europeiska unionens riktlinjer 2014/C/204/01 för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014—2020.

45 b §

Bevarande av handlingar

Handlingar som gäller beviljande och ordnande av samt ersättning för avbytar-service ska bevaras i tio kalenderår från det att avbytar-service beviljades, om inte arkivverket har bestämt att handlingarna ska bevaras varaktigt.

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

47 a §

När betalningsskyldighet förfaller

Pensionsanstaltens samt social- och hälsovårdsministeriets skyldighet att betala en utbliven ersättning från staten upphör fem år efter utgången av det finansår som de till ersättning av staten berättigande kostnaderna gäller.

Kommunernas och pensionsanstaltens skyldighet att återbetala en grundlös ersättning av staten upphör fem år efter utgången av det finansår då ersättningen har betalats ut.

Föreslagen lydelse

47 a §

När betalningsskyldighet förfaller

Pensionsanstaltens samt social- och hälsovårdsministeriets skyldighet att betala en utbliven ersättning från staten upphör fem år efter utgången av det finansår som de till ersättning från staten berättigande kostnaderna gäller.

Kommunernas och pensionsanstaltens skyldighet att återbetala en grundlös ersättning från staten upphör fem år efter utgången av det finansår då ersättningen har betalats ut, *som inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.*

47 b §

Justering av beloppen med lönekoeficienten

De belopp som nämns i 26 § 2 mom., 27 b §, 28 §, 28 b §, 29 § 1 mom. och 40 a § 2 mom. justeras årligen vid ingången av januari månad med den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagarare.

De belopp som avses i 1 mom. motsvarar lönekoeficientens nivå 2016.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

På beslut om vikariehjälp som har fattats före lagens ikraftträdande och genom vilket vikariehjälp har beviljats för tid efter lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Vikariehjälp beviljas enligt 7 § 4 mom., sådant det lydde vid denna lags ikraftträdande, dock högst till utgången av juni 2016, om lantbruksföretagaren hade rätt till vikariehjälp enligt den bestämmelsen vid ikraftträdandet.

På avbyttjänst som lantbruksföretagaren ordnat själv före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 29, 40 a och 47 a § i denna lag tillämpas också i de fall där grun-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

den för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som fåtts utan grund har uppkommit före lagens ikraftträdande.

Trots vad som föreskrivs i 35 § 2 mom. tillämpas på ersättande av kostnader som orsakats av avbytarservice som genomförts före denna lags ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Det som i denna lag föreskrivs om en förmån enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar tillämpas på en motsvarande förmån enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) eller lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981). Det som i denna lag föreskrivs om full invalidpension som beviljats tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller om rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension tillämpas på motsvarande sätt på en motsvarande förmån enligt de lagar som upphävts genom lagarna om ikraftsättande av dessa lagar.

2.

Lag

om ändring av lagen om avbytar-service för pälsdjursuppfödare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om avbytar-service för pälsdjursuppfödare (1264/2009) 2 § 5 punkten och 15 §,
ändras 1, 3—9, 13, 16, 17, 25, 26, 36 och 39 §, av dem 4 § sådan den lyder i lag 1162/2010, samt
fogas till lagen nya 7 a, 35 a, 39 a och 39 b § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Inom ramen för ett anslag som anvisas i statsbudgeten ordnas för pälsdjursuppfödare med stöd av denna lag avbytar-service för semester avgiftsfritt och för extraledighet mot en avgift.

Avbytar-service ordnas utifrån pälsdjursuppfödarens val genom att antingen anvisa honom eller henne en avbytare eller betala ersättning för kostnader som uppstår på grund av avbytar-tjänst som han eller hon själv ordnar.

3 §

Villkor för avbytar-service

Avbytar-service ordnas för en pälsdjursuppfödare som har en betydande uppgiftsandel av de dagliga göromål som hör till skötseln av pälsdjuren. Pälsdjursuppfödningen på päls-

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde och beaktande av Europeiska unionens lagstiftning

Inom ramen för ett anslag som anvisas i statsbudgeten ordnas för pälsdjursuppfödare med stöd av denna lag avbytar-service för semester avgiftsfritt och för extraledighet mot en avgift.

Avbytar-service ordnas utifrån pälsdjursuppfödarens val genom att antingen anvisa honom eller henne en avbytare eller betala ersättning *till en serviceproducent för kostnader som uppstår på grund av avbytar-service som pälsdjursuppfödaren själv skaffar.*

Vid verkställigheten av denna lag iakttas dessutom kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn).

3 §

Villkor för avbytar-service

Avbytar-service ordnas för en pälsdjursuppfödare som har en betydande uppgiftsandel av de dagliga göromål som hör till skötseln av pälsdjuren. Inom pälsdjursuppfödningen

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

farmen ska omfatta minst fyra djurenheter vid tidpunkten för avbyttjänsten.

Ett villkor för avbytarservice är att pälsdjursuppfödaren har haft i 2 § 2 punkten avsedd försäkring i kraft minst fyra månader utan avbrott och vid tidpunkten för avbyttjänsten inte får full invalidpension som beviljats tills vidare, rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension eller arbetslöshetspension.

4 §

Avbytarservicens kvantitet

Maximiantalet semesterdagar och extraleddighetstimmar per pälsdjursuppfödare som kan ordnas under ett kalenderår fastställs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet före utgången av det föregående kalenderåret. Maximiantalen fastställs med beaktande av det anvisade anslaget för året i fråga.

5 §

Uppgifter som ingår i avbytarservicen

Vid en semesteravbyttjänst utförs de arbeten som hör till den dagliga skötseln av pälsdjuren på pälsfarmen och som nämns i ser-

Föreslagen lydelse

på pälsfarmen ska det finnas minst sex djurenheter vid tidpunkten för avbyttjänsten.

Villkor för avbytarservice är att

1) pälsdjursuppfödaren har haft i 2 § 2 punkten avsedd försäkring i kraft minst fyra månader utan avbrott,

2) *pälsdjursuppfödaren vid tidpunkten för avbyttjänsten inte får full invalidpension som beviljats tills vidare enligt en lag som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagarare (395/2006) eller rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension och som beviljats enligt en sådan lag,*

3) *pälsdjursuppfödarens pälsfarm är ett sådant litet eller medelstort företag som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn,*

4) *pälsdjursuppfödarens pälsfarm inte är ett sådant företag i svårigheter som avses i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn samt*

5) *pälsdjursuppfödarens pälsfarm inte är föremål för ett återbetalningskrav till följd av ett kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden eller, om pälsfarmen varit föremål för ett återbetalningskrav, att fordran har betalats.*

4 §

Avbytarservicens kvantitet

Maximiantalet semesterdagar och extraleddighetstimmar per pälsdjursuppfödare som kan ordnas under ett kalenderår fastställs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet före utgången av det föregående kalenderåret. Maximiantalen fastställs med beaktande av det anvisade anslaget för året i fråga.

Under ett kalenderår får en pälsdjursuppfödare använda avbytarservice under högst 90 dagar.

5 §

Uppgifter som ingår i avbytarservicen

Vid en semesteravbyttjänst utförs de arbeten som hör till den dagliga skötseln av pälsdjuren på pälsfarmen till den del de hör

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

viceplanen till den del de hör till den semesterande pälldjursuppfödarens uppgifter.

Vid en extraledighetsavbyttjänst utförs inom ramen för det disponibla antalet timmar de arbeten som hör till skötseln av pälldjuren på pälssfarmen och som vid tidpunkten för avbyttjänsten hör till pälldjursuppfödarens uppgifter.

6 §

Avgift för extraledighet

För extraledighet tas en avgift på fem euro per timme ut av användaren.

7 §

Ersättning för själv ordnad avbyttjänst

En pälldjursuppfödare betalas ersättning för de kostnader som uppstår till följd av avbyttjänst som han eller hon själv ordnar. Ersättningen är lika stor som pälldjursuppfödarens kostnader för ordnande av avbyttjänsten, dock högst 20 euro per timme. Ersättningen för avbyttjänst som ordnats för extraledighet betalas minskad med den avgift som tas ut för extraledigheten.

Såsom kostnader för ordnande av avbyttjänst betraktas

1) lön som betalats till en arbetstagare som är anställd av pälldjursuppfödaren jämte därtill hörande socialskyddsavgifter, och

2) sådan ersättning för arbete som betalats till en serviceproducent som antecknats i förskottsuppbörsregistret.

Maximiantalet timmar som kan ersättas per semesterdag för pälldjursuppfödaren bestäms enligt antalet djurenheter på pälssfarmen vid tidpunkten för avbyttjänsten. De tio första djurenheterna ökar totalantalet timmar för pälssfarmen med 45 minuter per djurenhet och de därpå följande djurenheterna med 30 minuter per djurenhet. Pälldjursuppfödaren får ersättning för det antal timmar som motsvarar hans eller hennes uppgiftsandel av det på detta sätt beräknade totalantalet timmar, dock för högst åtta timmar per semesterdag. Av särskilda skäl kan avvikelser göras från maxi-

Föreslagen lydelse

till den semesterande pälldjursuppfödarens uppgifter.

Vid en extraledighetsavbyttjänst utförs inom ramen för det disponibla antalet timmar de arbeten som hör till skötseln av pälldjuren på pälssfarmen och som vid tidpunkten för avbyttjänsten hör till pälldjursuppfödarens uppgifter.

6 §

Avgift för extraledighet

För extraledighet tas en avgift på 6,50 euro per timme ut av användaren.

7 §

Ersättning för själv ordnad avbyttjänst

Vid avbyttjänst som pälldjursuppfödaren ordnat själv bestäms maximiantalet timmar som kan ersättas per semesterdag för pälldjursuppfödaren enligt antalet djurenheter på pälssfarmen vid tidpunkten för avbyttjänsten. De tio första djurenheterna ökar totalantalet timmar för pälssfarmen med 45 minuter per djurenhet och de därpå följande djurenheterna med 30 minuter per djurenhet. Av det på detta sätt beräknade totalantalet timmar ersätts det antal timmar som motsvarar den avbyttja pälldjursuppfödarens uppgiftsandel, dock högst åtta timmar per semesterdag. Av särskilda skäl kan avvikelser göras från det maximala antalet timmar.

Ersättningen är högst 22,50 euro per timme. Ersättning betalas inte för mervärdesskattens andel.

Om det timpris som pälldjursuppfödaren och avbyttarserviceproducenten kommit överens om är lägre än den ersättning som nämns i 2 mom., ska det pris som pälldjursuppfödaren och serviceproducenten kommit överens om betalas i ersättning. Priset kan endast utgöras av sådan ersättning för arbete som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

Ersättningen betalas till avbyttarserviceproducenten.

Gällande lydelse

miantalet timmar.

Ersättning betalas inte om avbytaren varit en person som arbetar på samma pälsfarm som pälsdjursuppfödaren och uppfyller de villkor för avbytarservice som föreskrivs i denna lag.

Föreslagen lydelse

7 a §

Avbytare som pälsdjursuppfödaren själv skaffat

Kostnaderna för avbyartjänst som pälsdjursuppfödaren ordnat själv kan ersättas endast om pälsdjursuppfödaren har skaffat avbytarservicen från en serviceproducent som är införd i förskottsuppbördsregistret. På anskaffningen tillämpas inte lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Kostnaderna ersätts inte, om

1) pälsdjursuppfödaren eller hans eller hennes familjemedlem eller en annan företagare på pälsfarmen eller hans eller hennes familjemedlem direkt eller indirekt har producerat servicen eller

2) avbytaren har varit pälsdjursuppfödaren, hans eller hennes familjemedlem, en annan företagare på pälsfarmen eller hans eller hennes familjemedlem.

Som en sådan familjemedlem som avses i 2 mom. betraktas maken eller sambon till pälsdjursuppfödaren eller en annan företagare på pälsfarmen samt en person som lever i samma hushåll som pälsdjursuppfödaren eller en annan företagare på pälsfarmen och som är släkt med pälsdjursuppfödaren eller företagaren eller dennes make eller sambo i rakt uppåtstigande eller nedåtstigande led.

8 §

Ersättande av service som lämnats utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om avbytarservice har lämnats utan grund är den som fått servicen skyldig att ersätta de kostnader som detta gett upphov till för den lokala enheten.

Om ersättning för själv ordnad avbyartjänst

8 §

Ersättande av service som lämnats utan grund och återbetalning av ersättning som betalats utan grund

Om avbytarservice har lämnats utan grund eller om ersättning för själv ordnad avbyartjänst har betalats utan grund är den som fått servicen skyldig att ersätta de kostnader som detta orsakat den lokala enheten. Vid en av-

Gällande lydelse

har betalats utan grund är den som fått ersättningen skyldig att till den lokala enheten återbetala den överbetalda ersättningen.

Den lokala enheten kan helt eller delvis avstå från återkrav om detta anses skäligt och den ogrundade förmånen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens, ersättningstagarens eller dennes företrädarens sida. Den lokala enheten kan avstå från återkrav även då det belopp som ska återkrävas är litet. Beslut om återkrav ska fattas inom fem år räknat från den dag den ogrundade avbyttjänsten lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades.

9 §

Dröjsmålsränta och indrivning utan dom eller beslut

Om en avgift enligt 6 § eller en ersättning enligt 8 § inte har betalats på förfallodagen får en årlig dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Den förfallodag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

De i 1 mom. avsedda avgifterna och ersättningarna får jämte dröjsmålsräntor utlösas utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter

Föreslagen lydelse

byttjänst som den lokala enheten ordnat anses den kostnad som orsakats den lokala enheten vara 30 euro per avbyttartimme minskat med den avgift som tagits ut för servicen av den som fått servicen.

Återkravet får efterges helt eller delvis om detta anses skäligt och den ogrundade förmånen inte berott på svikligt förfarande från servicemottagarens eller dennes företrädarens sida. Den lokala enheten kan avstå från återkrav även då det belopp som ska återkrävas är litet.

Återkrav samt indrivning av ränta ska dock ske till fullt belopp, om återkravet beror på att den service som lämnats eller den ersättning som betalats inte har motsvarat de regler för statligt stöd till jord- och skogsbruket som ligger till grund för godkännandet av avbyttarsystemet och om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Beslut om återkrav ska fattas inom fem år från den dag den ogrundade avbyttarservicen lämnades eller den ogrundade ersättningen betalades, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

9 §

Dröjsmålsränta och verkställighet av betalningsskyldighet

Om den avgift som avses i 6 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 a § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Om den ersättning som avses i 8 § inte har betalats senast på förfallodagen, får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på de grunder som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen. Den förfallodag som är grund för betalningen av dröjsmålsränta kan infalla tidigast två veckor efter den dag beslutet om avgiften eller återkravet har meddelats.

Avgifterna och ersättningarna enligt 1 mom. är inklusive dröjsmålsränta direkt utlösbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Gällande lydelse

13 §

Ansökan om avbytarservice

Avbytarservice söks hos den lokala enhet inom vars verksamhetsområde pälsdjursuppfödaren i huvudsak bedriver pälsdjursuppfödning. Ansökan ska göras skriftligen per pälsfarm före utgången av oktober det kalenderår som föregår det år under vilket avbytarservicen tas emot. Den lokala enheten ska också pröva ansökningar som inlämnats sedan fristen gått ut om dröjsmålet berott på vägande skäl.

I ansökan ska det uppges om avbyttjänsterna på pälsfarmen ordnas själv eller om den lokala enhetens avbytarservice anlitas. Valet är pälsfarmsspecifikt.

16 §

Tidpunkten för avbyttjänst som den lokala enheten ordnar

Pälsdjursuppfödare som anlitar avbytarservice som en lokal enhet ordnar ska i ett så tidigt skede som möjligt lämna den lokala enheten ett förslag till tidpunkt för avbyttjänsten. Förslag som berör semester ska göras per pälsfarm senast två månader före den planerade tidpunkten för avbyttjänsten.

Om den lokala enheten inte kan ordna avbyttjänsten vid den tidpunkt pälsdjursuppfödaren föreslår ska enheten reservera honom eller henne möjlighet att föreslå en ny tidpunkt. Den lokala enheten ska fastställa tidpunkten för avbyttjänsten och meddela pälsdjursuppfödaren om den i ett så tidigt skede som möjligt. Tidpunkten för en semester ska meddelas senast en månad innan semestern börjar, om inte pälsdjursuppfödaren samtycker till en kortare anmälningstid.

Om pälsdjursuppfödaren på grund av sjukdom eller annan godtagbar orsak inte kunnat hålla sin semester vid den tidpunkt som den lokala enheten fastställt, kan semestern helt

Föreslagen lydelse

13 §

Ansökan om avbytarservice

Avbytarservice söks hos den lokala enhet inom vars verksamhetsområde pälsdjursuppfödaren i huvudsak bedriver pälsdjursuppfödning. Ansökan ska göras skriftligen per pälsfarm före utgången av oktober det kalenderår som föregår det år under vilket avbytarservicen tas emot. Den lokala enheten ska också pröva ansökningar som inlämnats sedan fristen gått ut om dröjsmålet berott på vägande skäl *och de arbeten som hör till den sökta avbytarservicen ännu inte har påbörjats.*

I ansökan ska det uppges om avbyttjänsterna på pälsfarmen ordnas själv eller om den lokala enhetens avbytarservice anlitas. Valet är pälsfarmsspecifikt.

Av ansökan och bilagorna till den ska framgå de uppgifter som behövs för att bevilja avbytarservice.

16 §

Tidpunkten för avbyttjänst som den lokala enheten ordnar

Pälsdjursuppfödare som anlitar avbytarservice som en lokal enhet ordnar ska lämna ett skriftligt förslag om tidpunkterna för semestern per pälsfarm genom en sådan ansökan som avses i 13 §. Förslag som gäller tidpunkten för extraledighet ska lämnas till den lokala enheten i ett så tidigt skede som möjligt.

Om den lokala enheten inte kan ordna avbyttjänsten vid den tidpunkt pälsdjursuppfödaren föreslår ska enheten reservera honom eller henne möjlighet att föreslå en ny tidpunkt. Den lokala enheten ska fastställa tidpunkten för avbyttjänsten och meddela pälsdjursuppfödaren om den i ett så tidigt skede som möjligt. Tidpunkten för en semester ska meddelas senast en månad innan semestern börjar, om inte pälsdjursuppfödaren samtycker till en kortare anmälningstid.

Om pälsdjursuppfödaren på grund av sjukdom eller annan godtagbar orsak inte kunnat hålla sin semester vid den tidpunkt som den

Gällande lydelse

eller delvis framskjutas till en senare tidpunkt under samma år. En semester kan även framskjutas att hållas före utgången av april året därpå om detta är möjligt inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten för det föregående året. Uppfödaren ska göra en skriftlig framställan om överföring av semester till den lokala enheten före utgången av det år under vilket semestern inte kunde hållas.

17 §

Ansökan om ersättning för själv ordnad avbyttjänst

Ersättning för själv ordnad avbyttjänst söks hos den lokala enheten. Till ansökan ska fogas avbyttarens redogörelse för avbyttjänsten.

- Av ansökan jämte bilagor ska framgå
- 1) tidpunkten för avbyttjänsten,
  - 2) om det är fråga om avbyttjänst för semester eller extraledighet,
  - 3) vilka uppgifter avbyttaren utfört,
  - 4) kostnaderna för avbyttjänsten,
  - 5) antalet djurenheter vid tidpunkten för avbyttjänsten, och
  - 6) övriga uppgifter som behövs för ersättande av kostnaderna.

Ersättning ska sökas inom två månader efter det att avbyttjänsten upphört. Ersättning kan beviljas även om ansökan inte lämnats in inom utsatt tid om det är oskäligt att vägra ersättning på grund av att ansökan inlämnats för sent.

Föreslagen lydelse

lokala enheten fastställt, kan semestern helt eller delvis framskjutas till en senare tidpunkt under samma år. En semester kan även framskjutas att hållas före utgången av april året därpå om detta är möjligt inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten för det föregående året. Uppfödaren ska göra en skriftlig framställan om överföring av semester till den lokala enheten före utgången av det år under vilket semestern inte kunde hållas.

17 §

Ansökan om och utbetalning av ersättning för själv ordnad avbyttjänst

Pälsdjursuppfödaren ska ansöka skriftligen om ersättning för själv ordnad avbyttjänst hos den lokala enheten före utgången av den kalendermånad som följer efter tidpunkten för avbyttjänsten. Ersättning kan beviljas även om ansökan inte lämnats in inom föreskriven tid om det vore oskäligt att vägra ersättning på grund av att ansökan lämnats in för sent.

- Av ansökan och dess bilagor ska framgå
- 1) *de avbytta dagarna och det avbytta antalet timmar respektive dag,*
  - 2) om det är fråga om avbyttjänst för semester eller extraledighet,
  - 3) *serviceproducenten,*
  - 4) *avbyttarens namn och bekräftelse på att de villkor för ersättning av kostnaderna som föreskrivs i 7 a § är uppfyllda,*
  - 5) vilka uppgifter avbyttaren utfört,
  - 6) det överenskomna timpriset för ordnande av avbyttjänsten,
  - 7) *antalet djur vid tidpunkten för avbyttjänsten,*
  - 8) *övriga uppgifter som behövs för betalning av ersättningen.*

Till ansökan ska fogas serviceproducentens bekräftelse på att de uppgifter som avses i 2 mom. 1—6 punkten är riktiga.

Den lokala enheten ska betala ersättningen till ett av serviceproducenten angivet konto hos en bank i någon av Europeiska unionens medlemsstater.

RP 112/2015 rd

Gällande lydelse

25 §

Statens ersättning för kostnaderna för avby- tarservice

De kostnader som avbyttarservicen enligt denna lag orsakar LPA och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga betalas årligen av statens medel till LPA inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten och minskade med de avgifter som tas ut för extraledighet och andra inkomster som hänförs till en lokal enhets uppgifter enligt denna lag.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts

1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till de avbyttare som är anställda hos den lokala enheten till högst det belopp som gällande kollektivavtal för avbyttare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,

2) ersättningar för själv ordnade avbyttartjänster,

3) kostnaderna för avbyttartjänster som den lokala enheten köpt till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbyttare som är anställda hos den lokala enheten ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten,

4) resekostnader som uppgörande och över-
syn av serviceplanen orsakat,

5) kostnaderna för kompletterande fackut-
bildning för avbyttare som är anställda hos
den lokala enheten,

6) skadestånd som anknyter till skötsel av
uppgifter enligt denna lag, när de inte är för-
valtningsuppgifter, och som den lokala en-
heten ådömts betala enligt domstols beslut eller
som den lokala enheten frivilligt betalat på
grund av att dess skadeståndsskyldighet är
uppenbar, och

7) andra nödvändiga kostnader som orsakas
av ordnande av service enligt denna lag.

26 §

Grunderna för ersättning som betalas till kommuner som ingått uppdragsavtal

LPA sörjer för att kostnaderna enligt 25 §
ersätts till en kommun som har ingått upp-

Föreslagen lydelse

25 §

Kostnader för avbyttarservice som berättigar till ersättning av staten

De kostnader som avbyttarservicen enligt denna lag orsakar och som med avseende på en ändamålsenlig skötsel av verksamheten kan anses nödvändiga betalas årligen av statens medel till LPA inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten och minskade med de avgifter som tas ut för extraledighet och andra inkomster som hänförs till en lokal enhets uppgifter enligt denna lag.

Såsom kostnader enligt 1 mom. ersätts

1) kostnaderna för avlöning av och övriga förmåner till de avbyttare som är anställda hos den lokala enheten till högst det belopp som gällande kollektivavtal för avbyttare och andra för arbetsgivaren förpliktande avtal förutsätter,

2) ersättningar för själv ordnade avbyttartjänster,

3) kostnaderna för avbyttartjänster som den lokala enheten köpt till högst det belopp som motsvarande utgifter för avlöning av och andra förmåner till avbyttare som är anställda hos den lokala enheten ger upphov till och som ersätts enligt 1 punkten,

4) kostnaderna för kompletterande fackut-
bildning för avbyttare som är anställda hos
den lokala enheten,

5) skadestånd som anknyter till skötsel av
uppgifter enligt denna lag, när de inte är för-
valtningsuppgifter, och som den lokala en-
heten ådömts betala enligt domstols beslut el-
ler som den lokala enheten frivilligt betalat
på grund av att dess skadeståndsskyldighet är
uppenbar, och

6) andra nödvändiga kostnader som orsakas
av ordnande av service enligt denna lag.

26 §

Grunderna för ersättning som betalas till kommuner som ingått uppdragsavtal

LPA sörjer för att kostnaderna enligt 25 §
ersätts till en kommun som har ingått upp-

Gällande lydelse

dragsavtal. Resekostnader för uppgörande och översyn av en serviceplan ersätts till den del de uppstått av uppdrag som utförts i enlighet med LPA:s anvisningar. Kostnaderna för kompletterande fackutbildning för avbytare som är anställda hos den lokala enheten ersätts om det är fråga om kompletterande utbildning som LPA har godkänt.

LPA ska på kommunens begäran på förhand avgöra om kostnaderna ska anses nödvändiga och om ersättning av staten därmed ska betalas för dem inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten. Beslutet binder LPA då denna i sinom tid behandlar ett ärende som gäller ersättning av staten.

Föreslagen lydelse

dragsavtal. Kostnaderna för kompletterande fackutbildning för avbytare som är anställda hos den lokala enheten ersätts om det är fråga om kompletterande utbildning som LPA har godkänt.

LPA ska på kommunens begäran på förhand avgöra om kostnaderna ska anses nödvändiga och om ersättning av staten därmed ska betalas för dem inom ramen för det anslag som anvisas i statsbudgeten. Beslutet binder LPA då denna i sinom tid behandlar ett ärende som gäller ersättning av staten.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

35 a §

Avbytar-serviceproducentens anmälnings-skyldighet

Avbytar-serviceproducenten ska meddela den lokala enheten sådana uppgifter om avbytar-service, avbytare och sin närings-verksamhet som kan inverka på erhållandet av ersättning för själv ordnad avbytar-tjänst eller på ersättningsbeloppet.

Avbytar-serviceproducenten ska också meddela LPA de uppgifter som avses i 1 mom. när LPA behandlar ett ärende på grund av begäran om omprövning.

36 §

Sekretess och utlämnande av uppgifter

På de lokala enheternas och LPA:s verksamhet i ärenden som hänför sig till verkställigheten av denna lag tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), i fråga om LPA:s verksamhet dock bara till den del LPA utövar i 4 § 2 mom. i nämnda lag avsedd offentlig makt.

Trots vad som sägs i 14 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet beslutar den lokala enheten om utlämnande av uppgif-

36 §

Sekretess och utlämnande av uppgifter

Trots vad som föreskrivs i 14 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/199) beslutar den lokala enheten om utlämnande av uppgifter ur en handling som den förfogar över och som hänför sig till avbytar-service enligt denna lag.

Utöver det som bestäms i 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är också sådana handlingar och uppgifter i dem sekretessbelagda

Gällande lydelse

ter ur en handling den förfogar över som hänför sig till avbytarservice enligt denna lag.

Utöver det som bestäms i 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är också sådana handlingar och uppgifter i dem sekretessbelagda som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som gäller en pälsdjursuppfödarens ekonomiska ställning.

39 §

Justering av belopp med lönekoeficient

De belopp som anges i denna lag justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). De belopp som anges i denna lag motsvarar nivån för lönekoeficienten för 2010.

Föreslagen lydelse

som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som gäller en pälsdjursuppfödarens ekonomiska ställning.

Trots vad som bestäms någon annanstans i lag, gäller sekretessen dock inte handlingar och uppgifter i dem som hänför sig till verkställigheten av denna lag, om de ska offentliggöras med stöd av gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn.

39 §

Justering av belopp med lönekoeficient

De belopp som anges i denna lag justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). De belopp som anges i denna lag motsvarar nivån för lönekoeficienten för 2016.

39 a §

Bevarande av handlingar

Handlingar som gäller beviljande och ordnande av samt ersättning för avbytarservice ska bevaras den tid som anges i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn, om inte arkiverket har bestämt att handlingarna ska bevaras varaktigt.

39 b §

Avbrytande av ordnandet av avbytarservice

Ordnandet av avbytarservice kan avbrytas om det inte finns medel för att ordna servicen eller Europeiska unionens lagstiftning kräver detta. Bestämmelser om avbrytande utfärdas vid behov genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Om ersättningarna för avbytarservice som ordnats innan avbrottet börjar gälla inte kan betalas till fullt belopp på grund av brist på medel, kan de betalas det följande året av det anslag som anvisats för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare i stats-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

budgeten för det året.

Av det anslag som avses i 2 mom. kan den lokala enheten betalas ersättning även för sådana kostnader enligt 25 § 2 mom. 1 och 6 punkten

1) som har orsakats under den tid avbrottet varat,

2) som inte hade kunnat undvikas, och

3) som på grund av brist på medel inte har kunnat ersättas till fullt belopp av anslaget för det år som avbrottet riktade sig mot.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

Trots vad som föreskrivs i denna lag tillämpas på avbyttjänst som en pälsdjursuppfödare ordnat själv före lagens ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lagens 8 § tillämpas också i de fall där grunden för återkrav eller återbetalning av statlig ersättning som fåtts utan grund har uppkommit före lagens ikraftträdande.

Trots vad som föreskrivs i 25 § 2 mom. tillämpas på kostnader som orsakats av avbytarservice som genomförts före denna lags ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. om ansökningstiden för avbytarservice ska ansökan om avbytarservice som ordnas 2016 göras senast den 15 januari 2016.
